

زنگ وون

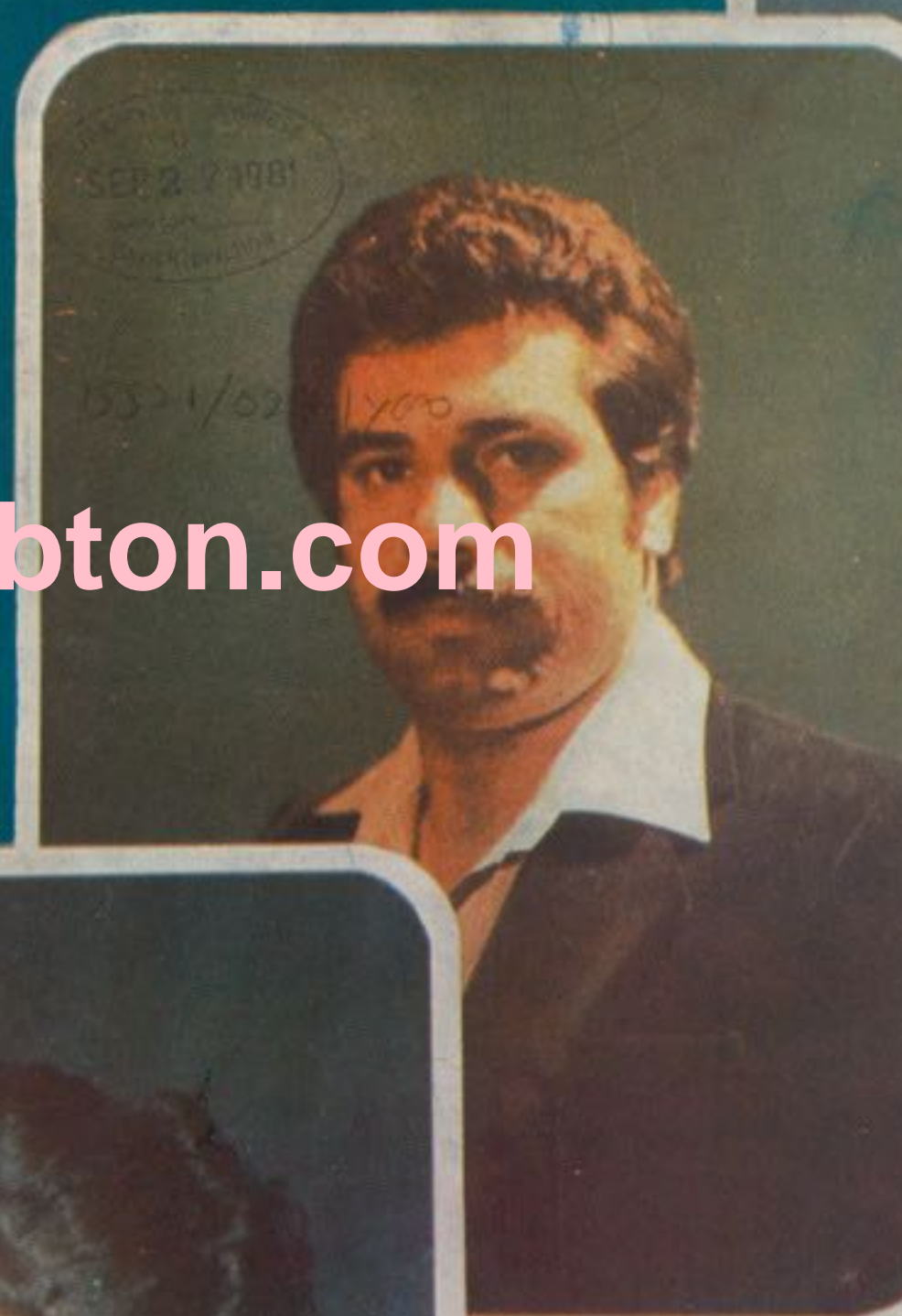
اطلاعات و کتب

شنبه ۲۴ اسد ۱۳۶۰
۱۵ اگست ۱۹۸۱
شماره ۲۰
سال ۳۳
قیمت يك شماره ۱۳ - افغانی

SEP 27 1981

۱۳۶۰ / ۵۳ / ۱

Ketabton.com

کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان و رئیس شورای انقلابی دهه تحقیق
برای نظام الدین علی شیری و تصویب
یکتن از شخصیت های تابناک تاریخ کشور ما
آغاز گردید .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان
موقع صحبت باشلندر گمارسنگم ادشئل سکرتری دروزارت امور خارجه هند .

د افغانستان دملک دموکراتیک گوند دمرکزی
کمیته عمومی منشی اود افغانستان ددموکراتیک
جمهوریت د انقلابی شورا رئیس ببرک کارمل
داسد ۱۹ نیټه له غرمی مخکی د فاریاب ولایت
د فیصل دولسوالی د پتمنو خلکو استازی
د انقلابی شورا د دفتر د کلمخانی په مانی کی ومتل
اوله هغوی سره یی له صحیبت نه په یوه
ډکه او دموکراتیکه فضا کی خبری وکړی .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی
حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان
عصر ۲۰ سرطون شاندر کهار سنک ادشئل
سکرتری در وزارت امور خارجه هند را برای
مللات تعارفی پذیرفته و باوی روی موضوعات
ورد تلافه در فضای صمیمانه صحبت کردند .

دملگرو ملتو دسرمنشی داکتر کورت والدهایم
استازی ژویر پریز دوکو بیر د انقلابی شورا
په مقر کی ومانه او په صمیمانه فضا کی یی
ورسره خبری اثری وکړی .
از طرف ببرک کارمل منشی عمومی کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان
با قرانت پیام ببرک کارمل منشی عمومی

اقتصاد و قایم عهد

د افغانستان دملک دموکراتیک گوند
د مرکزی کمیته عمومی منشی او د افغانستان
دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس
ببرک کارمل داسد ۱۷ نیټه له غرمی وروسته

د افغانستان دملک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیته عمومی منشی او د انقلابی شورا رئیس ببرک کارمل کله چی یی د انقلابی شورا په مقر دمل خانی په مانی کی د فاریاب ولایت د فیصل
دولسوالی د زیارایستونکو خلکو استازی منلی اود دوستی او صحیبت نه په ډکه فضا کی خبری ورسره کوی .

«زه باور لرم چی پلار و پلارونه ملی جیبه به ټول مترقی قوتونه دترقی، سولی او دنوی مرفه جامی دایجاد په کارکی دخلکو قوتونه سره یوکی.»

ببرک کارمل

شنبه ۲۴-اسد ۱۳۶۰-۱۵-اگست ۱۹۸۱

د رایانه شماره

قوت په وحدت

او پیوستون کی دی

سیاره ما آینده خوشبخت دارد .

...

زندگی و آزادی

...

مسؤل عرضه ناسالم مواد غذایی در شهر کیست ؟

...

دپلار وطنی ملی جیبی چور یت دیوه تاریخی ضرورت به حیث

...

تأثیرات هنر و تمدن یونان در دوره کوشانی ها

...

در زیر رنگارنگ گلوله ها .

...

ادبیات عامیانه ما ضد استبداد و استعمار

...

برخی اصطلاحات عسکری در دوره امیر علی شیر نوایی

...

بیماری های روانی در جهان مدرن

...

شرح روی جلد : رحیم مهربار و پرستو آوازخوانان با استعداد رادیو تلویزیون .

شرح پشتی چارم : احمدغوث زلمی نطق خوب وبا استعداد رادیو .

حقیقت کی دافغانستان دزیارایستونکو خلکو دوحدت او پیوستون دخلاند سمبول په حیث گڼل کیږی او عملا هم عهداسی ده .

وحدت او پیوستون دوطن دآزادی ، دخواوری دتمامیت دخلکو دشرف او حیثیت او ناموس او دانتلاب دساتی او دفاع لپاره .

او وحدت او پیوستون دیوی نوی او عادلانه ، انسانی اوله هرراز ستم او استعمار څخه درغیدلی ټولنی دچوپولوپه خاطر .

دادی هغه انسانی او وطنپالونکی هدفونه چی زموږخلک یی وحدت او یوموایی کیسو رابللی دی .

دادی هغه ستر آرمانونه چی په عمل کی د افغانستان دخلک دمو کراتیک گوند په مشری ، په پلار وطنه ملی جیبه کی دخلکو په گټه د دموکراسی ډیر اوچت او عالی شکل ته تېلور او انعکاس ورکوی .

او دادی دخلکو دبرگنو دپیوستون او یوموایی کیدو ، وحدت او یووایی ډیر منطقی او اصولی شکل چی زموږ په پلارنی وطن کی منځ ته راغلی دی او له خلکو څخه دا غوښتنه کوی : سوږاندی دافغانستان خلک ددموکراتیک گوند په مشری دپلارنی وطن .

دملی پراخی جیبی په لیکوکی ، وړاندی !

او دادبیات ندی ، داتشی خبری او ښکلسی الفاظ ندی . دا زموږ دټولنی عینی او تاریخی حقایق دی .

او هم داز موږ دخلکو او وطن دموچودیت تاریخی حقایق دی . بیا هم هماغه وطن دی او هماغه خلک دی دآزادی دجنگونو او رزمونو دډبرمانانو اوسالارانو اوسپایانو زامن ، لسمیان اوکرو سیان دی چی دوطن او انقلاب ، دتنگ اورزم ، دشرف او حیثیت ، دآزادی او سربازی ، دعادلانه غوښتنی او انسانی ټولنی دچوپولو سوږ بیرغ ، پتمن بیرغ اونه گوزید ونسکی اونه پریو تونکی بیرغ یی پورته کسړیدی .

دپلارنی وطن پراخه ملی جیبه چی نن زموږ په پلارنی او ویاپلی وطن کی جوړه شویده ، دهغو هوډو نواو تړونونو منطقی دوام دی چی دستر امر دوطن دساتلو او دفاع دعظیم امر ، دانتلاب ددفاع دډیرواو چت آرمان دپوره کیدو په خاطر شویدی اوکیری .

دپلارنی وطن پراخه ملی جیبه چی : «...» نه دهانور او تکنیک په شکل ، بلکه دافغانستان د ټولنی دقانو نمندی په عینی ضرورت څخه سرچینه اخلی ، او ددغی جیبی چوپیدل نه یواخی زموږ په هیواد کی ، بلکه په سیمی او نړی کی یوه تاریخی پېښه ده «...» په

«زموږ قوت په وحدت کی دی ، دافغان-ستان دخلک دمو کراتیک گوند همیشنی اوله ټوی نه ډک شعاردی . او ددغه شعار دور-ولو ضرورت تاریخ زموږ څوڅنډه اوله پېښونه د تاریخ راوړاندی کړی .

زموږ دویاپلی هیواد دتاریخ په هنداره کی بیا داسی مثالونه شته چی کله زموږ دخلکو یووایی او پیوستون کی ژوند کړیدی ، نو پر ستر او عظیم پرمختگو نه او پریالیتوبونه په برخه شوی دی .

همدا اوس اوس چی دگران افغانستان د پلواکی دنیا گټلو ددوه شپتمی کالیزی د بانځلو او تجلیل څخه لږوخت تیریری ، راپیاد رو دخلیل هیواد هغه قهرمانان او ساز لمیان ی ددی څخه یی له بر تانوی امیرالیزم سره ایمان او وطنپالنی مقابله وکړه اوله دغه ونړی دښمن سره یی منگولی ورکړی .

راپیاد کړ و ، ملا مشک عالم ، محمد جان بان وردک ، مسجدی خان ، غلام نبی خان برخی او دآزادی د جنگونو اورزمونو ډیر ستر سالاران ، قهرمانان او شهیدان ، هغه قهرمانان او سالاران چی دآزادی دشملی سره لان شول او هغه شهیدان چی سپیڅلو وینویی غه همیشه بهارگیلان راټولول .

نورمحمد
به اس
ز
تاریخ
حضور
گرامی
وت
روی این
بیت کر
نتانچه
بل اسک
در مقا
مدتاس
تکذا
مت اعف
بف خود
یا مرد
نده خود
رد تا
شبا
نی بع
ر هم
چیر اس
۲۸
ما رس
هر ک
مند
۱۹۰۷
سیاس
بعد از
سیاس
خرنگ
در وط
ستند
طنه و
گومت
اه امار
دولام
تبلیغات
واسیس
شدند
درکشو
رد های
تبعیت
ش مل
استقلال

امپریالیسم

سیار همه آ آینده خوشبخت دارد

شکلی می دهد *

تضاد بین این دو سیستم که تضاد اصلی دوران ماست ، سمت حرکت تکاملی جهان را تعیین می کند ، تضاد میان این دو سیستم در همه زمینه های اقتصادی ، سیاسی ، ایدئولوژیک و فرهنگی و در همه رویداد های عصر ما انعکاس می یابد .

آری تضاد میان امپریالیسم و سوسیالیسم تضاد اصلی دوران ماست و در کنار این تضاد ، اصل های پسر اهمیت دیگری دارند تضاد میان امپریالیسم و جنبش های آزادیبخش ملی ، تضاد میان کار و سرمایه در خود کشور های سرمایه داری و هكذا تضاد میان خود کشور های امپریالیستی نیز وجود دارد که در آخرین تحلیل می توان گفت که همه این تضاد های بین المللی تابع تضاد اصلی میباشند .

در دوران معاصر سه نیروی عمده انقلابی یعنی سیستم جهانی سوسیالیستی ، جنبش جهانی کارگری و جنبش آزادیبخش ملی بمثابة يك روند انقلابی علیه امپریالیسم به مبارزه برخاسته اند و برای مبارزه قاطع و بی امان

جهان ما ، این وطن مشترک همه بشریت دستخوش تحولات و تغییرات بزرگی است حوادث و رویداد های ممالک مختلف جهان نمایانگر آنست که این تحولات و تغییرات با دوران ماکه دوران گذار از سرمایه داری به جامعه بدون استثمار انسان از انسان است ، هماهنگی کامل دارد . این از پیروزی انقلاب کیبر اکتوبر در روسیه تزاری آغاز شده است . انقلاب های کارگری و مترقی در کشور های اروپا ، آسیا و امریکای لاتین و همچنین انتخاب راه رشد غیر سرمایه داری از طرف تعدادی از کشورها ، صحت تحلیل ایدئولوژی دوران ساز طبقه کارگر را نشان می دهد .

امپریالیسم در تنظیم سیاست خود در زمینه های ستراتیژیک و تکتیکی ناگزیر است گرایش اصلی دوران ما را در نظر گیرد تناسب نیروها در مقیاس جهانی به زبان امپریالیسم و بسود نیروهای صلح و ترقی تغییر کرده و در آینده نیز تغییر خواهد کرد اکنون مبارزه میان امپریالیسم و بنسوان يك سیستم جهانی و سوسیالیسم به عنوان سیستم جهانی وبالنده دیگر محور عمده مبارزه طبقاتی دوران ما را

علیه دشمن مشترک شان یعنی امپریالیسم روزتاروز بهم نزدیک تر و فشرده تر می شوند . سوسیالیسم اینک مجموعه از کشور های آسیا افریقا و امریکای لاتین را در بر گرفته است . سوسیالیسم در سیاست جهانی ابتکار تاریخی را بدست گرفته است و مناسبات بین المللی طراز نویی ایجاد کرده است کشور های سوسیالیستی از استقلال سایر کشورها در مقابل دسایس و یورش های امپریالیسم دفاع می کنند . سوسیالیسم پشتیبان واقعی و حقیقی جنبش های آزاد بیخس ملی است وجود کشور های سوسیالیستی امکانات صدور فساد انقلاب را از جانب امپریالیسم بدیگر کشورها خیلی محدود کرده است روشن ترین مثال رگوبا ترین حقیقت درین زمینه دفاع برادرانه و دوستانه از انقلاب ملی و دموکراتیک مردم افغانستان است که امپریالیسم متحیث ماهیت و ماهوریت خویش می خواست آنرا در گلوخفه سازد و با صدور ضد انقلاب به افغانستان دوران حکمروایی مفت خواران را احیاء نماید مگر کشور های صلح پسند و دوست مردم افغانستان و در رأس کشورگبیر شورا ها این دسیسه را شجاعانه خنثی نمود .

طبقه کارگر در بخش بزرگی از جهان سوسیالیستی بخصوص کشور های پیشرو سرمایه داری مواضع نیرو مندی بدست آورده است و به نیروی عمده مبارزه در راه پیشرو اجتماعی مبدل شده است مبارزات سیاسی اقتصادی طبقه کارگر هر روز گسترده میشود احزاب طبقه کارگر کشور های سرمایه داری از نفوذ و اعتبار زیادی برخوردار هستند و تمام مساعی انحصارات استعمارگر بر سر جنبش این احزاب به ناکامی انجامیده است جنبش آزاد بیخس ملی یکی از سه جزو انقلابی عصر ما است که ضربات کوبنده بر امپریالیسم وارد می آورد . لذا گفته میتوانیم که جنبش انقلابی جهان با کام های بلند و استوار به پیش می رود طرف سرمئزل مقصود که همانا پیروزی مردمان جهان و تسلط بدون چون و چرای سراسر سیاره ماست نزدیک و نزدیک تر میشود و دریک کلمه گفته می توانیم که عرصه تاریخ پیروزی از آن خلق عاست بریک بر جنگ وستم و تبعیض زنده باد آزادی واقعی انسان .

به استقبال شصت و دومین سالگرد استرداد استقلال سیاسی کشور

زندگی و آزادی

تاریخ گواه صادق این حقیقت است که مردم کشور افغانستان آزادی را بمثابة زندگی گرامی داشته و مرگ را بر حیات در بر ترجیح میدهد .

روی این مأمول در مقابل مهاجمین مردانه پمت کرده وبا اشغالگران دلیرانه رزمه

فنانچه مقاومت مردم شجاع افغانستان در بل اسکندر و جنگیز و قیامهای ملی مردم در مقابل استعمار گران بریتانوی شاهد مدناست .

نکذا هنگامیکه کابوس سلطه استعمار کهن مت اعظم جهان رادر بحیوحه حبص و بیض بغه خود سخت میفشرد درین خطه پرتیش با مردمان غیور افغانستان ضربات خوردنده خود را بر پیکر شوم آن بیهم وارد برد تا اینکه بالاخره قاطبه مردم زحمتکش شہامت کشور ما در سومین نبرد عادلانه پتی بعد از دادن قربانی های افتخار آمیز در هم شکستن یکی از حلقه های اتصالی

خبر استعمار و طرد فرنگیهای مهاجم انگریز ۲۸ اسد ۱۲۹۸ مطابق ۲۷ می ۱۹۱۹ عیسوی ما رسیاه استعمار را در هم نوردیده و پیش هر کشور دیگر آسیائی و افریقایی درفش مند پیروزی را بر فراز کوهپایه های این وبوم به اعزاز در آورده وبه استقلال ناسی خود نایل گردید .

بعد از اینکه مردم با همت افغانستان استقلال ناسی خود را سر فرازانه اعلان کردند .

فرنگیهای ددمنش انگریز چون منافع خود در وطن ما از دست داده بودند ، آرام نه بستند و بفسد دولت نونهاد افغانستان به طئه و شائناز پر داخند و برای بر هم زدن کومت مستقل افغانستان و از بین بردن شخص شاه امان الله با استفاده از نام دین مقدس اسلام در اطراف واکتاف کشور به افتراء و تبلیغات ناروا پرداختند و با مأمور سفارت

واسیس خود با همدستی ارتجاع داخلی در پی شدند تا آتشی يك جنگ تبا هکن داخلی در کشور ماکه تازه به جیبره کردن جراحات رد های میهنی آغاز کرده بود مشتعل سازند .

نہبفت امانی که در پیشاپیش جنبش رهائی ش ملی کشور سمت رهبری داشت بعد از احراز استقلال سیاسی برای رسیدن به استقلال

نگهدارند .

اگر چه باالمقابل ، مبارزین وطن پرست در خلال این مدت وقتا فوقتا برای نجات مردم ووطن وبرانداختن دود مان فاسد و اهریمنی نادری و ایجاد يك حکومت مستقل ملی به پیکار سر بلند کرده اما از طرف آل یحیی وعمال مرتجع شان به فجع ترین وضع سر موب گردیده اند .

تا اینکه در نهایت فرزندان مبارزو انقلابی کشور با در نظر داشت تجارب تلخ نیم قرن گذشته ، شانزده سال قبل از امروز بتاسیس حزب رزمنده دموکراتیک خلق افغانستان «پیشاهنگ طبقه کارگرو تمام زحمتکشان کشور» که جهانی علمی را رهنمای عمل خود قرار داد اقدام کردند .

این حزب پیشناز طری این مدت چه بسا فراز و نشیب ها و بیج و خمها تیرا که در کوره راه های مخوف تاریخ در مسیر خود توام با قبول مشکلات توانفر ساودادن قربانیها بر خود تحمل کرده است .

نادر فرجام بتاريخ ۷ نور ۱۳۵۷ که شرایط عینی و ذهنی انقلاب بکمال نضج خود رسیده بود ، به اثر يك قیام دلیرانه برهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان آخرین دژخیم خاندان نادری از بین رفته و بجای حکومت نوع فاشیستی داود مستبد ، دولت مستقل دموکراتیک ملی در کشور ما مستقر گردید که ابتداء سراسر کشور از جانب مردمان شریف ما با شور و علیه زاید الوصف با گرمی استقبال گردید .

اما دیسری نگلشت که وحدت حزب توسط حفیظ الله امین لعین این اجنت معلوم الحال امریکا و گماشته وفادار سی ، آی ای نقض و بهترین احضای بر جسته و کادر های ورزیده حزب از وطن متواری و یا از صفوف حزب و پست های دولتی اخراج و نیز تعداد کثیر شان محبوس گردیده و یا در بولیگونها بشهادت رسیدند .

حفیظ الله امین جلاد زمین را طوری مساعد ساخت که امپریالیزم جها نخوار بین المللی در راس امپریالیزم ددمنش امریکا واقهار مرتجع شان در تبانی با هژمونیست های جاه طلب چینی و ارتجاع منطقه با همان شیوه سابق استعماری باز هم با مداخلات بیشرمانه علنی در امور داخلی کشور ما بفسد دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان جهت

مفشوش ساختن ذهنیت عامه مردم ما همان سرود های کهنه سابق جواسیس انگلیس را در پروپاگند های خود تکرار کرده و با فرستادن باند های تروریستی آرامش مردم ما را در فراء و نواحی برهم زده ، مکاتب و سفاخانه ها رابه آتش کشیده ، مردم بیچاره اعم از مرد ، زن پیر ، جوان و اطفال معصوم را با بیرحمی بتل

رسانیده پول ، اموال و دارائی شان را بتاراج بردند .

هنگامیکه در دستخیز دلیرانه شش جدی انقلاب تور وارد مرحله نوین تکاملی خود گردید ، مردم و انقلاب ما از تباهی و شکست و حزب از مصیبت انحراف نجات یافته ، حفیظ الله امین و باند جنایتکار ش به کيفر اعمال خائنه خسود رسیده و برای همیشه در اسفل السافلین زیاله دان تاریخ جایگه برایشان مناسب بود مدفون گردید .

در حال حاضر که انقلاب ملی و دموکراتیک ما با ماهیت ضد استعماری و ضد استعماری اش سیر صعودی خود را در روند تاریخ مو فغانه می پیماید از جمله وظایف فوری ضروری و عمده ایکه در برابر دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان قرار دارد ، تامین امنیت در سراسر کشور و قلع و قمع کردن باند های فرستاده شده از خارج و عناصر ضد انقلابی و تامین صلح در سراسر کشور میباشد تا فرصت آن مینا گردد که در جهت رسیدن به استقلال اقتصادی و ترقی اجتماعی اقدامات جدی بعمل آید .

اکنون که مردم ما به سر نوشت شان حاکمیت دارند بر تمام عناصر مترقی و نیروهای وطن دوست است که با حزب طراز نوین دموکراتیک خلق افغانستان «پیشاهنگ طبقه کارگر و تمام زحمتکشان کشور» و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان همو او در يك صف با خاطر حفظ تمامیت

ارضی ، استحکام استقلال و حاکمیت ملی و تطبیق و عملی کردن مرام حزب و مشی دولت برای بر آوردن آرمانهای والای مردم و امعاء عقماندگی ، فقر ، جهل ، بیکاری و بیماری که میراث شوم دوران سر دمداری آل یحیی میباشد ، همچنان برای اعمار و برانیهای دوره فتور امیر حفیظ الامریکای سیاه و ایجاد جامعه مرفه ، شگوفان و فاقد طبقه کسه استعمار انسان از انسان دران وجود نداشته

باشد بادرک مسوولیت های سترگ تاریخی خود آماده کار و بیکار شده از دست آورد های انقلاب تور و مرحله نوین تکاملی آن مجدانه دفاع کرده دشمنان داخلی و خارجی کشور را با اجبران خود فروخته شان مجال ندهیم که بیش از بن بقا لیت های تخریبی شان در مملکت مادوام داده بتوانند .

فرخنده باد خاطره تابناک شصت و دومین سالروز استرداد استقلال کشور ، این خوبیهای شہداء راه آزادی ما .

پیرو باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان و جمهوری دموکراتیک افغانستان . مرگ بر ارتجاع و امپریالیزم .

به پیش در راه اعمار جامعه مرفه ، شگوفان وبدون استعمار .

گردهم آبی های اختصاصی ژوندون

مسایل: سیاسی، اجتماعی و خانوادگی و فرهنگ و هنر در بونه نقد و انتقاد

مسوول عرضه ناسالم مواد غذایی

در شهر کیست؟

ریاست طب و قایوی وزارت صحت عامه

ویار یاست امور صحتی شاروالی کابل؟

طرح و تنظیم: رووف راصح
حکم: راحله راسخ خرمی
زیر نظر: گروه مشورتی ژوندون

در این جدول:

- ۱- دیپلوم انجنیر سنگین شاروال کابل
- ۲- د پیلوم انجنیر محمد زورین رئیس کمونکشن وزارت مخابرات
- ۳- سید رحمن شیواری رئیس تصدی ملی بس
- ۴- انجنیر عبدالستار اور یسا رئیس آب رسانی
- ۵- انجنیر احمدالله پویا نماینده ریاست پروژه سازی کابل
- ۶- شمس الدین نو بهاری رئیس نفتیش شاروالی کابل
- ۷- دکتور محمد کبیر عالمی رئیس امور صحتی شاروالی کابل
- ۸- عبدالباقی آمر پلان آمریت عمومی
- ۹- دیپلوم انجنیر محمد صدیق عبا دی رئیس پلان شاروالی کابل
- ۱۰- غلام سرور عظیم زاده سرپرست ریاست تنظیف شاروالی کابل و گروهی از اعضای مشورتی ژوندون شرکت داشتند.

رووف راصح:

یکی از دشواری های عمده و اساسی شهریان بروز وسرایت بسیاری از بیماری ها گشته کابل که موجب شکایت های فراوان خانواده و یکی از سبب های عدم تامین صحتی به شمار هامیگردد مساله کثیف بودن شهر و عرضه آمده میتواند مواد غذایی به گوندی ناسالم است که وسیله این دشواریها و شکایت هارا میتوان در

چگونگی تهیه مواد غذایی شکل عرضه آ زندگی از نظر صحتی هیچ کنترل و مراقبتی وجود ندارد و اگر دارد به حدی اندک است که موجب محسوس نمیشد این وضع موجب خود سبب های فراوان گشته و اغلب خوراک رستورانها در خاطر ناسالم بودن از نظر صحتی بیماریها را برای مصرف کننده ها موجب میگردد.

سه دیگر اینکه:

عرضه مواد غذایی از مانند میوه جسات الی ترکاری و گوشت که مصرف فراوان دارد به نحوی غیر صحتی صورت میگیرد، در فصل گرما آب و مصرف شیرینخ و زاله نیز زیاد میگردد اغلب معنی شیر مورد استفاده فروشندهگان این مواد فاسد بوده و در امکان فروش آن مگس به حد غیر قابل تصوری وجود دارد در همین ردیف تفاوتی فروشندگان و عرضه کنندگان مواد غذایی در ارزان قیمت میتوان نام برد که در مراکز جمعیت شهر به صورت سیار ویا ثابت اشاره کار خود اشتغال دارند و مواد خوراکی ایران امکان عرضه میدارند نه تنها ارزش غذایی کافی قرار ندارد بلکه مضر صحت بوده و به آسان میتوانستند مشتریان خود را که اغلب کودکان

موارد زیر خلاصه ساخت:

یک اینکه شاروالی کابل که مسوول صفایی و پاک نگه داری مراکز زندگی مردم در شهر و جاده ها، پیاده روها و کوچه ها و معلات شهر میباشد با آنکه از هر شهر وند تکسی نیز به عنوان تامین صفایی اخذ میدارد در این کار نارسایی های فراوان دارد و اغلب کثافات در کوچه ها و مقابل منازل تراکم میکند، موجب تکثر مگس، پشه و دیگر حشرات میگردد، تعفن ناشی از آن شهر وندان را اذیت میکند و در مجموع امکان به وجود آوری بیماری های فراوان را مهیا میگرداند.

دو دیگر اینکه:

باتوجه به ازدیاد روز افزون جمعیت در شهر کابل تعداد چایخانه ها، کافی ها و رستوران ها نیز در کابل به پیمانه وسیع افزایش یافته به گونه ای که میتوان تخمین کرد روزانه در این جایگاه های عرضه مواد غذایی آماده شده بیش از یکصد هزار نفر ویا در همین حدود صرف غذا میکنند که رقمی است در خود توجه در حالیکه در

گوشه یی از میز گرد ژوندون .

مت گشان کم عاید میباشند به انواع
ها مصاب گردانند .

بهار اینکه : در شمار مواد غذایی که از
بورد میگردد به فراوانی میتوان موادی
که به مصرف کنندگان عرضه میگردد در
تاریخ مصرف آن مدت هاست گذشته
طبیعی است چنین مواد غذایی صرف
دارا نبودن ارزش غذایی ناسالم و به
آورنده بیماری ها هم میتواند تلقی

مهم در این بخش بحث این است که
این همه نابسامانی که میتوان موارد
از مانند غیر صحتی بودن حمام ها ،
های سیار و پراکنده در داخل شهر ،
افت روزافزون دریای کابل و غیره را
آن افزود کیست ؟

ست طب و قاپوی وزارت صحت عامه
به مسایل نامبرده از آن را متوجه ریاست
صحتی شاروالی میسازد و یا خود این
که شاید متقابلا تمام مسوولیت را به
قاپوی متوجه سازد ؟

حقن آخر اینکه چرا میان این دو ارگان
و مسوول عرضه خدمات صحتی در شهر
و تفاهمی به وجود نیاید که با اشتراك
و همکاری پلان شده حجم مشکلات
در این زمینه کاهش یابد ؟

این موارد از شارووال کابل تقاضای
دارم .
روال کابل :

فیه مواد غذایی به گونه صحتی در شهر
ونه که خود تان در بخشی از سخنان خود
گر آن شدید ، مستقیما ارتباط دارد به
سبب آ زندگی شهر ، به چگونگی وضع اقتصادی
و جوامعی چون تامین حفظ الصحة محیطی که
کلیات شرایط فراوان و نوسازی های
بودن را میکند و برخورداری مردم از آگاهی
توانند در زمینه های تعلیمات صحتی و امور
رابطا به صحت .

صورت يك كل باتوجه به علم زمینه های
صحتی بسیار مشکل به نظر میاید که
سات ای کابل و آن هم با پرسوئل کم و اندک
د به نحوی ناکافی خود بتواند به همه ایمن
، گرمازیا و برابر همالایق آید ولی این هرگز
د اخلال معنی نمیباشد که ما مسایل مورد انتقاد
مواد فاسد که در واقع از زبان خانواده ها به طرح
حد غیر نادیده انگاشته باشیم و یا در برابر آن
دیف تفاوتی و سبب انگاری مواجه گردیم .

د غذای شاروالی کابل و بالتخاصه در دوره جدید
راکز در پهلوی مشکلات دیگری که به آن
نابت اشاره کردیم در زمینه مورد بحث نیست
ایران امکان وحدت خویش تدابیری را مورد
کافی قرار داده است .

سازمان مثال ما برای اینکه بتوانیم فروشنده
کودک را در مارکیت گونه هایی متمرکز سازیم تا
مردم

این شعب به وزارت صحت عامه مربوط باشند
و خواه به شاروالی کابل ، و آن اینکه همین
اکنون در چند صد متری تشار و ا لسی
کابل ده ها نوع از کنسرو های مواد غذایی
و قوطی های شیر مورد خرید و فروش قرار
میگیرد که بیشتر آنها تاریخ مصرفشان مدتی
است سپری شده و این موضوعی است در
خود توجه ، چراکه روزانه صدها خانواده از این
مواد کنسر و شده فقط با اعتماد به صحتی بودن
آن مصرف میکنند در حالیکه ممکن است هر يك
از آن بتواند موجب بیماری هایی در اطفال و
بزرگسالان گردد - به این ترتیب میتوانیم به
این ضرب المثل مردمی اعتقاد کنیم که اگر
کمی آسیا کند است مقداری هم گندم تر است
یعنی اگر علم تامین موارد صحتی غذایی در
شهر مقداری به خاطر شرایطی است که از
میان برداشتن آن وقت و پول و پرسه نسل
کافی هیخواهد مقداری هم به خاطر بی توجهی
هایی است که صورت میگرد .

رئیس امور صحتی شاروالی :
در تامین مسایل صحتی و عرضه سالم مواد
غذایی هم شعب و قاپوی وزارت صحت عامه
مسوولیت های مشخص دارند و هم راست
امور صحتی شاروالی کابل .

در مجموع میتوان گفت طب و قاپوی وزارت
صحت عامه مسوول به وجود آوردن تمام آن
شرایطی است که احتمال خطرات صحتی و
بیماری ها را از میان بردارد و تا جایی که این
مسایل مربوط به ساحه خدمات شهری میشود

ها همراه با مشکلات فراوان است .
تعداد رستورانهایی که در این محلات موقعیت
دارند بیش از دو سوم تعداد تمام رستورانهای
شهر است و برای رعایت موارد صحتی یاباید
این مراکز عرضه مواد غذایی تخریب گردد و یا
مسدود شود که در نتیجه جمعی فراوان از
شهر و ندان بیکار میمانند .

باید در نظر داشته باشیم که عرضه صحتی
غذایی فقط با کنترل صحتی بودن مواد مورد
استفاده عملی شده نمیتواند ، گاهی به رستوران
هایی از هائندی که شما از آن یاد کردید
بیتدازیم در این مراکز مواد غذایی از نوع
ارزا ترین انتخاب میگردد ، شکل پخت و تهیه
صحتی نمیباشد لباس آشپز یا موازین صحتی
برابر نمیباشد شکل عرضه و ظروف مورد استفاده
صحتی نمیباشد و برای از میان برداشتن همه
این عوامل غیر صحتی هیچ راهی جز ویران
کردن و یا مسدود ساختن وجود ندارد ، اما اگر
شعب گوناگون وزارت صحت عامه از تفتیش
تا روغتیا پال هاو امور تعلیمات صحتی آنان
در این زمینه ها همکاری وسیع و همیشگی با
شاروالی داشته باشند حداقل این امکان به
وجود آمده میتواند که تا حدودی شرایط عرضه
صحتی مواد غذایی عملی شده بتواند .

رووف را صغ
من میخواهم به نکته یی در همین زمینه
اشاره کنم که میتواند سویدی باشد بر
بی توجهی و بی مبالایی شعب مسوول حفظ
و تامین مسایل صحتی غذایی در شهر ، خواه

باندک پرسوئل ما هم شرایط صحتی عرضه
مواد غذایی و هم کنترل قیمت ها ممکن گردد
ساحه هایی را که تخریب گردید ، و تا فعلا
امکان ساختمان در آن به مطالعه گرفته نشده
برای عرضه مواد غذایی از مانند میوه جات و
ترکاری اختصاص داده ایم .

ما برای تامین شرایط صحتی در شهر کابل
خواه در مورد عرضه سالم مواد غذایی باشند
خواه در زمینه های دیگر تامین بهداشت شهری
نیاز مند به کمک گسترده وزارت صحت عامه
میباشیم در حالیکه متاسفانه از این کمک بسیار
کم و اندک بر خور داریم تشخیص مواد غذایی
سالم از ناسالم احتیاج به لابراتوار هایی
دارد که به صراحت میگویم اگر وزارت صحت
عامه ما را یاری ندهد ما از خود نه چنین وسایل
تجربی و آزمایشی لابراتوری داریم و نه هم
امکانات تهیه آنرا .

در مورد رستورانها و غیر صحتی بودن و مشکل
عرضه نان نیز حق باشما است ، اما شرایط
نیز بگونه است که به همان دلایلی که خود اشاره
گردید پس اوردن همه
آنها ممکن نمیباشد ، به این دلایل که اغلب
رستوران های ارزان قیمت در نقاط کهنه ساز
شهر موقعیت دارند ، محلاتی که در مجموع
به خاطر عدم امکان تامین صفایی آن ، به
تا مساعد بودن شرایط حفظ الصحة و
و به خاطر تجمع حشرات و تراکم کنالاتی که
اغلب حتی بیرون کشیدن آن هم از درون کوچه

دپلار وطنی ملی جمہی جوړښت دیوه تاریخی ضرورت په حیث

ن ورځ چی دنړی ددروستروانقلابی قوتونو له ملی آزادی بڅښوونکی جنبشونه ، په پانگوالو هیوادو کی کارگری نهفتونه او لویه سو- سیالیستی اردوگاه په جدی هلو ځلو سره نه یوازی دا چی زوږ استعماری سیستم مخه شوی اولایسی نابود پیری بلکی پر مختلی استعماری نظامونه یی هم د کلکو بحرانونو سره مخامخ کړی خو دقواو توازن او انډولته یی دسوله غوښتونکو مترقی او انقلابی قوتونو په کته بدلون ورکړی دی .

په هره اندازه چی دغه انقلابی طوفان شدت او تکامل مومی به هم هغه اندازه آزادی بڅښوون- تکی جنبشونه سیاسی استقلال څخه اقتصادی آزادی او ملی مستقلو دولتونو ته رسیری اود مترقی کارگری نظامونو تشکیل او پیوستون اسانه کوی . دملی دمو کراتیکو دولتونو تشکیل چی دخپلو ملی او دموکراتیکو وظایفو له مخی دپولتی په ټولو ملی او دموکراتیکو طبقو او قشرونو پوری : له لری تر یوه ټاکلی او علمی پروگرام لاندی دیوی ملی دمو کراتیکی جبهی په واسطه دخپلو امیریالیستی ضد اوفیودالی ضد مبارزوله لاری داوسنی زمانسی د یوه ضرورت په ډول وړاندی شول او نور هم عمق مومی هر څومره چی په وروسته پاته هیوادو- نوکی دپولتی دعینی او ذهنی شرایطو سره سم ملی دمو کراتیکی جبهی تر کیپ او تنظیم ومومی . په هغه اندازه یی انقلابی مبارزی دپولتییز انقلاب به لوړ وده او پرمختگ کوی .

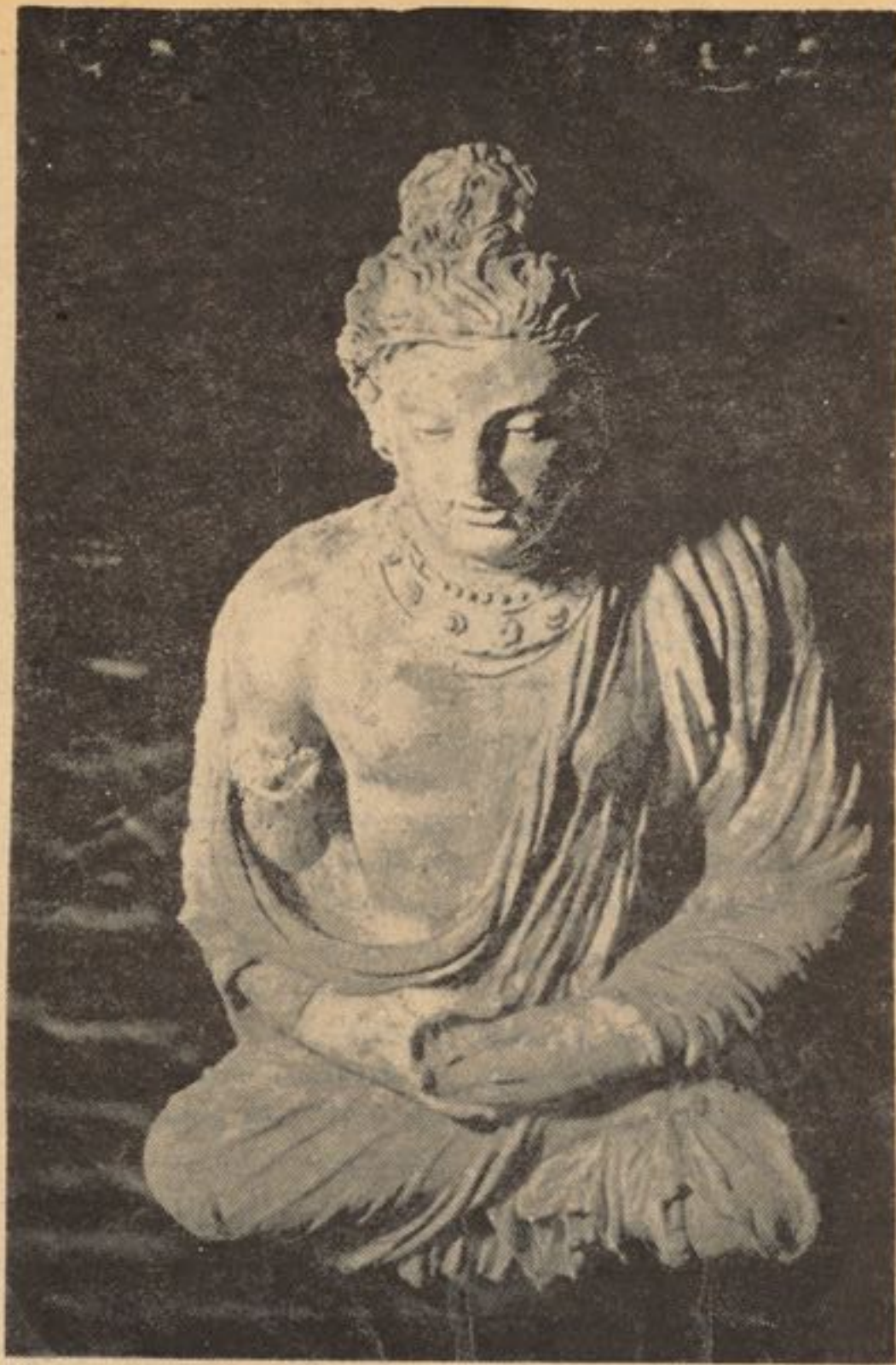
که څه هم دملی دموکراتیکی جبهی طبقاتی ترکیب دیوی پولتی څخه بلی پولتی اودانقلاب دیوه حالت څخه نظر وبل حالت ته توپیر مومی خو په ټولو دودی په حال هیوادو نو کی دملی او دمو کراتیکو انقلابونو لپاره کارگران ، بزگران انقلابی روشنفکران ، کاسبان ، وږوکی پانگوال ملی پانگوال اوداسی نور دمو کرات طبقات او قشرونه د ملی دمو کراتیکی جبهی دهمو غړو څخه گڼل کیږی . خوباید وویل شی په هره اندازه چی ددی جبهی اساسی برخی کارگران او بزگران په منظمه توگه تشکیل کړی په هغه اندازه انقلاب ژر پری ته رسیری او په خپل زور تابه سره دتکامل وروستی پراوته ځان رسوی . البته دملی دمو کراتیکی جبهی جوړښت او غیر سرمایداری دودی دلاری پر- اساس دپولتی پرمختگ دهری دموکراتیکسی طبقی په رهبری امکان لرلی شی او په ځینو وختونو کی لاداسی هم پیښیری چی یو لړ مترقی او تحول غوښتونکی منورین او افسران په عمل کی دجنبش رهبری په غاږه واخلي او دخپل فیودالی ضد او امیریالیستی ضد ماهیت له مخی داسی ملی دموکراتیک دولت جوړکړی چی به وروستو مبارزو کی دټاکلو شرایطو په اساس دپولتی طبقاتی قوتونو د ترکیب د تغییر له مخی دنړیوال سوسیالیستی سیستم دهره څیزی مرستی او دپولتی دټولو انقلابی

او دمو کراتیکو طاقتو نو څخه په سره کولای شی انقلاب نور هم زور کی یی په اولسی انقلاب سره واړوی . شک نشته چی دملی دمو کراتیکی تاسیس او جوړښت که هر څومره پری وی خوبطقاتی مبارزه پای ته نشی رس داڅکه چی هره طبقه د جبهی په دننه دخپلو طبقاتی گټواو مشترک دښمن دمو مبارزه کوی ، جنگیظی او دغلیبی لپار تلابن کی وی اویو لړ اجتماعی طبقی طبقاتی گټو دتأمین په خاطر څکه دملی د تیکی طبقی سره وحدت کوی چی خپل کړی او دگم دښمن په مقابل کی و چ نوهمنغه ځای دی چی په جبهه کی دننه ترمنځ داخلی مبارزه دودی طبقاتی براساس یوروښانه حقیقت منعکسوی که کی دیوی خودمختلغو گوندو نواو سازه ترمنځ اتحاد راغلی وی نو پسردی ددی په منځ کی ډیره جدی مبارزه موجوده وی چی هره ډله او طبقه کوښښونو چی رهبری واخلي خپل طبقاتی گټی یی او دخپلو افکاروساتندوی واوسی لاکن په دی ځای کی ده چی دجبهی ټول غړی هغه عمومی پروگرام ردنه کړی او پری عملی گام وانه خلی چی دوی په گټه دمشترک د سرکوبی لپاره تدوین او تنظیم کړی دملی دموکراتیکو انقلابونو ستربری د دمو کراتیکی جبهی په درست ترکیب دپه عینی اصولو او بیاد غړو ترمنځ په اتحاد او یووالی پوری اړه لری که څه هم پری اوپور تو نستان داسی عقیده لری چی دمو کراتیک انقلاب باید یوازی او دمخکښی پروتاریا اود هغوی دگوند له څو ته ورسیری او نور ټول زحمتکښان چی هغوی څخه دا کار ممکن ته دی ، له دی څخه باسی خوبر عکس باید هغه وشی دفیودالی او امیریالیستی قوتونو په حتی ملی پانگوال چی ترفیودالی او امیریالی محدود یتونو او ستمونو لاندی دی په دموکراتیک صف او لیکوکی ودروو خوبیش راز جبهی کی فعالانه ونډه واخلي .

په عمومی ډول په یولړ آسیایی او افریقایی هیوادو نو کی چی وروسته یانه تولید تنظیم او وړی په فیودالی او ماقبل فیودالی اثر حلی مناسباتو کی پراوته وی ملی دمو کراتیکه خلافت جبهه یی دودی دوروسته پاته والی په کولای دتشکل په خاطر ډیری ستونزی لری نهضت یولړ هغو نسبتا پرمخ تللو هیوادونو کالیزم دیاسی شعور سطحه یی لوړه او پرمخ یواز وی ، گوند ونه اوسیا سی معادل ولری لیکه فیودالی ضد او امیریالیستی ضد ملی دموکراتیک تیکه جبهه یی په نسبتا اسانی سره جوړاچران شی او کولای شی چی په لنډه موده کی یی ملی دمو کراتیکو ارمانونو ته ورسیری اودلی

مجسمه بودا مکشوفه تپه مرغان با تأثیرات هنری یونانی در دوره کوشانی ها .

نظر محمد عزیزی

تأثیرات هنر و تمدن یونانی

در دوره کوشانی ها

یکی از موضوعات عمده تاریخ قدیم افغانستان تحقیق بر ساحات باستانی و احیای فرهنگ قدیم است ، که بوسیله آن، دانسته های زمان کهن کشور ، و وسیع ترین مدنیت های قبل از اسلام روشن می گردد و صفحات جدیدی بر او راق زرین تاریخ کشور اضافه میگردد. دانشمندان قبلا نظریاتی در مورد اقامت یونانی ها یا طائفه (ریاوانا) اشارات زیبا دی نموده اند، که بعد از ورود سکندر مقدونی ، قبایل و عشایر شان تأثیر زمانی در جلگه های وسیعی

کاشغر آسیای مرکزی تا کرانه های رود هیرمند باقی ماند و مدت زمانی سیطره شان برادر مرز های بهارت قدیم گسترده و بر نحوه های هنری و گونه گونی پر آداب ، رسوم و کلتور سرزمین های تحت اشغال شان تغییراتی وارد نمودند .

کتاب معروف «میلاندا پانا» که در آن روایاتی از عالم معروف رو حانی هندی گنند ها ری یعنی (ناکا سینا) درج است ، می رساند که یکی ازین شا هان یونانی زاده متولد در دوپیا -

مطالعات همه جانبه را بین آنسوی مرز دریایی کشور یعنی جنوب ا تعداد چهار سوسیالیستی شوروی و این سوی مرز ، گشود و ارتباطات کلتوری را در عهد زما مداران و شا هان یونانی مستقر در با ختر و شا هان یونانی با ختری را در یسن دو سمت مشخص نمود .

همانطور دیکه استحصال طلا ی با ختر بخصوص در ساحات معروف زر انسان و یمنگان بدخشان یا بندوبن یا بو باکین ، د و عصر یونانیان تقویت یافت ، بوسیله هنر هندان،

زرگران و مشاطه گران آن عصر و زمان ، بهترین زیورات آلات تزئینی را که وابسته به هنر در باری یونانو با ختری بود ، بوجود آوردند .

آنچه احفاد یونانی های باز مانده تا قرن دوم و اواخر نیمه اول قرن اول قبل از میلاد ، در طرح و دیزاین آلات زیوری طلائی ابتکارات منحصر بفرد بخرچ داده اند ، میراثی ارزنده بوده که با خود از یونان باستان به ارت آورده بودند و با ممیزات با ختری ساحات قدیم تغار زمین و سلسله های از علاقه یمنگان بصورت مشترک مورد استفاده قرار گرفته بود . چنانچه تزئینی پاولی یا بسنه اصطلاح بر اکتی که در اواخر قرن سوم و اوائل قرن چهارم میلادی در مجسمه های ستوکی تاشقرغان ترکستان شرقی جهت تزئین مجسمه های زن مورد استعمال قرار می گرفت در آثار مکشوفه طلائی طلا تپه شبرغان ، روی لباس های زمامداران یونانو با ختری ملاحظه شده و در مجموع بصورت سلسله های گردن و سینه مورد استفاده قرار می گرفت. بعد ها این تزئین از نقره تا قرن شانزدهم و اواخر قرن نوزده در زیورات تزئینی اهالی تغار زمین علاوه گردید و بهترین نمونه های تزئینی در لباس ها و کلاه های اهالی ترکمن و ازبیک مورد توجه قرار گرفت .

تمدن قدیم یونانیان در باختر که مدت ها زمانی قسمت های عمده سر زمین مارا احتوا نمود با رنگ گرفتن این تمدن در باختر و خلط هنر و تمدن محلی به آن ، مدنیت بزرگی در صفحات شمال کشور بوجود آمد که نظیر آن کتون در آسیای مرکزی دیده نمی شود .

چنانچه وقتی ساحه باستانی آی خانم ، بقایای ساختها نها و آثار بدست آمده ساحات ، دشت ارچی ، شهر وان ، دلبردین تپه و ساحات دیگر را مورد مطالعه عمیق قرار د هیم ، خواهیم دید که عظمت این تمدن در عصر و زمانش شهره آفاق بوده و کمتر از تمدن آسیای میانه نبوده ، زیرا دو نیم قرن و یا حد اقل سه قرن متوالی زمان کوتا می نیست .

دیری نگذشت که خانواده دیگری شریک این تمدن برارزنده گردید و میراث های فرهنگی خود را با تمدن باز مانده یونانو با ختری قسم نموده و بزرگترین مدنیت تازه گر یکسوی کوشان را بوجود آورد .

این طائفه کوشانی های تغار زمین و با قبائل مربوط به سر زمین تاهیا بودند (بعضا درین مورد نظریات مختلف دارند که درین جاه قابل بحث نخواهد بود) که پدیده های هنری یونانو با ختری را بوجه کلتور محلی با ختر زمین در عصرش جلای دیگری دادند و در توسعه کلیه پدیده های هنری و توسعه مظاهر هنری ، مذهبی و ادبی کوشیدند و برای سیطره بهتر امپراتوری شان ، وسیله در درجه اول قرار دادند ، چنانچه که در معابد،

در آتشفشان ها ، ر پاسدار خانه ها ، در قلعه ها در مراقبت گاه ها و همچنان در معابد سلطنتی یادرباری ، پدیده های هنری و مذهبی و کلتوری شانرا توأم با باز مانده شده های یونانی تعبیه کردند و برای پذیرش و نیایش بر روی اهالی و کلیه طبقات مسکون باختر گشودند . بطور مثال می توان از دلبرزین تپه ، کله تپه ، در مهادز بگلو لاکو یا سرخ کوتل ، چم قلعه و در ساحات باستانی کافر قلعه دست ار چی که یک واحد وزون معینی یونانو و کوشانی به حساب می رود ، یاد آور شد .

ساحه باستانی دلبرزین تپه باوجودیکه ساختمانها مواد و بعضا تکنیک ساختمانی ویلان سپر وابسته به طرز مهندسی یونانو باختری و کوشانی است . و علامت های ساختمانی عصر کوشانی در آن ملاحظه می شود . با این هم عناصر یونانی مانند مجسمه گلی بدون سر رب النوع رزم یا (هراکلس) در یکی از حجره های جنوب حصار بدست آمد . روی بدن آن رنگ سرخ شده و در گردن آن گردن بندی نقش گردیده که ظاهرا تیب سر فی داشته و باستان شناسان از زیر پای این مجسمه سکه کوشانی مربوط به واسود یوای دوم بدست آوردند که البته ادعای مارا ثابت می سازد .

آلهه آتته که در یونان باستان در آسیای میانه بخصوص روی ظروف سفالی (امفور) در حالات رزم با تیر و کمان ، شمشیر و سپر و بعضا در حالت استراحت نقش شده در دلبرزین تپه این پدیده کلتوری در وی دیوار معبد بصورت نیم رخ رنگ آمیزی شده تبارز نموده و همراه آن نیز بصورت نیم رخ و بعضا باسه بر چار حصه از چهره ملاحظه می شود . این نقش زیبای آلهه یونانی که در نزد اهالی محل و کوشانیان به مثابه انا هیتا و یا نا هید تعبیر شده در دیوار های نقش گردیده که تکنیک ساختمانی و شیوه کار هنری آن وابسته به دودمان کوشانی ها بوده ولی برای اینکه مدت طولانی اهالی باختر زمین این پدیده ها را مورد پرستش و نیایش قرار داده بودند ، ناگزیر در عصر کوشانیان این پدیده به شکل معلی و کلتوری باختر زمین تبارز نموده است .

ا. ختمان ها و عمارات پدیده های معماری یونانی خود را از حالت نخستین اش گشایدند و به نحوه بکلی معلی تبارز یافته است . مثلا وقتی زیر ستونی ها و یا سر ستونی های این جاه را مورد مطالعه قرار دهیم نظر به ضرورت ساختمانها پدیده ها و عناصر هنری در شکل و اندازه های شان تغییراتی وارد نموده ولی باز هم انگیزه اساسی آنها الهامی از هنر و کلتور یونانی بوده و بهمان شکل و منوال تاقون نهم میلادی به پیش می رفت . تبارز مجسمه هلیوس رب النوع افتاب یونانی و همچنان رب النوع دیونیزوس

که از ساخته های دوران هلنیزم در شرق است توأم با مجسمه های بعدی (سیوا و پروانی) و تپه معبد (دیو سکور) که از معجزات یونانیان به شمار می رود در عصر کوشانی ها و در دوره شان بعدی مسود نفیس ، احترام و استفاده قرار می گرفت . این زاینده ها قرن ها و زمانهای طولانی را در بر گرفته که از قرن دوم ق.م. آغاز و تا قرن های بعدی اندوس بخش و خاتمه می یابد چنانچه یک تمدن بخصوص یونانو کوشانی را در بر گرفته و با توجه اینکه این ترمینو لوجی یا اصطلاح نوین دوره باستانی تاریخ کشور مورد تحقیق همه جانبه فرارگیرد از تاثیرات و اصطلاحات دیگری چون کوشانو ساسانی و کوشانی یغلی باید جدا گردد و هر یک از این دوره ها نظر به پدیده ها و انگیزه های اساسی هنری و کلتوری آن مورد مطالعه قرار گیرد . برای اینکه توانسته باشیم درین مورد مثالهای ارزنده ، در نظر نخست در باختر (ساحه تخار زمین) داده باشیم . از این جاها

مجسمه بودا با تیرات هلنیستیک در دوره کوشانی ها

ساحه تالقان صورت گرفت . چنین توجیه گردید که تخار زمین از عصر پروتو مکارن اولی دوره اول پیش از تاریخ تا ختم استیمری عفا منشیان ، تکنیک زراعت ، سفال سازی و سیستم اعمار کانال های آبیاری با ده روز بروز فرق داشته و به شکل بسیار بفرنج آن امتداد کانال ها و ساخت ظروف سفالی مورد ضرورت و تپه مسکن ر هایش ، بوجود می آمد . ولی با استقرار یونانیان و شیوه تولید غیر عادلانه دودمانهای حاکم آن زمان ، تشدید مناسبات کار روی اراضی مجدا بوسیله هنرمندان ، کارفرمایان ، استادان و ما هران نوع بسیار دقیق حاصل کار مولدین آن زمان بدست آمد که امروز می توان این سنجش های دقیق را بوسیله آلات مدرن و تکنیکی مورد توجه قرار داد . یکی از آن جمله تکنیک اعمار کانال های آبیاریست که از دریای کوچه ، شبر وان ، هزارباغ و بعضا در قسمت های دیگر از دریای تالقان ، یونانیان بعد ها کوشانی های تخار زمین و بعد ها با نفوذ مدنیت اسلامی از آن نیز

مجسمه یک خانم مربوط دوره کوشانی ها

بصورت مختصر شرح را آغاز می کنیم : یکی از خصایص مدنی دوره سگوفان گریکو کوشان ، همانا سیستم و تکنیک های بخصوصی زراعتی و اعمار ساختمانی ، منازل ، راه ها و ر هایشگاه ها و معابد است که بعضی از این مثالها ، کتون بصورت واضح مشاهده شده و بعضی دیگری بر مرور متروک شده اند و در تحت انبار های زیادی خاک توده ها قرار دارند و ایجا ب تحقیق و کاوش های متداوم را می نماید .

به اثر تحقیقات هیدرو لوجی و پژوهش های ژرفیکه در قسمت تیکر های بدست آمده ساحه تخار ، آی خانم ، دست قلعه ، شور توغی ، یتگی قلعه و نیز شبر وان و دست ار چی ، امام صاحب و قسمت هم از

کانال های آبیاری دو ر کوشانی اعمار گردیده است و بعد ها در دوره اسلامی خصوصاً دودمان شیبانی ها و سامانی ها از این تکنیک آبیاری و زراعتی قبلی استفاده نموده اند .

کوشانیان و بعد ها دودمان اسلامی روی خرابه ها و با بعضا درسا ختمانهای قبلی ایکه پیش از یکپزار منازل ر هایش توسط یونانیان مقیم باختر و علاقه های تخارستان اعمار گردیده بود ، ساختمانهای دیگری ساختند و از فرا ورده های مهندس یونانی استفاده اعظمی نمودند ، بطور مثال وقتی کافر قلعه دست ار چی و حصار ساحل مرز در باستانی شبروان مورد مطالعه قرار گیرد دیده میشود که کوشانیان در تکنیک اعمار دیوار ها ، تزئینات مهندسی ساختمان ، در طرز شکل یور بانیک ساحه کمتر از خصایص مهندسی یونانی نبوده و به همین منوال تمدن دیگری را آغاز نمودند که امروز بعضی از این شواهد در دست تحقیق همه جانبه قرار دارد .

منازل اهالی با منازل حکمروایان و دودمانهای متفردین آن زمان با هم فرق داشته و این گونه گونی های طبقاتی را روی اسناد و شواهد عینی آثار و از مانده های کهن آنجا بخوبی می توان ملاحظه کرد . چنانچه منازل همه دارای حویلی بوده و اتاق های نشیمن بصورت هندسی و سمتریك اعمار گردیده ، دارای تپداپ های سنگی و بعضا خشت پخته بکار رفته و در بسیاری از قسمت ها از کمانهای فراخ و مقبول ساختمانی استفاده شده است . از شهر قدیم دست ار چی زیر ستونی های چهار کتج و مدور بدست آمد که یکی خصلت هنری یونانی داشته و دیگری مربوط به ساختمان و کار هنری کوشانی های اندک زیر ستون ها و ستون پایه ها یونانی استفاده کرده اند .

تکنیک تپه خم های سفالی با تزئینات که در ظروف سفالی یونانی ملاحظه میشود با کمی تغییر در دوره کوشانی با علامت مشخصه این دودمان نیز قابل یاد آور است . تپه های باستانی ایکه کتون به اثر لغزش ها و تاثیرات جوی ، بعضی از قسمت های آن از بین رفته از نظر مطالعه علم باستان شناسی عملا چهار و بعضا سه طبقه باستانی را احتوا می کند که در بسیاری تپه ها باستانی شبروان ، امام صاحب و تالقان ، دوره اولی مربوط به مدنیت قبل تاریخی دوره اولی مربوط به یونانیان و دوره سوم و البته به عصر کوشانی ها بوده و طبقات بالایی بوضاحت بملاحظه تیکر های بدست آمده مربوط به عصر اسلامیت .

از خصوصیات و مظاهر دیگری مدنیت یونانو - کوشانی همانا صورت تدفین مردگان شان است که بوسیله دانشمندان و باستان شناسان بقول تاریخ نویس قدیم ار منسی (اوز یگر یتوس) که بعد ها (سترا بون) بقیه در صفحه ۳۶

برای شما پدید آورده ایم :

هدیه هفتاد و یک داستان پدید آورده :

از ادبیات جهان

این هفتاد و یک داستان
ویستم و یکم انقلابی

دنیای بزرگی - گلگولها

نویسنده : تویی آن هوانگ دان
نویسنده معاصر ویتنام

ادبیات و ویتنام و بخصوص ادبیات دوره مبارزه بی امان این ملت قهرمان همیشه امیرالیزم خو نخواست امریکا ، ادبیاتی است انسانی و حماسی ، ادبیاتی که در آن احساس گرم و پر شور میهنی نسلی که در میان دو دواش جنگ زاده شده ، در زیر آتش توپخانه و بم های ویرانگر غارتگران جهان خوار زبست کرده و در زیر آوار خرابه های نانی از جنگ جان داده بخوبی انعکاس می یابد .
مادو پارچه شعر عمیق انسانی و قصه کوتاه در زیر رگبار گلوله هارا از و یژه نامه سخن برای و ویتنام برای شما برگزیده و با اندکی تزئید و تصرف از نظر تان می گذرانیم به این آرزو که مورد پذیرش خواننده آگاه ژوندون قرار گیرد .
بر گردان این داستان از زبان اصلی به دری وسیله سروش جیبی صورت گرفته است .

یگانه راه

- از او میبرسم : « پدرت ؟ »
- دشمن گلوله بارانش کرد .
- از او میبرسم : « مادر ت ؟ »
- دشمن سرش را برید .
- از او میبرسم : « زنت ؟ »
- خمپاره ها خودش کردند .
- و کودکان در شکم او بودند .
- از او میبرسم : « خانه ات ؟ »

- دشمن آنرا سو زاند .
- از او میبرسم : « خانه ات ؟ »
- دیگر جز ز مینی بایر نیست .
- دشمن آنرا و بران کرد .
- ساکتانش را .
- به سوی د هکده های « استرا نیز یک » رانده .
- از او میبرسم : « به کجا میروی ؟ »
- آنگاه اشکها یش را پاک میکند .
- آنگاه خنده اش طنین می افکند .
- فقط یک راه دارم .
- راه تمام ملت .
- تا بود کردن دشمن .

چگونه پیروزی ها برای ما آغاز میشوند؟

چرا

در برابر کلیسایی که فرشته ها ، بالها یشان را میکشایند .

این کودک با پای بریده ؟

مادرش را که در جنگ کشته شده ، او هزار بار میخواند :

« بیچکس نخواهد آمد . »

تا این پای از دست رفته را ، برویاند .

برای امروز و برای همیشه

چوب ز بر بغلی از خیز ران

برای او مادر خوا هد بود

و در تمام مدت ز ندگی از او حمایت خواهد کرد .

بدین ترتیب است که در دیار ما ، نبرد ها

آغاز میشوند .

بدین ترتیب است که در دیار ما ، تمام

پیروزی ها آغاز میشوند .

نه با ندای شاعری که قبلی پر جوشتر از توفانها دارد .

نه به فرمان جنرالی که دلباخته جنگ است .

• • •

با عیاهوی این چوب ز بر بغل ها که بز مین میخورند .

که اینجا بز مین میخورند و در دور دست

در قلب آدمی طنین می افکنند .

از نزدیک بز مین میخورند .

و به شکل فتوحات پیروز مندانه پدیدار میشوند .

• • •

در گوشه بی از و پشام به ز مین میخورند .

و امروز صبح .

تانیو یورک تا پاریس طنین می افکنند .

• • •

فیر مر می ها از همه سو نزدیک شده بود ، ناگهان انفجار های چنان شدید که پرده گوش را پاره میکرد و معلوم نبود از کجا شلیک میگردد ، صدای پیوسته فیر را قطع کرد .

برای آن گروه از ساکنان « نکوین » که هنوز برجای مانده بودند ، دیگر فرصت فکر کردن و گفتگو نبود ، هیا هوی فرار سراسیمه و شیون های مبهم و در هم ، و حسرت و در ماندگی آنها ، تمام راه های رو ستایی ایرا که از آبادی خارج میشد ، پر کرده بود .

چپه به اینجا کشیده شده است ! برخی از کسانی که آ خرین خبر ها را در دروازه اصلی د هکده شنیده بودند ستازده به خانه های خود د ویدند تا هر چه را می توانند بر دارند .

عده بی د یگر عقب ماندند تا سا لمدان را کمک کنند یا کودکان را به همراه ببرند ، زن ها گرانبیا ترین ما بملک خود را که در خانه محقر شان بود بر پشت خود بار کردند و مردان اسباب ز داعت و ابزار کار خود را بر دوش گرفتند ، همه در شتاب خود به گریختن از رو ستای تبدیل شده از هم پیشی می جستند ، هیچ يك به درستی نمی دانست به کدام طرف برود ، همه به حکم غریزه به اتبوه ترین گروه گریزندگان می پیوستند ، بر آنکه صبر کنند و ببینند صدای فیر از کدام جهت چپه شنیده میشود و قوا بی که از فرار معلوم به سوی د هکده پیش می آمد در چه فاصله بی است ، رو ستاییان به گریختن اکتفا می کردند ، نفس ز نان می د ویدند و اطفال و آذوقه و اموال خود را در بغل یا در پشت می کشیدند .

صدای فیر گویی از هر طرف شنیده می نید و روستاییان گریزان صدای حر کست وسایل نقلیه سنگین ها شنیدند را که احتمالا

سوین ، می آیند ، تانک دارند و به سوی دهکده فیر می کنند .

یک ر گبار از فیر مر می ها گویی در ناید این آ خرین خبر ، صغیر کشان از ر و ی سر گریزندگان که کنار رود خانه ر د یف شده بودند ، گذشت ، همه خم شدند و زن ها بنای شیون و زاری را گذاشتند .

ما معاصره شده ایم ، معا صره شده ایم . باید از رود خانه عبور کرد ، این تنها راه نجات است .

بنا هندگان بایک حمله بسوی آب یورش بردند ، خرمنکوبهای دست و پاگیر و بسته های خود را که به ریسمان بند شده بسود ، رها کردند ، بچه ها جیغ می کشیدند ، ز نی میشد .

لطفاً ورق بزنید

اقتاب بر فراز شالیزار ها خنک تر شده بود، باد رو به سردی می رفت ، رو ستاین خسته بودند اما هیچکس جرئت نداشت که برای استراحت توقف کند ، دیگر هیچکس به ناله های پیران و اشکهای ز نان و کودکان توجیبی نداشت تا اینکه گویی آن همه بدبختی کافی نبود که ابر های سیا می در از تقایم کم جمع آمدند و با رانی سرد و تیز چون شلاقی بر آنها فرو بارید .

اما باران و سرما کجا اهمیت داشت جز مسافتی که باید هنوز تارسیدن به مامن مطمن طی کرد ، فکری نداشتند ، کسانی که نمی دانستند «ین دا» کجاست ، از دیگران سوال می کردند .

هنوز خیلی راه باقی مانده ، پل کوچک لرزانک را که در فضا معلق است خود خواهید دید ، و قتی از پل گذشتید در نا حیه ین دا خواهید بود .

پل کوچک ، از پشت پرده با ران که مه شب نیز به آن اضافه میشد ، به راستی گویی در فضا موج بود و پایه های نا زک نی به وضع خطر ناکی در باد نو سان داشت شب به سرعت نزدیک میشد ، ابر هایی که در اثر برق و زبانه های آتش روشن می گردید آسمان را روشن میکرد و حلقوم بزرگ و خونین د بوی مہیب را بیاد می آورد که ستونهای بیجان دود و صدای انفجار بمب ها را از خود بیرون میداد .

پل معلق نقش خود را رفته رفته به روشنی بیشتر آشکار میکرد و عده بی از گریزندگان که احساس می کردند از وحشت شان کاسته شده است لبخند می زدند .

بمباران هم چنان شدید و فشرده و انفجار ها مثل سابق نزدیک بود اما آنها خود را هم اکنون از خطر رسته می دانستند ، چند پیرزن هم چنانکه نگاه های پر از امید خود را به پل مرزی دوخته بودند راه می رفتند و با حرارت دعا می خواندند .

اما هنگامی که جمعیت به پل معلق رسید ، دو باره آتار بهت بر چهره ها نما یان شد ، بستر دود عریض نبود و لی بسیار عمیق به نظر می رسید و جریان آن سخت سریع می نمود ، فاصله سطح آب با پل که سستی و ناپایداری اش تعجب کسی را بر تینگیخت یک

بقیه در صفحه ۴۸

خاکستر را به سوی آن طرف رود خانه میبرد به چهره گریزندگان که در اثر ناگهانی و غیر منتظره بودن این ضایعه بهت زده واز درد و حیرت وامانده بودند ، میزد ، سردی صورتش را که از خاکستر پوشیده شده بود پاک کرد و سپس دست سیاه شده اش را نگرست و شروع به گریستن کرد و به کسانی که در اطرافش بودند ، گفت :

نگاه کنید : حاصل یک عمر تلاش ، این همه کار و محرومیت همه دود شد واز بین رفت ، ای خدا !

چنانکه گویی همه این شکایت مردراهم چون علامتی انتظار میکشیدند ، اشکها جاری شد و حتی مرد ها عنان اشکهای تلخ خود را رها کردند .

ولی یکی از ریش سفید های د هکده با صدای نافذ و نیرو مند گفت :

مبادا همان کنید که تنها خانه هاود هکده شما خاکستر شده است ، این مصیبت در تمام کشور چون بلای آسمانی نازل شده... عنون سخنش تمام نشده بود که یکنفر فریاد کشید :

آنجا را نگاه کنید ، یک مرد با گاو میش خود دکنار آب ایستاده است . همه نگاهها به سمت ساحل مقابل دوخته شد ، برآستی مردی که از درون دود ها ظاهر شده بود ، گاوی را هدایت میکرد ، مسیری کج و شنگسته داشت ، گویی می خواست از مر می هایی که در ره سو روان بودند خود را حفظ کند .

روستایان «ترونگ بای» و گاو میش او را شناختند و شروع به صدا کردن او کردند ، دستپایشان را دور د هانشان می گذاشتند تا صدای شان به آن طرف رود خانه برسد ، آیا آن مرد می توانست در آن عیا هو که صدای فیر و غرش تانکها و توتق چو بهای شعله ور در آن بهم آمیخته بود ، صدای فریادانان را بشنود ، با دست علامتی داد و سپس ریسمان گاو را کشید تا حیوان را به سمت پائین سراسیمه هدایت کند ، مردوگاو به کنار آب نزدیک می شدند که ترونگ بای مسیر خود را عوض کرد و به نظر رسید که می خواهد در پشت حیوان پناه بجویسد ، نامهان دست هایش را به زیر انداخت و به شکمش فشرد ، گاو میش روی دو پا بلند شد ریسمانش را پاره کرد و شروع به لگد زدن نمود ، چنان معلوم میشد که او هم هدف مر می فرار گرفته است ، این صحنه آتش و حشت را در میان روستا نیانی که در این سوی رود خانه و دور از د هکده سوزان

ولی جمعیت در ساحل رود خانه که کمی پائین تر از جاده بند قرار داشت آرام شده بود ، گویی همه اطمینان یافته بودند که عاقبت به پنا هگا ، مطمئنی رسیده اند و شروع به جمع آوری و سایل زراعت و بسته های که به زمین انداخته بودند کردند ، مردانی که توانایی داشتند باشتاب قایق های مدور وسید مانند خود را از ساحل باز کردند و ضمن آنکه با تمام نیروی خود پارو میزدند به سوار گردن فراریان پر داخند ، در یک لحظه قایق ها تایش از اندازه خود ، از پیران و زنانی که کو د کان خود را در آغوش داشتند ، بارشد ، آنها که جوان و نیرو مند بودند خود را به آب زدند با آبیازی شروع به گذشتن از آب کردند ، بسته هایی را که تا هنوز صاحبان آنها جمع نکرده بودند برای بار کردن در آخرین قایق گذاشتند ، زیرا همه قبول کرده بودند که اول باید آدم هارا بجای امنی رساند ، اشیاء بعد ها باز یافته خواهد شد .

وقتی که قایق ها که به وضع خطرناکی کج شده بودند به وسط رود خانه رسیدند ، مسافر ها از ترس می لرزیدند ، زیرا به نظرشان می رسید که به این ترتیب بی حفاظ در وسط این سطح وسیع باز ، هدف آسانی برای فیر دشمن به سوی خود می باشند ، هیچکس جرئت نداشت که روی خود را به سمت آبادی و ساحل رودخانه ، آنجا که بقیه در انتظار ایستاده بودند ، بگر داند و از این وحشت داشتند که مبادا صحنه تیرد ، پیش از بازگشت قایقها به آنها برسد .

ولی پارو زنان که بانبروی نا امیدی یا رو میزدند همه را به ساحل مقابل رسانیدند ، وقتی تمام بار به ساحل دیگر انتقال یافت ، گریزندگان آ را مش خود را باز یافتند و بر ساحل روی زمین د راز شدند تا د هکده بی را که ترک گفته بودند ، تماشا کنند .

آسمان بر فراز د هکده زیر ابر هایی ازدود سیاه که گاه گاه باز با نه هایی از آتش سو راخ میشد ، نا پدید میگشت ، ستونهای دود و بروتو منقطع شعله های سرخ چو ن مار های خشمگین بخود می پیچیدند ، آتش سوزی ایکه در آن سوی د هکده شروع شده بود هم اکنون به ساختمان های مر گزی رسیده و به زودی بر تمام د هکده گسترده شد ، اکنون دود همه چیز را در خود گرفته بود و سنجش خسارت های حریق ممکن نبود ، باد

اشعار فولکلوریک بخشی از فرهنگ مردمی است. خصیصه شعر عامیانه بسوی بودنش از جهت اصول فنی، خیال پردازانه و مه آلود بودنش از جهت منطق هنری است. واقعیت (طبیعت و زندگی) در این اشعار بشکل کنایه آمیز «سمبولیک» پندار آمیز فانناستیک و پاناکیدت خاصی منعکس می شود. شاعران عامیانه غالباً گمان مند، آثار ادبی این هنر متدان غالباً سینه بسینه منتقل شده و فقط در یکی دو قرون اخیر است که ثبت، ضبط و جمع آوری می گردد. در شرایط استعماری یا جا مه طبقاتی تحت سلطه امپریالیزم و استبداد، ارزش های ادبی و هنری بدون شرکت توده ها، بی توجه به خواست آنها تعیین می شود. نخستین بر نامه اساسی که فرهنگ استعماری و استبدادی در حیطه ادبیات عمل می کند، بی ارزش جلوه دادن ادبیات توده ایست، آنها نمی خواهند توده های وسیع مردم حقایق تاریخی و اجتماعی را بشناسند به فرهنگی زنده و پویا مجهز شوند. حقوق شانرا بعنوان یک انسان آزاد ارزیابی کرده مشخص کنند تا بتوانند حق خویش را بستانند.

هر گاه نگاه بی بر او راق تاریخ کشور پرافتخار مان افغانستان انداخته شود بغویی باسبیل بیایی نهفت ها و جنبش های عظیم مواجه می شویم که از روح پر فتوح و زنده این سر زمین نمایندگی می کند.

مردم افغانستان در سراسر تاریخ پرنسب و فراز و سرشار از ما چرا های انقلابی خویش پیوسته با نیرو های اهریمنی و طاغوتی دست بگیربان بوده و با آنها جانبازانه پیکار نموده اند. در هر زمان صد ها و هزاران قهر مان تا مدار و گمنا م مانند مشعل هائی که در ظلمتکده درخشیده اند نور پاشیده اند در تیرگیهای زندگی پر از رنج مردم درخشیده اند. روشنی داده اند. سوخته اند تا راه را بر روند گمان دگر طریقت روشن کنند.

از شگفتیهای غم انگیز تاریخ کشور ما یکی اینست که در چند مورد در داخل جا مه بسیاری از محملهای تکامل سریع پدید شده و لی یو رشپا و جنگهای خرابی گستر اهریمنان و طاغوتیان محملهای جنبشی را پایمال و نا بود کرده است و از درون این پیکار های سخت و خونین پیکار علیه طبیعت ناسازگار، پیکار علیه یغما گران، پیکار علیه شاهان و حکام ستم پیشه، پیکار علیه استعمار گران و خرافه گستران، مردانی با صفات بزرگ انسانی و عزم آهنین برخاسته اند. شعر گفته اند و قبل از برخورد با استعمار، از تجاع و استبداد رجز خوانده اند و در ضمن آنها را هجو کرده اند و بدین صورت در تضعیف روحیه دشمنان مردم و مین موثر واقع شده اند.

در دوران گذشته اگر چه عده ای از شاعران از روی ناچاری بدر شاهان و امیران وزیران

رفته اند و و طیفه خوار زور متدان عصر بودند اما طبع نازک و روح عدالت پسند شان از این دغلان زور گو بیزار بود چنانچه می گفتند: با آنکه گرد آلود فخرم حاضرم نیستم به «آب چشمه خورشید» نام ترکتم و پشمین کلاه خویش را با صد ها تاج خسروی برابر نخواهم کرد. با آنکه از گران تا گران لشکر ظلم گرفته است از ازل تا ابد فرصت ماست. نو دو لکان بیپوده به غلام ترک و استر خویش می نازند و توانگران باعث نخوت می فروشند، این مخازن زر و دردم نخواهد ماند و مانند گنج فارون در دل خالک فنا فرو خواهد رفت، چقدر شنیدن این چکامه بر غرور فقر در گوش ما دلتواز است!

نقوت شاعران و چیز نویسان عامیانه از زور متدان بصراحت و بارها در اشعار شان انعکاس یافته است آنها می گویند صحبت حکام و امیران مانند شب یلدا است. با یسد جویای خورشید حقیقت بود تا شاید طلوع

از: حبیب الله فر همد

بی گو ساله و بز و بره
شب فغانی که گرگ میش ببرد
روز آ می که دزد خویش ببرد
تو (یعنی مالک) پر از باد کرده بشم بروت
که کی آرد شبان پتیر قوروت
چند از قهر د یگران کوش ؟
چند در قهر دیگران کوش ؟

شاعری بزبان مردم در بین و ایرانی ها و انهدام و ظلم و استبداد، جوانان را به پیکار و مبارزه دعوت نموده فر یاد می کشد: تاکی از جور و ستم، شکوه و فریاد کنید سعی بر هم زدن منشاء بیداد کنید دست ما دامن تان باد جوانان غیور که ازین ذلت و خواری هم آ زاد کنید سوخت ای همگسان آتش استبداد

شرح این سوخته را، ر همه انشاد کنید در طول تاریخ، نویسندگان و شاعران وطن پرست و انقلابی نهال آزادی را سر سبز و بارور کرده اند، آنها بزبان قلم و نیش سخن جنگیده، مجروح و خونین شده مگر

ادبیات عامیانه ماضد استبداد و استعمار

کند. نباید بر در «ارباب بی مروت دهر» بامید خروج خواجه نشست «و گنج عاقبت» داد گنج سرای خویش از دست داد و از عرصه فضیلت بهیدان حقارت آمیز گام گذاشت نباید خزینه دار میراث خوارگان بود، یایانکه در جای دگر اینطور با صراحت می گویند: اگر ساقیانی که سلطنت و قدرت را درست دارند از جام عدالت باده ندهند، گمانیان باغیوت خویش جهان را پر بلا خواهند ساخت دور جهان یکسره بر منبج عدل است، لذا باید مطمئن بود که ظالم راه بمنزل نخواهد برد.

همینکه هنر متدان نکته سنج، و ضح زحمتکشان وطن را می بینند که تحت ستمهای گوناگون قرار دارند در جام جم تابلوی روشن از زندگی رنجبران را اینطور رسم می کند:

گوشت د هقان سپر دو ماه خورد
مرغ بر یان چریک شاه خود د
دست د هقان چو چرم گشته ز کار
دهخدا (مالک) دست نرم برده که آرد
چه خودی تو ز دستواره او
نظری کن به دست بساره او
دو سه در ویش رفته در دره

شیدان و پیکار جو یان راه آزادی، ز بان زد خاص و عام شده است که از جمله می توان تصنیف «علم گنج» و «استالف» را که بزبان مردم سروده شده و با موسیقی ملی کیفیت خاصی دارد یاد کرد.

عده ای می گویند که فرهنگ ادبی کلاسیک ما در شرایط نظامهای فیودالی، پدر شا می در شرایط چیره گی یک بند دسیو تیزم شرقی یعنی استبداد خونین شاهان در شرایط هجوم و سلطه اشغالگران در شرایط رکود طولانی نیرو های مولده در شرایط فقر و تیره روزی همه گیر، زندگی کرده و تکامل یافته لذا جراحاتی عمیق از دردهای سرگرفته آنها و اشکهای بی امید، تسلیم ها با خود دارد اما باید بصراحت گفت که آثار ادبی نثر و نظم کلاسیک و فلکلو ریک ما با آن چنان مهارت و قدرت هنری ایجاد شده که دارای قدرت تاثیر بی پایان است و از سبیل مهم مقاومت معنوی است.

ادبیات عامیانه افغانستان تماما مومیانی شده نیست بلکه عنصر زنده و زندگی بخش هم فراوان دارد در فرهنگ عامیانه ما، عناصر زیاد رزم آفرین، جان بخش و واقعا انسانی وجود دارد.

باید از فرهنگ و ادبیات گذشته بهره برداری درست و علمی و انقلابی نمود و باید میان بهترین عناصر فرهنگ گذشته و نو پیوند ارگانیک تاریخی داد. هر گاه فرهنگ ادبی معاصر ما از ار تیه غنی گذشته خود از چشمه های فیاض فرهنگ جهانی وزمین سرشار فرهنگ فولکلوریک بهره گیرد و مسوولیت و رسالت تاریخی خود را از نظر دور ندارد، خواهد توانست آثاری درخشانتر را خلق نماید و موفق شود.

اکنون در مرحله انقلاب ملی و دموکراتیک طلسم یاس در ادبیات ما بتدریج فرو میشکند و باز گشت به امید به آرمان و به مبارزه در کار آغاز شده است شاعر و نویسنده ما

از درون کاوی ژرف رنج و هراس و عشق سر خورده خویش بتدریج سر می برد. به جهان آفتاب زده و روشن تاریخ نظر می افکند امروز شاعر و نویسنده افغان پی برده که تاریخ سیری پر فراز و نشیب و بفرنج دارد شکست و فتح، خطا و صواب، پیشرفت و پس رفت با هم است. اما آنچه مسلم است آینده زحمتکشان است چه آنها سازندگان حقیقی تاریخ اند. امروز شاعران و نویسندگان بعنوان انسانی مقاوم و استوار شده اند، چا همه ما شاعر پر جنب و جوش سرور ت دارد شاعری که و جدان طبقاتی را در میان مردم شکل بخشد. شاعران انقلابی و مبین پرست ما امروز دینامیزم تاریخ را دریافته اند و در میان توده ها اند و انقلاب نور را جزء زندگی خود می شناسند در راه تحقق آرمان های انقلاب می رزمند و علیه ضد انقلاب و امپریالیزم و استعمار نو پیکار دارند.

و بی توجیهی دولت های ارتجاعی و بی فرهنگ اکنون نام های شان در قاموس کشور های دیگر ثبت گشته است و افتخارات فرهنگی ما را از آن خود می دانند و قست آن رسیده است که به اوضاع و احوال خاتمه داده شود. بنیاد های فرهنگی پدید آید و به شناسایی دوباره ی شخصیت های فرهنگی پرداخته شود آثار و کتب و رسالات شان چاپ شود آثار و کتب فرهنگی بدون آزادی اقتصادی و اجتماعی میسر و ممکن نیست ، پس از پیروزی انقلاب ثور و به ویژه مرحله نوین تکاملی آن که خط فاصلی میان غاصبان و زحمتکشان کشیده و همین مارا برای همیشه از صف کشور های که پاسدار جنگ ، بیداد و ارتجاع در سطح جهانی اند جدا نمود و ما اکنون برای استحکام پایه های یک افغانستان آزاد ، سر بلند و شکوفان و نوین مبارزه می نمایم و با اتحاد و تلاش می توانیم بر همه ی دشواری ها و مشکلات جیره شویم و این امر اطمینان و حتمی به نظر می رسد همه ی تلاش ها گوششیا و طرح های خابنه ای دشمنان افغانستان نمی تواند به جای برسد ، باری بایه پیروزی رسیدن انقلاب آور و مرحله نوین تکاملی آن است که در همین مائسراط تجلیل از افتخارات فرهنگی به مفهوم راستین آن میسر گردیده است در گذشته هم به وسیله ی دولت مرتجع معال و مجالس بزرگداشت و یاد بودی برپا می گردیده اما همه ی آن سرو صدا ها و مخالفت های برای آن بوده است که تقاضای برای «دانش پروری» شده باشد برای چند روزی چندتابه اصطلاح محقق و دانشمندی که وابستگی های عمیقی با دنیای داشته اند بتوانند سر گرم گردند به ناموتان بیشتری برسند برای چاپ به اصطلاح تحقیقات علمی خویش زمینه فراهم سازند در زیر نام تجلیل از فلان شخصیت فرهنگی کتاب هایی راه چاپ برسانند که با آن دانشمندی

مورخ و شاعر و نویسنده هیچگونه رابطه ای نداشته است و این می تواند بسیار غم انگیز و زیبا نبار باشد باری همزمان با پیروزی رسیدن انقلاب آور و به ویژه مرحله نوین تکاملی آن است که در کشور ما تجلیل از افتخارات فرهنگی و شخصیت های بزرگی علمی جنبه ی تقاضا و تقنین ندارد ، واقعیت مسئله مطرح است و زنده ساختن نام آن هایی که افتخار را سزاوار اند ، با کار و تلاش همیشه و صادقانه ی شان بر غنا فندی دانش فرهنگ و معنویت مان افزوده اند در اصول اساسی درخشان افغانستان که به منابه ی قانون اساسی افغانستان شناخته میشود اشاره های صریحی به پاسداری از افتخارات و فرهنگ گذشته و تکامل و شکوفایی فرهنگ معاصر وجود دارد .

درین باره می توان سخن بسیار گفت اما در اینجا مجال آن میسر نیست اکنون تکساهی هر چند کوتاه و فشرده به اوضاع و احوال نظامی در دوره ی امیرعلی شیر نوایی دانشمند بقیه در صفحه ۳۰

چکاد

برخ اصطلاحات عسکری در دوره امیر علی شیر نوایی

دشواری ها و مشکلات فراوانی را پذیرفته اند و این می تواند سر مشقی باشد برای نسل های امروز که دیگر به آزادی رسیده اند . طلسم بیداد و دوازه های سیاه دربار ها فرو ریخته است باری یکی از خصلت های جدایی ناپذیر نظام های طاغوتی و ضد مردمی این است که با دانش و اهل آن بر خوردی خشن و بیداد گرانه نمایند اگر گاهی از حمایت اهل فردو اندیشه دم می زنند برای تقنین و تقاضا است و گرنه ایمانی به دانش، پیش آگاهی و سواد ندارند و اصولا در موضع فقدان قرار دارند . باری از جمله ستم هایی که در گذشته از طرف اهل ثروت و وحشت و نظام های طاغوتی ضد مردمی بر زمین مارفته است یکی ستم فرهنگی است با وجودی که بسیاری از شخصیت های بزرگ فرهنگی در محدوده ی قلمرو جغرافیایی امروز افغانستان ظهور کرده اند در همین آب و خاک پرورش یافته اند دانش فرا گرفته اند بزرگ شده اند در اثر اعمال

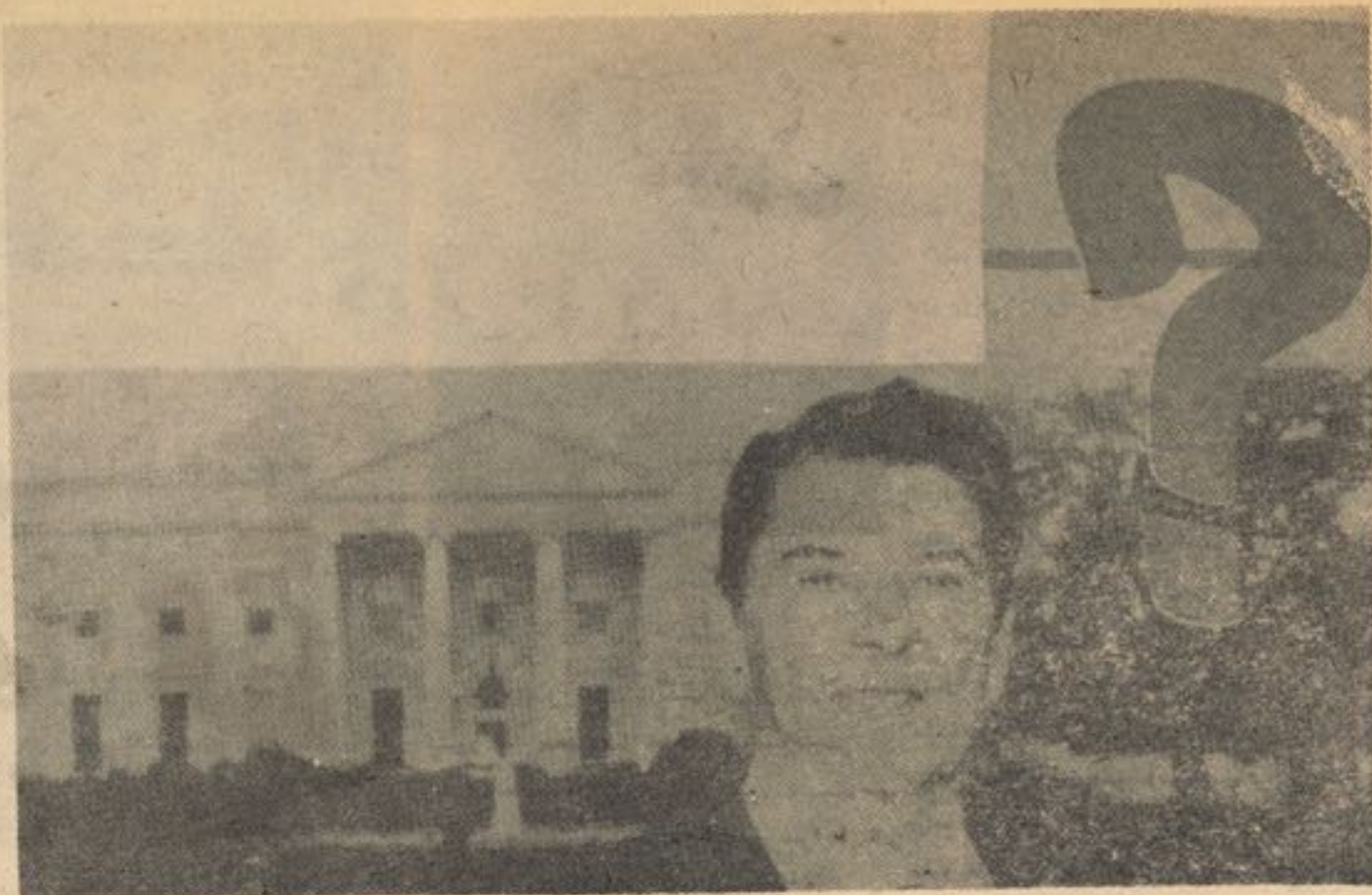
کرده اند که منافع شان ایجاب می کرده و قتی شاعر نویسنده و دانشمندی بر شد خواستها و امیال اهل دربار فراموشی گرفت خون او جویه دارها را رنگین می کرده و این فاجعه آمیز و درد ناک است . خود کامکان و اهل بیداد بسرای اعمال پست و خود سرانه ی خویش تعبیر ها و تو جیهانی می ترانیدند بهانه می آوردند و به دلایل بوشالی و بی بنیادی متوسل می گشتند منصور حلاج دانشمند و مرد بیدار و آگاه زمانه اش بود او بر ضد دستگاه بیداد بغداد شورید او را مشهم به بی دینی و زندقه کردند . او حق پامال گشته ی توده ها را می خواست و این سخنان او بر اهل ثروت و بیدادگران می آمد .

بر همین آزاده و افتخار آفرین مادر گذشته از طرف دولت های ارتجاعی ، مستبد و خود کاهه ستم های فراوان رفته است . حکمروایان بیداد گریه توده ها مجال آنرا نداده اند که بیاموزند دنیای خود را گسترش دهند و به مرزی از روشنایی و دانش برسند در گذشته دانش سواد ، آگاهی در باری و انحصاری بسوده مرتجعین و پاسداران بیداد و تاریکی نمی خواسته اند که دانش از کالجها راهی به سوی خانه های دو دزده و چوبین بکشاید ، چون دانستن سر چشمه ی توانستن است، و بیداد گران همیشه از دانستن توده ها در هراس بوده اند و هستند دانش در سر زمین ما سر گذشت در دناکی دارد دانش میدان و احوال خرد از طرف ناهنجاران و خود خواهان تحقیر شده اند توهین دیده اند و سخت ترین شکنجه ها را متحمل گشته اند و حتی درین راه جان های خود را از دست داده اند اهل دربار تا جایی از شاعر مورخ و نویسنده و دانشمند حمایت

زمانیکه ریگان هنرپیشه سینما بود

نما ینده میلیار در های امر یکادر قصر سفید

همکاران ریگان می گفت در کتابخانه ریگان کتابها فقط برای تزئین است مجله بی که او نگاه می کند «هیومن ایونتنس» است که امریکایی ها آنرا «انجیل جناح راست جمهوری خواهان» می نامند .

ریگان بعد از پایان تحصیل ، خبر-نگار رادیو برای مسابقات فوتبال شد و بعد از چندی در شهر الیسوس شهرت یافت در سال ۱۹۳۷ در یک فلمبر داری آزما یشی شرکت «وارنر برادرز» سهم گرفت . ریگان در بیش از پنجاه فیلم ، نقش های گوناگون را بازی کرد و در هالیوود از لحاظ فعالیت اداری شهرت کسب کرد . ریگان از اول ، مخالف ترقی و ترقیخواهان بود همیشه مسلح بود

از : حبیب الله فر همد

چگونه میلیاردر های امریکایی ریگان را به ریاست جمهوری رساندند!

بقیه در صفحه ۵۰

مفسر ورزش

نظام بورژوازی از یکسو دارای کنگره کاهش داده اند چه آنجا ماهیت طبقاتی است و تنها به نفع خصلت نما یندگی خود را از دست طبقه حاکمه عمل می کند و این طبقه داده و ما شین رای گیری طبقه حاکمه است که وسایل اصلی تولید را در تشکیل داده است اکنون در کنگره دست دارد و از سوی دیگر دستگاه ایالات متحده امریکابیشتر نما یندگان اداری آن ناگزیر است تحت پوشش وسنا تور ها را ثروتمندان بزرگ «دموکراسی» دیکتا توری طبقه سی ویا وابستگان به آنها تشکیل میدهند خود را پنهان سازد . نهاد حکومت که بدون کمک این ثروتمندان ، قادر پارلمان از همان آغاز ، یکی از ستون های اصلی بورژوازی بود اما این نظام در درون خود با تضاد های آشتی ناپذیری دست به گریبان است ، امریکاعلام کرده است «فیصدی مردمی بورژوازی از یکطرف ادعا می کند که توده مردم صاحب قدرت و حاکمیت است و از سوی دیگر قدرت واقعی در دست بزرگترین انحصارات متمرکز شده و دست توده ها از اعمال حاکمیت دور مانده است . در

چند کشور سرمایه سالاری بخصوص در این مقال ، سعی می شود این درایالات متحده امریکاء پارلمان و مطلب واضح شود که چگونه میلیاردر کانگروه اعتبار خود را به عنوان یک نهاد سیاسی بتدریج از دست میدهد و ورزشی و هنر پیشگی سینما و مبلغ آمار نشان میدهد که امریکائیان در اعلانات تجاری بر ریاست جمهوری (همسر او) می خوانند و بعد برای سالیان اخیر اعتماد شانرا نسبت به ایالات متحده امریکاء ، رسانیدند . ریگان تعریف می کرد . یکی از

نظر بگیریم در خواهم یافت که سیر اینگونه حوادث در کشور های سوسیالیستی و دارنده رژیم های مترقی دارای فوس صعودی نمی باشد طور مثال در اتحاد شوروی سه خدمات صحنی و تعلیمی جهانی در ساحات مختلف حیات اجتماعی در دسترس همه ملیت های این کشور بدون هرگونه تبعیض قرار دارد، نارامی های روانی و امراض عصبی کمتر برای افراد موجود است . در حالیکه سیر ناخوشی های عقلی و عصبی در کشور های سر ماینداری فوس صعودی اش را می بینیم : زیرا بیماری های مختلف روانی که علل آن در بطن جامعه سر ماینداری نهفته است دامنگیر افراد

بیکاری وعدم مصونیت در غرب بر روحیات اطفال نیز تاثیر می اندازد . آدم کشی ، دزدی ، علم مصونیت ، تبعیض

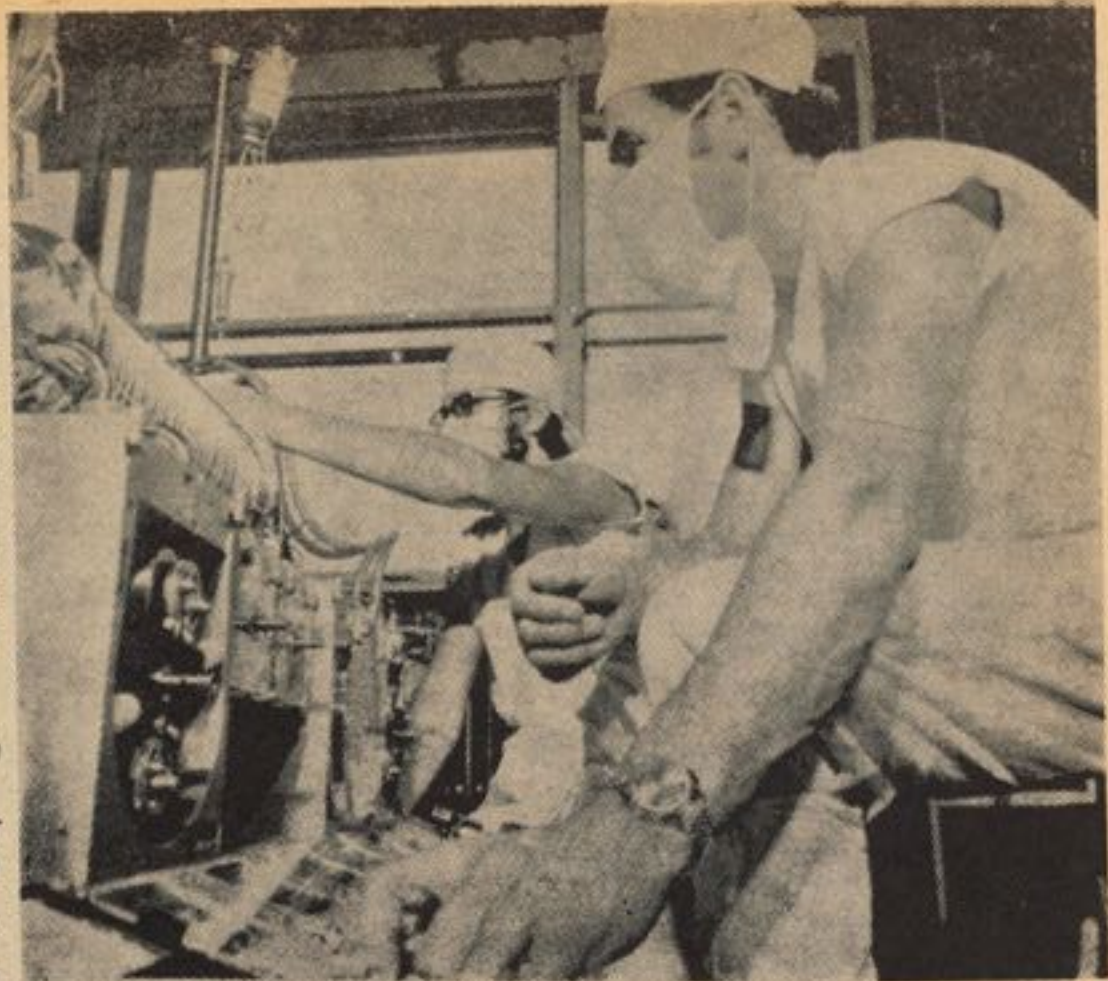
حیات در عصر مدرن دانست . زیرا در بساز نژادی ، اعتیاد بادویه مخدره طلاق ، روابط کشور ها مخصوصا جامعه سوسیالیستی در شکننده خانوادگی که بزودی به جدایی زن و راس اتحاد شوروی در اثر ظهور سیستم های شوهر می انجامد فکر و انرژی افراد رادرین جدید اجتماعی و مبارزه طبقاتی شرایط کار جوامع می خورد و تاثیرات سوء دیربای که زیست برای انسان ها بهبود یافته است . بعضا منجر به خود کشی اشخاص ویا ارتکاب ساعات کار نسبت بسابق از لحاظ مدت کار آن ها به جنایات دیگر می گردد ، بر آنها کوتاه شده و تسهیلات خوبتر در رابطه معیشتی جای می گذارد .

زیست و تامین نیاز مندی های روز مره حیاتی طور مثال اعتیاد بادویه مخدره که شرایط بدسترس افراد در جوامع سوسیالیستی قرار اجتماعی خاصی در عقب دارد از جمله امراض دارد . از سوی دیگر درین جوامع همزمان حادی است که دامنگیر افراد در جوامع بابیمان آمدن انقلاب تکنولوژیک ، ساینس سرماینداری است .

در صدد مقابله بااثرات منفی بی است که اعتیاد بادویه مخدره در امریکا در حال ممکن تکنولوژی جدید از لحاظ ایجاد و نارامی گسترش است . طبق راپورهای منتشره از اول های روانی برای انسان هادر قبایل داشته باشد سال عیسوی جاری (۱۹۸۱ تاکنون بیش از ۷۰ نفر که میتوان پیشرفت های سریع در طبابتها در وانسنگتن استعمال هیروئین هلاک وندای بیماری های روانی را از جمله خوانند . شده اند ، که میزان تلفات از این رهگذر به هر گاه ما حادثه کلی اختلالات روانی را مقایسه همین مدت سال گذشته ده نفر بیشتر در زمان کنونی برای انسان های امروزی در میباید .

اعمال خشونت توام بابیکاری در غرب علت عمده بیماری های روانی در افراد است .

بیماری جسمی وروحنی در مراحل مختلف تحت معاینات دقیق طبی قرار می گیرند و در معاینه درست از وسایل مدرن طبی نیز استفاده بعمل می آید .

ترجمه و نگارش ر . ی

بیماری های روانی در جهان مدرن

زندگی در شهر های بزرگ ، بیکاری وعدم مصونیت ، عوامل عمده اختلالات عقلی و عصبی در جوامع سر ماینداری است .

در جوامع سوسیالیستی علل و منشاء بیماری های روانی و جسمی طور قابل ملاحظه ریشه کن شده است .

در اتحاد شوروی تسهیلات فراوان طبی برای معالجه ناخوشیهای روانی موجود است .

خدمات تعلیمی و طبی طور رایگان درین کشور در دسترس همگان بدون تبعیض قرار دارد .

اکثر گفته میشود که بیکاری ، انفلاسیون ، نمیتوان از تاثیرات سوء زیست در شهر های رشد جنایات و اعتیاد بادویه مخدره باعث بروز بزرگ و مزدحم که فشار های بیشتر را متوجه حوادث روز افزون اختلالات عقلی عصبی در سیستم های عصبی انسان بخصوص آناتیکه انسان های امروزی میگردند . اینک با ارتباط طاقتمت عصبی دارند نمی نماید ، انکار کرد . باین مسئله نظر ادوارد بابا یان رئیس شورای انقلاب تکنولوژیک نیز در ایجاد نارامی های درمان بیماری های روانی اتحاد شوروی رادر روانی برای انسانها نقش دارد . مورد علل و اسباب این گونه ناخوشی های کار با ماشین های غول پیکر و عظیم انسان روانی تقدیم می کنیم ، بابایان ضمن اشاره امروزی را بیشتر نارام میسازد . البته نباید به علل ناخوشی های روحی انسان ها و زیست نارامی های روانی را در عصر کنونی کاملا آن ها در شهر های پر نفوس و مزدحم گفت . نتیجه انقلاب تکنولوژیک ویا پیچیدگی روز افزون

پسین

پسین مثال سبز بهار از زندگی

شبنم به مرثه غنچه آمان استی

خورشید بر کاب تو صد به میزند

باله حقیقت که صاحب فرشته ای

فرزند انقلاب زمان را سحر دهر

بخشیده ارجیات و طلسم شکسته ای

دانم بگو از وفا پیشه را مدام

پر دوازده اسر و نه شتر نه بسته ای

زرکوب نقش نام تو بر لوح خاطر م

بی ماهه ای که چو قلب خسته ای

خورشید پیشه

استفاده از ادویه مخدره در پهلوی بیماری های اجتماعی چون علم مصونیت که با افزایش میزان بیکاری در کشور های سرمایه داری مخصوصا امریکا ارتباط دارد بحیث یکی از علل عمده اختلالات روانی درین کشور ها است .

کذا در آلمان غرب ، انگلستان ، فرانسه و سایر ملل سر ماینداری در نتیجه فقر و بیدارنی های صریح اجتماعی و اقتصادی ، مریضان عقلی و عصبی زیاد موجود اند . از سوی دیگر کدام تسهیلات لازم طبی برای تداوی بیماری های روانی در کشور های سرمایه داری موجود نبوده و احیانا اگر کم و بیش موجود هم باشد ایجاب مصرف گزاف و پول زیاد را می کند که از توان همه مریضان پوره نیست در جوامع سوسیالیستی طور مثال اتحاد شوروی پیشرفت های قابل ملاحظه در ساحت معالجات امراض روانی حاصل شده است . درین کشور افق های جدیدی هم در تشخیص و هم در معالجه ناخوشی های روحی پدید آمده است . کذا وسایل خیلی موثر جدید در زمینه انکشاف داده شده و ساحت تداوی و تجویز ادویه وسعت پیدا کرده و میتود های جدیدی برای معالجه مریضان توصیه میشود . درین جوامع استفاده وسیع از پیروزی های مربوط به علم و روانت و انکشاف معالجه بیولوژیکی بیماران صورت گرفته و امیدواری های زیادی را بار آورده است .

کذا معالجه الکترونیکی و مطالعه پروسه های پتالوژیکی (مرض شناسی) در سطح مالیکولی خیلی هادر زمینه کمک میکند تادر عمق ماهیت امراض روانی داخل گردیم . پیشرفت های که در زمینه حاصل گردیده معالجن بیماران روانی را در اتحاد شوروی قادر گردانیده تا تعداد قابل ملاحظه بیماران روحی را معالجه نموده و آن هارا به حیات عادی شان بر گردانند . معبدا باید گفت که تا هنوز معالجه بیماری های روانی شاید پیچیده ترین قسمت ساحت طب مدرن را در همه جوامع تشکیل میدهد . اکنون نظر مختصری بر موجودیت تاسیسات معالجات روانی در اتحاد شوروی می اندازیم . در اتحاد شوروی در پهلوی سایر تسهیلات صحنی ، موسسات گونه گون صحنی و عقلی و عصبی برای مریضان موجود است . مریضان درین موسسات قبل از دخول در شفابخانه های مربوط معاینه گردیده و بعد بستری می گردند و هم بعد از خروج از شفابخانه مورد مراقبت های لازم صحنی قرار می گیرند .

مریضان عقلی و عصبی نخست از طرف در مانگاه نزدیکترین ناحیه مورد معاینه طبی قرار می گیرند و در صورت لزوم به شفابخانه معرفی می شوند .

هر گاه دکتور موظف نتواند راجع به بستری شدن و علم بستری شدن مریض روانی تصمیم بگیرد در زمینه نظر متخصصین دیگر را می گیرند .

مریضان عقلی و عصبی بعد از خارج شدن از بستر نیز برای مدت لازم در درمانگاه هاو خانه های مراقبت های روز مره عقلی و عصبی تحت مراقبت و توجه قرار میداشته باشند . این درمانگاه هاو خانه های مراقبت های روز مره همچنان خدمات رفاهی به مریضان و خانواده های شان تهیه می کند . این خدمات شامل پیدا نمودن کار مناسب برای اشخاص مواجه شده با اختلالات روانی و کمک بانهاد انجام امور روز مره زندگیشان میباشد . باید خاطر نشان کرد که اتحاد شوروی تادر شده تاینک سیستم جامع اعاده دوباره صحت عقلی و جسمی افراد استقرار بخشید . از آنجا بیکه بکاری در اتحاد شوروی موجود نیست بقاء تکرانی های از لحاظ پیدا کردن کار برای مریضان موجود نیست . همچنان کلینیک های مراقبت روز مره از بیماران روانی در اتحاد شوروی موجود است که عینا مانند شفابخانه های اختصاصی با مریضان معامله میکند . تنها فرق آن از شفابخانه این است که مریضان مجبور نیستند شب را در کلینیک عاسبری کنند . این روش در معالجه بعضی اختلالات دماغی خیلی موثر واقع شده بطوریکه بسا کشور های دیگر چون انگلستان قسم های اتحاد شوروی را در زمینه تعقیب نموده و در تاسیس و تنظیم همچو مراکز مراقبت های روز مره اقدام ورزیده اند . بستری شدن مریضان عقلی و عصبی فقط و فقط به تجویز دکتوران و متخصصین مربوط صورت می گیرد . البته در مواقع عاجل بدون رضایت مریض و اقارب او هنگامیکه مریض بخواهد دست بانتخار و یا ارتکاب جنایت دیگر زند ، مریض روانی را بستری می کنند . اصول تقنین صحت عامه در اتحاد شوروی میگوید که بمنظور حفظ صحت نفوس ، ادارات صحت عامه تدابیر خاص را برای جلوگیری از امراض که خطرات عامه را از قبیل توبرکلوز الکبولیزم شدید ، اعتیاد بادویه مخدره ، در بردارد اتخاذ میکنند . مزیت های سیستم معالجه امراض عقلی و عصبی در پهلوی سایر تسهیلات طبی در اتحاد شوروی از شهرت خاص جهانی بر خوردار است . کار شناسان طبی کشور های غربی که از اتحاد شوروی دیدن نموده اند از موجودیت تسهیلات وافر طبی در اتحاد شوروی بشمول تسهیلات در ساحت معالجه ناخوشی های روانی قدر دانی کرده اند .

بخت زمينه هم در آغوش خاک خفت

... و او برای مردن هنوز جوان بود.

تمام محتوی خبر در چند کلمه خلاصه میگردد:
«بخت زمينه هنر مند راديو تلویزیون مرد،

و .....

اما همین چند کلمه با همه سادگی و کوتاهی
ایکه داشت میتوانست شنونده و بیننده راديو و
تلویزیون را در بهت فروبرد، انگار آنها که
در جمع خانواده های خود نشسته و چشم
به صفحه رنگین جعبه جادوی خود دوخته
بودند نمی خواستند به همین سادگی بپذیرند
که متن خبر درست است، نگاه های پرسشگر-
شان بهم دوخته میشود به آرامی تاثر جایگز-
ین حالت بهتی میگردد که در آغاز بر آن
مستولی شده بود .

گوینده خبر را ادامه میداد :

«جمعی از شخصیت های مطبوعاتی وعده های
از هنر مندان راديو تلویزون در مراسم بنگار
سپردن این هنر مند جوان وبا استعداد شرکت
داشتند و دسته گل زیبایی نیز ...»

نه - پس آنچه گفته شد حقیقت دارد و آواز
جوان جوان که میرفت به آهستگی جایش را
در احساسی علاقمندان به موسیقی باز کند
چون شاخه ترد جوانی شکسته شدو برای
همیشه جایش رادر میان ما خالی گذاشت .
آرام آرام اشک هادر گوشه های چشم ها
ظاهر گشت و زبانهها بکار افتاد :

انگار هنوز هم نمیخواستند باور کنندوانگار
که آواز خوش و چهره شادابی در همین
لحظه در برابر دیدگان به آب نشسته شان
قرار داشت .

اما خبر واقعیت داشت و حادثه اتفاق افتاده
بود ، مثل هر حادثه دیگر ، بی آنکه انتظارش
را داشته باشند ، همیشه همین طوراست ،
حادثه در کمین انسان است ، مرگناظر او را
میکشد ، هر بار در ب خانه بی را میکوبدودر
راه ستوه میآورد در تلاجه همین آرزو هاتحمل
میکرد .

میان خانواده بی لانه میگزیند و چه میتوان
کرد که انسان محکوم به مرگ است ، دیر یا زود
پس از سال های اندک و یا بیشتر زنجیر
زندگی کسی از هم گسیخته میگردد ، مرگ
آغوش بروی او می کشاید ، عده بی میگیرند ،
بیتابی میکنند وبعد همه چیز عادی میشود و
زندگی برروال عیشگی خودبه دوامش ادامه
میدهد .

این بار نوبت بخت زمينه بود ، مرگ که
پیرو جوان نمیشناسد مرگ که چاره و درمان
ندارد .

با همه اینها بخت زمينه برای مردن خیلی
جوان بود ، گلی بود که تازه شگفته شده بود ،
در اوج شادابی و یو یایی خود قرار داشت
هنوز چند سالی بیش از پیوند خانوادگی او
نمیگذشت و او آرزو داشت که این پیوند بارور
و پر ثمر باشد ، کودگان فراوانی را بیآورد ،
بزرگشان سازد ، تریه شان کند ، برای شان
کانون های خانوادگی ایرا تدارک بیندو آنان
را غرق در خوش بختی و شادگامی داشته
باشد .

آرزو داشت که به مدد استعداد در خود
توجهی که داشت پله پله های شہرت
و محبوبیت رایک به یک بیاماید ، تا آخرین
مرحله پیشروی کند برسکوی بلند افتخار
هنری تکیه زند و هرگز فرود نیاید و آرزو
های دیگری ، مثل من ، مثل شما ، مثل هر
انسانی دیگر ، او هم با آرزو هایش زنده بود
و غصه های زندگی را ، دردهایی را که روانش
راه ستوه میآورد در تلاجه همین آرزو هاتحمل
میکرد .

بخت زمينه فقط بیست و دو بهار زندگی رادید
بیست و دو دفعه شاهد شگوفانی گل ها
بودو بر گریز بانیز ها هنوز چهارده سال
بیش نداشت که حلقه ازدواج را به انگشت کرد
و به خانه شوهر رفت و حاصل این پیوند دو
فرزند بود ، دو کودک شیرین زبانی که مادر
با همه تار و پود احساس به آنان عشق
میورزیدو همه خواست هاو آرزو هایش رادر
وجود آنان خلاصه میساخت در زندگی خود
آرام نبود ، فقر و بیماری روانش را میآورد

و جسمش را به ناتوانی میکشید اما او هر بار که
بالبخت معصومانه این دو کودک روپرو میشد ،
هر بار که آنان رادر آغوش خود میفشرد و
رخسار شان را بوسه باران میکرد ، آرامش
در تمام وجودش راه مییافت درد را فراموش
میکرد ، غصه را زیاد میبرد و باز در دنیای
فریبندی رویا ها کشیده میشد و دروازه آرزو
های فریبا برویش گشوده میگردد تا اینکه
یکسال پیش از مرگ زود ریش و درست در
روزی که خودش در آغوش مرگ جای گرفت ،
عیولای بیماری کودک بزرگترش را از پای

انداخت ، دیوانه وار در پی درمان او شد که
مرگ مجال را گرفت و کودک را برای همیشه
از مادر جدا ساخت ، این ضربه توأ نفرسایی
بود که براو وارد آمد و بعد از آن هر گسز
نتوانست نقش این اندوه بزرگ را از دل
بزایدو باشادمانه لبخند زند .

بیماری سل ، این دیرینه سال ترین
بیماری انسان ها بیماری فقر است و او که
در آغوش فقر زاده شده و بزرگ شده بود
در گتیر این بیماری بود .
این درست است که اکنون غول سل در دست
انسان از پای در آمده است و این مرض
خانمان برانداز دیگر نمیتواند همچون گذشته
هر روز در خانه ی لانه کند وقتی چند راز
پای در اندازد .

اما این در شرایط است که انسان توانسته
باشد شرایط فقر زده را پدروود گوید ، از آن
لانه های تنگ و تاریک و نمزد دور از آفتاب
که مسکن زحمت گشان است برای همیشه
برون آمده باشد وضوابط و معیار های صحی
در زندگی او مسلط باشد در این صورت است
که بیماری سل به زانو میاید و گرنه انسان
را به زانو در میآورد و بخت زمينه هرگز

نغمه آواز خوان جوان وبا استعداد

این امکان را نداشت که با شرایط وجود آورنده این مرض به ستیز برخیزد و به همین دلیل تو بر کلوز در وجود او خانه کرد ، مرحله اول ودوش را با پیروزی بسر آورد و بالاخر در جاشگاه يك روز در خون غرق اش ساخت وبابی رحمی جانش را گرفت .
روانش شاد باد .

از بخت زمينه يك كودك چهار ساله بجای مانده است و تعدادی آهنگ رادیویی و تلویزیونی که یادش را برای همیشه زنده میدارد .
مرگ زود رس این آواز خوان جوان و پسر استعداد را برای خانواده اش و برای همه دوستداران هنر و ارگان های هنری کشور تسلیت میگویم . بار دیگر روانش شادباد .

از سلوا

نغمه آواز خوان جوان تازه کار، گام گذار در راه سینما

نغمه آواز خوان جوان رادیو تلویزیون کشور که هنوز سالی بیش از فعالیت او در ارگان های رسمی هنری نمیگذرد در همین اندک مدت توانسته است که در میان بینندگان تلویزیون و شنوندگان رادیو شهرتی برای خود کسب نماید .
او که پیش از هجده سال عمر ندارد و به قول خودش آواز خوانی را بعد از پیروزی انقلاب پیروز مند تور در کنسرت هایی که در مکاتب فندهار بر گزار میگردد به آغاز گرفته است دريك گفت و شنود کوتاه که به خواهش تعدادی از هوا خواهان آواز ش به عمل آمد، میگوید:
- آرزو دارم هنرم را تاجای امکان شگوفا و بارور سازم و در خدمت مردم قرار دهم هنری که بیانگر درد هاو شادی های مردم باشد و انعکاسی از زندگی آنان .
او که ادعا دارد که شعر نیز میسراندو تصنیف هایی که خوانده است از خودش میباشد در پاسخ به يك پرسش دیگر درین زمینه که از نظر او چه تفاوتی میان تصنیف و شعر وجود دارد اینطور اظهار میکند که:
شعر فطری به سراغ شاعر میاید اما تصنیف سازی را میتوان آموخت و کسب کرد !!
نغمه که تاکنون پنج پارچه آواز خود را در که به بازیگری در سینما دارد میخواهد در یکی تلویزیون به ثبت رسانده و به خاطر علاقه یی از فلم های شفق فلم عهد دار نقش میگردد هنر سینما را بهترین هنر ها برای مردم میداند . و معتقد است که بوسیله هنر هفتم بهتر میتوان واقعیت های زندگی را انعکاس داد و مفاهیم هنری را القاء کرد . و به همین دلیل نیز آرزو یم است که بازیگر موفقی شوم و بتوانم در قالب نقش های متعدد بازی موفقی را ارائه دهم .

از نغمه پرسیده میشود که شایعه ازدواج وی با منگل آواز خوان رادیو تلویزیون چقدر مقرون به واقعیت است و جوابش اینکه :
سمن به صدا و هنر منگل احترامی فراوان قایل هستم و همین موضوع و اجرای چند پارچه دو گانه با وی موجب این شایعات شده و گرنه تا هنوز تصمیم به ازدواج نگرفته ام و فکر میکنم که برای پیوند زناشویی وقت کافی دارم .
او وقتی در برابر این سوال قرار میگردد که شوهر آینده او باید واجد چه شرایطی باشد بی تامل جواب میدهد که از نظر من پول داشتن و ثروت مند بودن امتیازی به شمار نیامده بلکه آنچه مهم و با ارزش است چگونگی اخلاق و شخصیت يك مرد میباشد که او را در نظر زن و یا حداقل در نظر من واجد ارزش میسازد از این روی میگویم شوهرم تحصیل یافته باشد و اگر هنر مند و هنردوست هم باشد که چه بهتر از آن ولی بهر صورت نباید که مانع فعالیت های هنری من گردد .
و در این راه تعصبی بخرج دهد .
نغمه در این باره که از نظر او بانوجه به شرایط بومی و سنتی جامعه ما ازدواج ها باید بر اساس عشق و دوستی قبلی صورت گیرد یا بر اساس تعامل محلی ، چنین ابراز میدارد که :
- لازمه زندگی خوش و ازدواج خوش فرجام میان جوانان توافق تقاضا است که بدون عشق بوجود آمده نمیتواند ولی بهر صورت باید عشق واقعی از عوس های آبی و زودگذر تشخیص داده شود و جوان زیر تاثیر احساس کاذب خود قرار نگیرد و بهر خواست خود نام عشق نگذارد و دريك مورد دیگر در همین زمینه او میگوید :

- مادر سالاری و پدر سالاری حاکم در جامعه ما، مانع از آن میگردد که جوانان بتوانند به آرزو های خود دست یابند و اغلب در روستا های ما با دختران همچون يك جنس معامله میگردد و در واقع آنان قربانی سود جویی پدرانی قرار میگیرند که از علم و دانش بی بهره میباشدند که در این موارد باید از حسق زن دفاع گردد تاوی نیز از حسق مشروع مدنی خود در جامعه استفاده برد .
نغمه در صحبتی پیرامون مسایل سینمایی و به ارتباط خواست خود به بازیگری میگوید:
- آرزو دارم در نقش های تر اذی و غمناک بر پرده ظاهر گردم و آواز های حزین نیز بخوانم و چون علت را جویا میگردد که چرا نقش های دیگر را نمی پسندد ابراز میدارد .
- ساز خردی به قصه های غمناک علاقه وافر داشتم ، وقتی خط خوان هم شدم بیشتر علاقه ام مطالعه داستان های غصه ناک بود و با آشنایی بالفلم و سینما هم همیشه فلم هایی روی احساسم اثر بیشتر میگذازد که تراژیک باشد در این گونه فلم ها من گاه بی آنکه خود بخوام به گریه میافتم و همراه با قهرمان فلم از دیدن حوادثی که براو میگردد احساس رنج میکنم و از این رنج لذت میبرم و به همه ی این دلایل چنین میاندیشم که در قالب نقش های تراژیک نیز باید موفق باشم چرا که حتما آنها با احساس واقعی بازی میکنم و در واقع نهاد خودم را به تماشا میگذارم آخرین پرسش از نغمه این است که با وجه به اینکه وی تا اکنون دوره لیسه را به اتمام نرسانیده است و از سویی هم میخواهد آواز خوان و بازیگر سینما باشد و فاکولته ادبیات را بیابان آورد آیا این همه مصروفیت هنری مجال درس را از او نخواهد گرفت ؟ میگوید :
- سمن بدو چیز عشق میورزم هنر و درس و چون هر دو را نیز بيك اندازه دوست دارم یقین این است که میتوانم هم شاگرد ساعی باشم و هم هنرمندی پر کار ، اما اگر روزی متوجه شوم که یکی از این دو خواست مانع دیگری میگردد هنر را به درس ترجیح خواهم داد و با مطالعه کم بودم رادر زمینه تحصیل پوره خواهم ساخت گفت و شنود کوتا هم با نغمه پایان یافته است ولی او خواهش میکند که اراحت وی را به کار کتان این مجله و زین وزیبا که به قول او بهترین و آموزنده ترین مجله خانوادگی کشور ماست برسانم و از آنها خواهش کنم که داستان های بیشتر در مجله چاپ کنند و به مسایل هنری نیز بیشتر موقع نشر دهند تا هنرمندان کشور مورد تشویق قرار گیرند .
به او وعده میدهم در صورتی که به درسش سعی باشد باز هم باری دیگر وی را مورد تشویق هنری قرار دهم و از کار های تازه هنری اش مطالبی تهیه داریم .

يك داستان کوتاه از «پی و پاسکال»

گدا

من با اینطور گدای گستاخ در عمر خود رو برو نشده بودم . هر چه کردم از دست او رهائی یابم میسر نمشد . او در حالیکه در پیاده رو بارگ عمومی شهر قدم به قدم در پیلویم راه میرفت ، گاهی به عجز و زاری و زمانی هم باگستاخی بی سرمانه ای تقاضا میکرد تا چند دالری به او بدهم .

باد برگ های زرد ویز مرده خزانی را که در روی چمنزار ها پراکنده شده بودند به هر طرف می راند و به این صورت اولین علام سردی زمستان اعلام میکرد . گدا يك گرتی خیلی زنده رادربالای يك پیراهن پنبه ای پوشیده و خیلی خنک خورده به نظر میرسید .

چون دیدم که او از سرم دست بردار نیست بالا خره با خشموت گفتم :

« اکنون دیگر کافی است ، برو و مرا بحالم بگذار ! »

الفاظ درشت من در او هیچ اثری که بخشید و حتی قیافه او را هم تغییر نداد . من بدقت به او نگریستم و دیدم که قیافه خوش طبع و داستان نازک و ظریفی دارد که به هیچصورت با وضع ظاهر او متناسب نیست . بالا خره گفتم :

« گوش کن ! تو برای من داستان زندگی ات را نقل کن و من برایت پنج دالر میدهم آیا راضی هستی ؟ »

بعد از ادای این کلمات يك بانکتون پننج دالری را از جیب بر آورده و در دست خود گرفتم ، گدا با نگاه های حسرت بارو حربهانه ای متوجه پول گردیده و بعد با اشاره سر جواب مثبت داد . هر دو درروی يك چوکی باغی قرار گرفتیم . گدا نفس عمیقی بر آورده و آهسته به حرف زدن شروع کرد :

« من داستان يك دوست خود را برای نان نسه می گفتم . نامش «جیم داکر» است . «جیم» انجنیر معماری بود و از هر جهت میتوان او را يك شخص خوب و عالی دانست . او به حدی مهذب و شغول کار بود و پول خوبی درمی آورد . چندی بعد «جیم» در «نکزاس» به سر پرستی امور معماری يك عمارت نوساخت تعیین گردیده و در همین شهر بود که «لور» يك دختر خیلی قشنگ و زیبا را شناخت بعد از مدت هسم در همین شهر ازدواج کردند و هنگامیکه کار های «جیم» در «نکزاس» خانه

یافت ، باهمسر تازه خود به «دیتروینده» بازگشت و خیلی سعادتمندانه زندگی کردند و خوشبخت بودند .

بعد از مدتی حس کردم که «جیم» دیگر آن «جیم» سابق نیست و تغییر خورده است . «لور» دختری بود از طبقات فقیر و نادار «نکزاس» و پدرش هم شخص بد اخلاق و شراب خور ... در اینجا گدا مکثی نموده و بعد آهی کشید و گفت :

« آقا ، من به تمام میلیون های «را کفلر» قسم میخورم که این دختر ، زیبا ترین و پر جذبه ترین دوشیزه ای بود که من در عمر خود دیده بودم . »

چشمان گدا در این لحظه برق مخصوص داشت و چند لحظه در نقطه مجهولی خیره شده بعد بایک حرکت خسته ای ، انگشتان خود را بالای چشمان خود گذاشت ، گویی میخواست خاطره ای را از مقابل افکار خود بزداید . بعد از وقفه ای ادامه داد :

« لور» فقر و بدبختی را که در آن بزرگ شده بود هیچوقت نتوانست فراموش کند . و به این صورت يك حس دیوانه وار و لخرچی در او پیدا شده بود ، گویا میخواست انتقام گذشته را بگیرد . «جیم» اگر چه پول فراوانی بدست می آورد ، اما هر قدر هم که پول زیادی بود ، باز هم نمیتوانست برای «لور» کافی باشد ، و عشق این دختر به اندازه ای در قلب و مغز «جیم» ریشه دوانیده بود که بهر صورت حاضر بود تا کوچکترین و بزرگترین خواهشات و آرزو های دخترک را بر آورده سازد . به این صورت سخن بجای کشید که يك روز اداره ای که در آن «جیم» کار میکرد ، مرد بدبخت را به عنوان خیانت و دزدی پول به پولیس نشان داد و بعد از اثبات جرم او را به زندان انداختند . «لور» هنوز موضوعات محکمه و عدالت شوهرش خلاص نشده بود که با مرد دیگری موسوم به «نویل و یتمان» که جوان لاابالی و بی

کرکتر و دارای میلیون ها دلار ارب پدری بود ، طرح عشق و دوستی ریخت و شوهرش ، را که هنوز در زندان بود ترک کرد و با آن جوان رفت .

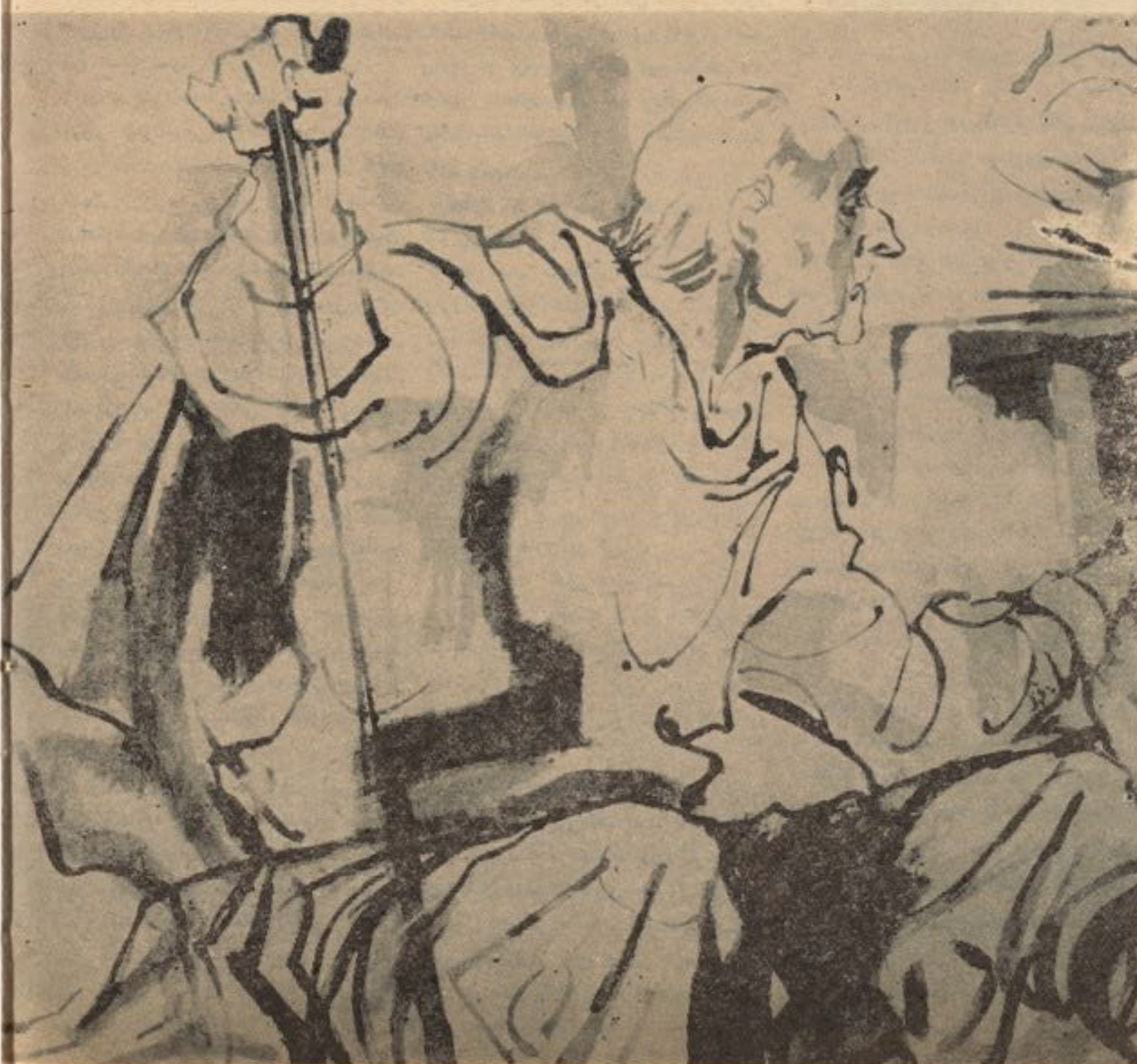
«نویل» تمام آرزو های زن جوان را از چشمان زیبایش میخواند و هر خواهش او در آن واحد برمی آورد . «جیم داکر» در حالیکه تمام دارائی خود را از دست داده بود ، هنگامیکه از محبس رهائی یافت ، دیگر کوچکترین خبری از «لور» زن زیبای خود و آن جوان بدست نیاورد . به این صورت «جیم» تمام چیز های را که داشت از دست داد و آدم ور شکست و فقیری گردید . »

گدا به این صورت داستان خود را بی پایان رسانید . من بانکتون پننج دالری را به او داده گفتم .

« من شرط می بندم . که آن «جیم داکر» خودت هستی . »

گدا که تبسم معزونی در لبانش نقش بست در حالیکه با نکتون پننج دالری را در میان انگشتان خود می فشرد ، گفت :

« خیر ، شما اشتباه میکنید ... اسم من «نویل و یتمان» است . »

سوالاتی ظهور کند که اگر تشوشات روحی
اطفال ناشی از شرایط نامناسب اوضاع خانوادگی
باشد پس چگونه میتوان در پی چاره جویی
از آن برآمد؟ و یا اینکه اگر طفلی ازدو خورد
میان مادر و پدر خود عصبه گرفته و مصاب
به تشوشات روحی گردیده چه نوع کمکی میتوان
به او انجام داد؟

درینجا وظفه والدین است که تااولا در پی
حل معضلات خانوادگی شان برآمده و برای
همیش از برخورد های زشت و نامناسب بمقابل
هم که باعث دامن زدن بیشتر تشوشات روحی
اطفال شان میشود جلو گیری نموده و اگر
معضلات خانوادگی شان منشاء اقتصادی داشته
باشد باید بطفل خود تفهیم نماید که اینوع
مشکلات در نتیجه کار و عرق ریزی شان
باگذشت زمان حل شده و بدیترتیب اطفال
شان در مقابل ناسازگاری های زننده می جرئت
بخشند . وهم نباید والدین تشوشات روحی
وعصبی اطفال شان را بخود شان وبادرمقابل
شان باز گو کنند و همچنان در باره تشوشات
روحی واینکه تشوشات روحی وعصبی دارای
چه اعراض و علایم اند نباید در پیشروی
اطفال سخن زد . وهم نباید توجه اطفال به
تفایص (چه جسمی وچه روحی) که دارند
معطوف شود . که این موضوع را تنها در
مورد تغییرات ظاهری جسمی وروحی که نزد
اطفال رونما گردیده مدنظر نداشته بلکه باید
دانست که حتی اطفال زا به بی استنباطی گه
پیدا نموده اند هم متوجه ننمایند .

والدین گرامی میتوانند رول بس مهم راحتی
در زمانیکه اطفال شان با قهر و عصبه گامه
شان را به دور تیله کرده واز خوردن غذا
یکلی ابا میورزند هم بازی نمایند .

یعنی زمانیکه طفل نغواهد غذا بخورد باید
طفل را بحال خودش گذاشته و به او اجازه
داده شود تا دستر خون وانراک بگوید و هیچگاه
مانع این کار او نشوید .

یک نکته دیگر که برای صحت و سلامت
جسمی وروحی اطفال در خور اهمیت اینست
تا همراه جمیع فامیل طعام صرف نمایند زیرا
صرف طعام با تمامی اعضای فامیل شان به آنها
آرایش خاطر بخشیده ودر فزونی علاقه شان
به صرف طعام کمک زیاد میکند .

همچنان جهت از بین بردن ترس واحساس
ناراحتی اطفال از انواع مختلف بازیها استفاده
باید کرد طور مثال : وقتیکه یک دخترک از
پیچکاری شدن ترس دارد میخواهد رول ترس
رابازی کند طوریکه برای همبازی اش ویابه
کدی تک خود میگوید : «تو باید پیچکاری
شوی . ترس هیچ درد نمیکند ای ترسو !»
حقیقتا این نوع تسکین روحی است برای طفل
مذکور وطرق دیگر نیز باید در چنین موارد
بکار رود .

ترجمه: حیدر خانپوال

اثرات روابط خانوادگی بر سلامت جسمی و روحی اطفال

روحی بازی نمایند اما اینرا هم نباید فراموش
کنند که بامدرین عمل شان از افراط کار
تکیرند ، یعنی اینکه باید روش شان را در
مقابل آنها تدریجا تغییر دهند . زیرا
اگر این تغییر سلوک شان سریعاً صورت
گیرد امکان دارد بعضی سوچنان زبان های او

موقع دادن به طفل در امور زندگی باعث میشود که یک سلسله ترس های بیپوده که ناشی از تربیت نادرست است برطرف شود.

از سوویت یونین

نوروز (تشوش خفیف روحی) نزدی اطفال
معمولا بصورت کسبی پیدا شده تا اینکه ارنی
باشد .

البته تداوی و آموزش اطفال عصبی مزاج
نسبت به آنده اطفال همسال شان که مصاب
به تشوشات روحی نیستند تا حدی شکل شده
اگر ادویه لازم که اطفال مصاب به تشوشات
روحی با استفاده از آن کاملا شفا حاصل
میتورند در دسترس اطباء قرار میدانند ،
متود های عالی آموزشی انکشاف یافته میبود
و باوالدین این عده اطفال مسوولیت شان
را در زمینه تربیت آموزش اطفال درک نموده
و در جهت تربیت و آموزش آنها قدمهای
مثبت و مستحکمی برمیداشتند ووظیفه بس
سنگین شان را در مقابل اطفال شان جامعه
شان و جهان شان بجا میاوردند کوچکترین
مشکلی را استادان مکاتب در آموزش بهتر
آنده شاگردان شان که به تشوشات گوناگون
روحی مصاب اند احساس نمی نمودند .

والدین نه تنها وظیفه انجام مکلفیت هائیکه
فوقا از آن تذکار رفت بدوش دارند بلکه باید
آن همه روشهای غلط را که در زمان آغاز
حیات باعث ایجاد تشوشات گوناگون روحی
نزد اطفال شان میشود .
اولا کشف وبعده در پی رفع آن برآیند که
بدیترتیب میتوانند رول بس عمده بی رادر
جهت شفا اطفال شان از امراض مختلفه

نگاهی به مبارزات آزادی خواهی زنان در جهان

این وضع در زمانیکه کشور های افریقایی مستعمره بودند و هم زمانیکه آزاد شده تساهنوز ادامه دارد بدلیل اینکه شوهران ایشان در کار های دیگر به سرپر می روند و مصروف کار در معادن می شوند این زن ها نه تنها از دوری شوهران شان رنج نمی برند بلکه مسوولیت های عمومی زندگی را نیز به عهده دارند .

این رنج های بیکران است که پیری زودرس را در زنان بوجود آورده و کاخ زندگی اینس قشر محروم را فرسوده ساخته و به تنگسوزی ناپودی قبل از وقت سوق میدهد .

در این کشور ها قانون نیز استفاده از حقوق مدنی خانوادگی و قضائی را در مورد زنان به اجازه شوهران شان معول نموده است درین جوامع قانون گذاران خود مردان اند و به همین دلیل است که مردان سند بادیاری و امتیازات جنسی ناقص خویش را ضمن قانون مضطک تقدیم بیکنا یان و مظلومان می نمایند .

در چنین جوامع با مجوسه غزاش های که داده شد .

وضع زنان ناچار متزلزل و نا پایدار باقی می ماند و این در همه زمینه ها در آموزش کار امنیت اجتماعی ، حقوق مدنی و غیره تبعیضات خورد کننده کاملاً آشکار است در چنین کشور ها نسبت ز نانی که کار میکنند .

در جوامع رو با کشف که متاسفانه گوناگون تولیدی و اقتصادی پیلوی هم فراد دارند ولکه ننگ کار رویی های تسلطولانی استعمار و امپریالیسم را بجا نیان هوسدا می سازد زنان را بیشتر از همه دچار مشکلات و پروبلم های جبران ناپذیر ساخته است و اثرات نوم آن بیشتر از همه پرو بال پرواز زنان را سوخته است . جنایات امپریالیستها واستعمارگران به عمدستی مرتجین داخلی برای زنان آسیا افریقا و امریکای لاتین بخصوص در ترکیب اجتماعی جامعه اثرات بسیار ناگوار دارد استعمارگران زنان را بجهت یک وسیله بهره کشی در دست جنس باصلاح قوی تر مرد قرار داده و در برخی ازین کشور ها زنان را به بردگان مبدل نموده بودند .

علاوه از مشکلات و برابرلم هایی که ازان نام گرفته شد در جوامع سر هایداری زنان با مشکلات فراوان دیگر نیز مواجه میباشند بیش از نود و پنج فیصد اکثریت عظیم نیرو های کار زنان تا هنوز در کشاورزی متمرکز است و قتی در افریقا گفته میشود که زن مسوولیت حفظ خانوادگی را بهعهده دارد نباید آنرا سرسری انگاشت بلکه معنی سخن در آنست که زن نه تنها مسوول امور منزل و آسپزی ، تربیه طفل و غیره است بلکه همه نا محتاج خانواده را تهیه و تدارک می بیند .

چایه بستگی دارد . بلکه آزادی آنها وابسته به استقلال سیاسی و اقتصادی دموکراتیزه کردن حیات اجتماعی بستگی داشته به ارزش نیرو های مشکل زنان برای کسب آزادی های اقتصادی و سیاسی این کشور ها آگاهی حاصل می گردد و یکبار دیگر اعتقاد حاصل می گردد که زنان در تحت تسلط اشکال

گوناگون استعمار از هر گونه حیثیت و شرافت انسانی ، بعیت مادران بی بهره ساخته شده اند و موافق شایسته خویش را از دست داده اند بنا از همین جاست که دو شا دوش مردان برای اعاده شرافت و حیثیت خویش و تمام

خلق های میهن شان میزنند و به مبارزان بر شور و فعال مبدل می شوند و در یسین مبارزات خویش حقوق خود و هم میهنان خویش را اعاده می نمایند .

بطور مثال ، مبارزات قبر ما نانه زنان وینتام در شالی زار ها در جبهات در جنگ ها و مبارزات خونین علیه امریکای جهانخواار و متجاوز قلب هر ستمدیده را ضربان ماجرا- جوانی انقلابی می بخشد و تجسم خاطره زنان انگولای سرخ جبهه خلق را اثری و نیروی لایزالی می بخشد .

بایدارد

به جای اینکه روز بروز افزایش یابد محدود می شود .

این واقعیت مضمونها در مورد زنان امریکای لاتین بیشتر صدق میکند . در آن کشورها زن کارکن در خارج خانه نیز دارای امتیاز مساوی با شوهر خویش نبوده و عرصه کار برای زن و شوهر یکسان نیست .

در مورد دسترسی به آموزش و هنمایی های شغلی نیز نابرابری های مشا بی وجود دارد در مورد حرفه و شغل هم ثابت شده است که بین زن و مرد نابرابری به قوت خود باقی است پس وابستگی اقتصادی زن درین جوامع بطور کلی بستی و کوچکی زن در برابر مرد نه با حقت زن بودن ارتباط دارد بلکه با فعالیت ها و سازمان های اقتصادی کشور با تسلط مستقیم و غیر مستقیم استعمار طی سالیان متعادی روابط مستقیم دارند از همین جهت است که محضیان زنان این کشور ها واگشتی است علیه این وضع تاریخی که جوامع استعماری بر جهان عقب نگه داشته شده روا داشته است .

از همین جاست که زنان کشور های عقب مانده در جریان مبارزات خویش در یافتند که کسب حقوق صنفی سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی برای زنان با حل اساسی پرو بلم های تمام

قلب صدیق ارونا

به نظر من سن رانبا بد حساب سال محاسبه نبود بلکه به اساس کار و خدمت به مفهومیکه اگر زیاد مصدر خدمت شده ای یعنی زیاد عمر نموده ای محاسبه کن .

این سخنان را از زبان دختر پرافتخار هند ارونا آصف علی می شنویم . زنیکه سبب فعال در جنبش بین المللی زنان دموکرات گرفته و مبارزیکه مبارزه خستگی ناپذیر بغاطر صلح ، نموده و رفیق بزرگ مملکت سوراها میباشد .

در ماه اگست سال ۱۹۴۲ نام این قهرمان هند برای اولین بار در روزنامه های هندی ظاهر گردید . راپور ترهای که خا طرات میتنگ عظیم پارک شیواجی شهر بمبئی را که بغاطر دفاع از لیدران محبوس جنبش آزادی بخش ملی دایر شده بود بیشتر از بیانیه های بر شورو دلیرانه زن جوانی که تقاضای مبارزه بیشتر هم میهنان خود را علیه استعمار بریتانیا مینمود حکایه میکرد .

از همان آوان جوانی ارونا آصف علی یک شخصیت افسانوی بود ، اودر جوانی که فقط بیست بهار زندگی را سپری نموده بود چطور در پشت پنجره های آهنین استعمار انگلیس مردانه مقاومت نمود ؟ چطور به اعمال فتنه انگیز زمان فایق آمد و محاکمه های تنگ نظرانه را متحمل شد .

دو شیژه خاندان پر آوازه بر همتی با مسلمانیکه کاملاً از نظر عقاید مذهبی باهم متفاوت اند ازدواج نموده و در وصلت ایسن دو جوان بیروان متهمانندی نمونه آزادی هند را مشاهده نمودند ، زندگی ارونا در سال های

۴۰ افسانوی بود او مبتکر و رهبر تظاهرات عمومی ملی میتنگ ها و مارش های عظیمی در مقابل استعمار طلبان انگلیس در دهلی کلکتہ ، بمبئی و غیره شهر ها بود چندین بار خود را از تجارت های که به مبلغ چندین هزار روپیه در برابر سروی گذاشته شده بسود نجات داد . وی فقط زمانی زندگی علنی را اختیار نمود که هند در آستانه آزادی و استقلال خود قرار داشت و باز هم دوباره در راه مبارزه به خاطر هندو مناسبات همسایگی نیک و بغاطر دوستی با اتحاد شوروی قرار گرفت در سال ۱۹۵۸ - این زن مبارز و این شخصیت مشهور سیاسی را بعیت شاروال پایتخت هند انتخاب نمودند و بعد از یک سال انتخاب وی دوباره از طرف انتخاب کنندگان تجدید گردید .

در روز پرتاب اولین استیشن اتنوماتیک فضائی «لونا - ۱» در جمله پیام های تبریکی یکی هم تلگرام تبریکی که از طرف شاروال دهلی ارونا آصف علی امضا شده بود به دولت سورا ها رسید او نه تنها در بین خود مصروف است بلکه در خارج از سرحد هند بعیست یک مبارز آتشین و خواهان صلح و آزادی انسان شناخته شده است .

سلاح فنا ناپذیر او عبارت از کلمات و جملات روشن پر احساس و الهام بخش وی به هم میهنان از تریبون های عالی بین المللی ، مسافرت ها و ملاقات های وی در گرم ترین و داغ ترین نقاط گره زمین که در آنجا مبارزه بغاطر استقلال ادانه دارد و بالاخره عبارت از قلم پرتوان وی در زمینه مقالات سیاسی میباشد .

دبشری تونوپه جو رنبت کی دبشخی بر خه

دبشر به تاریخ کی کورنی د انسانی تونو او بشری کتلو اساسی ریسی دی به کورنی او فامیل کی بیا دبشخی دکورنی اساس او محور بلل گیری ، یعنی دبشری تونو به ایجاد کی دبشخی پراخه برخه اخیستی ده که مور د تاریخ او تیرو دورو او مراحلو ته پوره خیر شوونو چه یووخت دبشخه دجامی پراکتره اپخونو بانندی مسلطه وه خصوصاً به تولید کی دهفی رول بیخی زیات و او برسیره پردی قبیلوی ، مذهبی مراسم او دجنگ او سولی امرودی پلاس کی وو نارینو ددوی به فرمان بانندی دطایفی او قبیلی جاری سرته رسولی بدنه دوره کی دانسانی تونو تولیدی روابط او مناسبات

اجتماعی او طبقاتی توپیر وجود نه در لود د قبیلی تولو افرادو به مشترک تولو او کار کاوه تولو مشترک او گدشکل بانندی عماغه محصول مصرفاوه دغنی تاریخی دوری به لمپی سرکی دبشخی تسلط پر قبیله او طایفه بانندی موجود وچی مائر یاد کال یاد مور واکمی به نوم یاد پیری یعنی دبشخی تسلط دجامی پراکتره اپخونو بانندی ولی د مرحله هغه وخت دژر انحطاط اوزوال

سره مخامخ شوه چی به توله کی دکارا اجتماعی تقسیم به وجود راغی کرار کرار دبشخی کرد کورنی به محدود چوکات کی پاته اورول بی د تولید به برخه کی دنارینه و به نسبت لرشو خصوصاً دبشخی پراخی کتلی حقوق او انسانی ارزینت هغه وخت دبر کبته راغی گوم وخت چی دغلامی او خانغانی تور دورا نونه یوه بل پسی راغلل دغه مرحله دبشر به تاریخ کی شی .

دوی دخیل و حقوقو به لاس راوپ لوبه خاطر انجمنو نه کنفرانسونه او اتحادی جوپی کری خصوصاً هغه وخت دبشخی د حقوقو مسئله جدی طرحه شوه گوم چی به تزاری روسیه کسی دسوسیالیزم بیرغ پورته شوه شوروی روسیه کرد دبشخی د حقوقو دانمین به خاطر پیره زوره او عمیق مبارزه شروع شوه نو د سرمایه داری

دولتو نو مشرانو هم ددی له پاره چی دبشخی رضایت بی تر لاسه کری وی به یوه سلسله فعالیتو بی لاس پوری کورولی دغو دولتو دخیل ماهیت بر اساس دبشخی د حقوقو مسئلی ته چندانی توجه ونه کی .

رفیق

عزیز بهر من ای دل جو آفتاب رفیق
 ضرور هر قدمی چون هوا و آب رفیق
 به سوی قله امید بال من باشد
 به جسم و جان بدهد قوه بی حساب رفیق
 به هر دقیقه مرا درس عبرت آموزد

به هر نفس دهم علم صد کتاب رفیق.
 زمشکلی نبراسم در این جهان از آن که
 رسد ز بهر همد زود و بانستاب رفیق .
 خوش آن زمان که همه آدمیان روی زمین
 کنند بادل صافی بهم خطاب رفیق !

سلیم شاه حلیم شاه شاعر مشهور و ر تاجکستان شوروی که در کشور انقلابی ما مصروف کار است با محبت فراوان در باره پیروزی های انقلاب شور شعری میگوید و با اشعار رنگین خود دفتر انقلاب ما را رنگین می سازد و محبت بی پایان خود را در باره انقلاب شور و پیروزی ها و آرمان های والای آن ابراز میدارد .

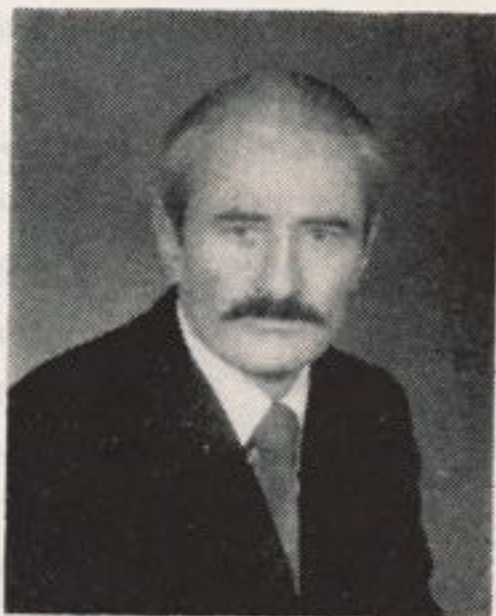
سلیم شاه حلیم شاه در شعر پیرو مکتب ریالیسم است و افتخار شاعر دی و دانشمند بزرگ و دو شاعر نامدار شرق استاد مرزا ترسون زاده و استاد میر شکر را دارد و می گوید محبت به شرق بخصوص محبت به خلق افغانستان را ازین دو استاد بزرگ آموخته ام که راه لنین بزرگ را به ما آموخته اند و می آموزند .

سلیم شاه حلیم شاه عضو عضو شورای نویسندگان اتحاد جماهیر شوروی است که خوانندگان ارجمند ما به آثار شاعر آشنایی دارند و اینک چند پارچه از بیای شاعر غرض مطالعه شما تقدیم می گردد .

این شاعر دوست داشتی و پر محبت در سال ۱۹۳۶ میلادی در دهکده زیبای ریوک ناحیه سفغان و لایست بسد خشان کوهی جمهوری سوسیالیستی تاجکستان شوروی چشم دنیا گشود و در مکتب آن دهکده تحصیل خود را تمام کرد و بعدا مکتب میانه را در شهر خاروغ با معدل بیایان و سانیدو در سال ۱۹۵۵ میلادی شامل پوهنتون دولتی تاجکستان بنام لنین گردید و در سال ۱۹۶۰

نوشته دکتر ابهر

آشنایی باشاعر «کشتی انقلاب»

سلیم شاه شاعر ژرف اندیش تاجکستان اتحاد شوروی

سرود ما

جهان ز دست جوانی ما جوان گردد
 زتاب چهره ما صبح دلستان گردد
 به قلب ما بنمود ست عشق مسکن بین
 توانگری که از آن نام جاو دان گردد .
 به د هر نیست بهار و جوانی را بدلی
 زفیض و نصرتشان پیر نو جوان گردد .
 جو آب از ره خود ما بیس نمی گردد
 بین که هر یک ما همزه زمان گردد .
 به سان مهر سحر دوی بر زمین داریم
 تمام دهر که تاباغ و بوستان گردد .
 به مثل باد نسیمم بیقرار از آن
 که نوگلی شکوفد زیب گلستان گردد .

مثال نجم گزینیم جای بر افلاک
 که باز برده اصرار آسمان گردد .
 جو آب صاف دل پاک هر یک ما است
 تواند آن که سبب بهر تشنگان گردد .
 به قلب مرد مبارز به روز سخت و شدید
 سرود ما رسد و قدرت و توان گردد .
 ژوندون

در رشته فیلوژنی باخذ دیپلوم نایل گردید و شاعر در جریان تحصیل دسته شعرای جوان پوهنتون را رهبری میکرد .

سلیم شاه سالها در روزنامه حزبی- تاجکستان شوروی کار کرده و قبل از آنکه به افغانستان بیاید مدیر شعبه ادبیات و هنر روزنامه تاجکستان شوروی بود آثار شاعر در روز نامه ها و جراید تاجکستان شوروی و دیگر جمهوری های برادر پیوسته چاپ میشود و رساله های جداگانه شاعر که درین اواخر بچاپ رسیده است بنا مهای «راه قله ها» «کشتی انقلاب» «افضاء لنین» و رساله بنام «مادر» که از طرف نشرات عرفسان زیر چاپ گرفته شده است .

سلیم شاه حلیم شاه رساله اشعاری که در باره انقلاب بر گشت ناپذیر شور و قهرمانان انقلاب شور است روی دست دارد که

عاشق حیات

بشتابی زیر دامن کوه
می وزد سوی چمن باد سحر
مثل دلداره به روی معشوق
می زند بوسه به روی گل تر .
گوی یاکه گل نو رسته ز شرم
می شود سر خم و لرزان گردد
بعد باناز کند سر بالا
بر رخس خنده نمایان گردد .
باد گلرا خا موش
می کشد در آغوش
شود از بویش مست
نزدش آتد بی هوش .
از چه ای اهل نظر
این قدر بیک سحر
شده آشفته گل
بمثال بلبل .

باز خیزد بنماید پر واز
سوی صحراء برود بال زنان
خویشرا بر کمر گشت زند
گشته د لب خسته بسیار بران .
کشتزاران بزند موج جو بحر
هردمی موج برارد آواز
شود امسال فراوان حاصل
خوشه ها ر قص نمایند بناز .

می وزد بر سر گشت
بوسه بر خوشه زند
گوید این جاست بهشت .

از چه رواهل نظر
این قدر بیک سحر
گشته کرده مکان
به مثال د هقان

باد تازد فکند بر در یا
خویش را مثل جوانان رشید
لالت از آب شفا بخش برد
گوید این جاست حیات جاوید .
موج بر موج بیچند مردم
گوی هر موج بگوید بالی باد
زندگانی بجهان بی من نیست
بی من ا صلا نبود ملک آ باد .

باد خندان گردد
بال افشان گردد
خویشتن را به شتاب
می زند بر گرداب .

از چه ای نوع بشر
این قدر بیک سحر
عشقدرد یا دارد
یا که جو ید گو هر .

باز پرواز کند جانب با غ
برگت هر نوده شود تازه و تر
دختری زیر چنار استاده
کرده هر لحظه سر راه نظر .

باد با زلف کج و عنبر بوش
مثل د لب خسته بازی دارد
دختر آ هسته تبسم بکند
کیست داند که چه رازی دارد .

باد دلجوی بهار
شده بی صبر و فراد
می زند بوسه بران
زلف پر بیج نگار .

از چه ای اهل نظر
این قدر بیک سحر
چون دلم مسکن خود
کرده زلف د لبر .

آله که تکلیف قوه شنوایی را رفع می سازد

با بکار بردن متود جدیدی ، کسانی را که قوه شنوایی شان کم بوده و یا هیچ نمی شنوند میتوان کمک کرد . این وسیله که یکی عبارت از الکترودها یا هادی های کوچک برقی هستند که میتوانند بدون فعالیت میخانیکی معلق دستگاه حس سامعه ، یعنی پرده صماخ و چکش ، سندان در گوش ، امواج صوتی را

گوش انداز بگو ید خود باد
هیج این جا نبود راز نهان
آن چه زیباست دلم مائل اوست
عاشق زنده گیم ا هل جهان .

سر به سر روی زمین گلشن باد
سر به سر باد زمین تازه و تر
سد را هم نشود آتش و دود
می زخم بوسه به هر درگه و در .

عاشق صحرایم
عاشق دریایم
عاشق خورشیدم
عاشق دنیایم
من بی صبر و فراد
عاشق روی بهار
دعر را تازه کنم
از همه مردم و غبار

مریض قابل درك است ، هشتاد فیصد مریضا-
نیکه این وسیله را تا اکنون بکار برده اند ،
بعد از سه تا شش ماه تمرینات ، توانسته اند
کلمات ، تیون و آواز عارا خوب بفهمند .

طریقه نئی که مریضان کم خون با پیروی از آن میتوانند شخصاً به خود خون تزریق نمایند

در انستیتوت تحقیقات (همو تو لوژی)
شهر برن دوکتور (هنس - هیرمن) ویکتن از
همکارانش در مورد تزریق و انتقال خون به چهار
صد و هفتاد و دو نفر مریضان تحت معالجه
خویش قواعدی را تعلیم داده اند که هر مریض
میتواند خون را به خود تزریق نماید .
هریک مریض کلان سیال ویا والدین اطفال
مریض باین تر ازن دوازده سالگی ، بعد
از یک یا دو هفته تمرینات دوامدار ، قواعد و
تخنیك لازم این عملیه را فرا گرفته ، و مستقلاً
بدون حضور داشت داکتر ، و بدون ترس
و بیم از زخم و جراحت برداشتن ، در کمترین
وقت شخصاً میتوانند بالای خود و یا به مریض
شان خون را تزریق ویا انتقال بدهند .

برای بلم واقعی درینجااست که ، آیامریضان
میتوانند به چنین کاری مبادرت ورزند ؟ رئیس
کادر طبی این انستیتوت ، با در نظر داشت
قوانین طبی چنین «براز نظر کرده است :
تزریق خون گرفتن و دادن خون ، و انتقال آن
از یک ذیروح به ذیروح دیگر حقی مساوی است
امور در زمینه است اما فقط در موارد ضروری
و استثنائی و در جا ها که رسیدن داکتر
اشکالاتی داشته باشد ، و شخص عامل قبلاً یک
دوره آموزشی بخصوص این سیستم را تحت
نظر منسوبین طی کرده و اجازه نامه داشته
باشد ، مجاز است ، در غیر این صورت ،
مسوولیت ضرر وارده ازین ناحیه ، بطوش
همان نفر خواهد بود .

راساً به عصب شنوایی انتقال بدهند . چون
که اکثر نا شنوایی و کم شنوایی ، ناشی از
ایجاد مزاحمت در فعالیت میخانیکی ارگانهای
شنوایی و عدم کار روانی درست آن ها است .
نه تنها اینگونه تکالیف ، بلکه کسانی که طور
مادر زاد از نعمت شنوایی محروم باشند به
کمک طریقه نئی که داکتر (کلاودی - هیزی خوارد)
ویکتن از جراحان گوش سفالخانه (سایت انتونی)
پاریس به میان آورده علاج میشوند . اما
کسانی که اعصاب سامعه شان فلج باشد از
قوانین اختراع بی بهره خواهند ماند . این
وسيله شنوایی که بنام (ترانس میتریک)
مسمی است . از دوازده الکترو ده های
(هادی برق) کوچک از نوع پلاتین سائیدوم
و فلزی ساخته شده ، با آنتن کوچک آن ، در زیر
جمجمه بدون عصب شنوایی طوری تعبیه میشود
که به چشم دیده نه شده ، و مشخص مریض
مانند کیسه پول ، همیشه آن را با خود نقل
میدهد . این آله بدون خلط و خنده امواج
صوتی را که عبارت از تیون ها و تلفظ کلمات
است ، بواسطه الکترودهای مینا توری و
ظریف به عصب شنوایی انتقال داده و ضربه
هائیکه بالاتر بالای عصب شنوایی وارد میشود ،
مطابقت به امواج صوتی انتقالی داشته و برای

هدیه شاعر

ای آنکه بانگاه دو چشمان مست خویش
افسون نموده‌ای دل غم‌دیده مرا
گفتی برای من که بگو شعر تازه ای
از بهر من بو صف دو چشمان د لکشم
آری !

ای دختر جوان
ای عشق آتشین
تو شعر تازه‌ای و وجود لطیف تو
کیف شراب ناب به‌شاعر همی دهد
یا هر تبسمی که بروید از آن لبان
یا فطره‌های اشک که از روی لطف و مهر
اندر میان دیده بجوشد ز روی شوق
آن شعر تازه ایست

اما ...

ای آ تشین نگاه من ای ماه زرد پوش
بنگر که در و جود ضعیف و نژاد من
این شاخه های عشق تو سر می زند ز
شوق

واز دیدگان پر هوس و مهر جوی من
اشکی که می چکد
این شعر دیگریست

آری !

این شعر تازه ایست که روید ز قلب من
این شعر تازه را
اهدایم برای تو ای عشق تازه ام
محمد عزیز رویش

کابل - ۱۷ میزان ۱۳۰۹

خورنگ

که پسه وابنه نه خورای
لیوه به پسه نه خورای
که بنو نا بنه نه خورای
نابنو به بنه نه خورای !!

دوکتور زیار - ۱۳۰۹

شیدای آزادی

خوشا آب و هوای خرم دنیای آزا دی
خوشا آزادگان سر خوش پهنای آزا دی
خوشا قومی که تحت سلطه بیگا تگان نبسود
خوشا پر ور دگان خطه‌زیبای آزا دی
خوشا آن ملت با عظمتی راکه بسود دایم
غرورش نشه پیروزی صهبای آزا دی
خوشا آن عا شقی را که وطن لیلای او باشد
چو مجنون سر کشد در دا هن صحرای آزادی
درد از ما به ار راح شهیدان وطن با دا
که خون گرم خود را ریختند در پای آزا دی
چو «فیضی» و صف نیکو یش چنین پر ورده میگوید
بود از جان و دل سر گشته وشیدای آزادی

نورمحمد «فیضی» اسفنده‌ئی

غول سر ماهیه

عصر ما ، عصر نبرد است و غرور
عصر ما ، عصر امید است و سرور
عصر رزم و ظفر رنجبران
عصر نابودی سر ماهیه و زور

• • •

اندرین رزم هزاران انسان
توده رنجبران ، کارگران
صف به صف ، دست به دست ، دوش بدوش
میروند مارش کنان ، فتح کنان

• • •

غول سر ماهیه زخمها خورده
چون سنگ هار می جود دم خویش
ماه از فرط درد همچو ددی
بر سر خویش می زند سم خویش

■ ■ ■

که جو رو باه پیر از سر مکر
یاوه می گوید و جعل می بافد
ماه بهر فریب توله سگان
دم بدم می نرد و می لافد

• • •

غول سر ماهیه ، غول سر ماهیه
گوش کن ، گوش ترا می گوید
دست تاریخ کنده گورت را
مرگ هر روز ترا می جوید

عظیم شهبال

نامه اقبال

بالها

در زمین دگران او دهقانی میشود ،
 بانگش و نا مرادی زندگانی میشود ،
 از سحر تا سحر گاهی در میان گشت زار
 خوشه تا پربار گردد جانفشانی میشود
 بانوان بازوان و شیوه عزم متین ،
 میمندی کج افرا هر چه خاک زمین ،
 با خیال آنکه گشته حاصل رنجش فزون ،
 روز کارش را بیفتد تاقت و تاب نوین ،
 لیک اصلا دست رنج زحمت بسیار او ،
 تا بهار نو نکشتی روز بر ناچار او ،
 - کاش مردم یک زمانی صاحب آب و زمین
 بود عمری دردل با کوشش آرزو -
 آرزوی روز فیض انقلاب بر ظهر
 در فضایی روز گلزاران یافت اهربال و پر ،
 در همان روزی به کاف آورد اسناد زمین
 با طرح گردید راهی جانب قبر پدر ،
 بر سر مدفن نشست و ایستادین آواز کرد ،
 ساقی پدر اقبال رویش را به سویم بازگرد -

خواب کن آسوده حالا زانکه مرغ آرزو
 از فراز گوی ما هم عاقبت پرواز کرد -
 چون بیرسیدند او را با سواالی جوهر ها ،
 این عمل را با چه ارمانی بیاوردی به جا ؟
 گفت از اندرز های وایسین بابه ام
 این وصیت میدهند هر روز بر گوشم صدا :
 سنور چشماتم کتون بدوود میگویم جهان ،
 میبوم باخوش صد ها آرزو و ارمان ،
 و ادبیتا میگزارد همچو میرالی پتو
 خاطر آشفته دایم از بی یک پاره نان ،
 گردسد روزی که با حکم و تقاضای حیات ،
 از جفای ذلت و خاری بیایی تو نجات ،
 بر سر قبرم بیاورین حقیقت مزده ده
 لاکه روح ناتوانم گردد از این مزده شاد ،
 زین سبب آن لفظه که روی دست خویشتن
 نامه اقبال خود را چون بدیدم دلستا
 مست نشادی با نهادم بر سر قبر پدر
 تا نبود آسوده روح باکش از آوازم

کجا دیدی تو مرغی را به یک بال ،
 رساند خویش را بروج اقبال ؟
 به این نیت اگر بالش کشاید ،
 همانا ناتوان پانین فراید ...
 چنین تمثال اندر ملک افغان ،
 بود در راس حکمت های دوران -
 بنا کار آن فردای سعادت
 که آگاهند از معنی حکمت ،
 همی گویند : اعمار زمانی ،
 که بگذرد اعتبار چا و ذاتی

زهر عضو توانای جفاست ،
 همی خواهد دلیری و صداقت ،
 ز بس اندر وجود خلق و مین ،
 دو بال هفتاد ری مرد بازن ،
 اگر با لی بود ناچورو کا هل
 بگردد شیوه پرواز مشکسل -
 خونش از انقلاب بخت آور ،
 حقوق مردم زن گشتی برابر ،
 به عزم و قدرت همپایه امروز ،
 نظام این زمین خویش پیروز -

سرودنو شانوش

از چه غا موش است آواز نشاط ؟
 ای بانگ نو شانوش ، طنین الهام !
 زیبا دختران ، ز نهای طناز ،
 که مارا دوست میدارند ، زنده باد !
 بیاله ها را لبریز تر سازید ،
 چرتکا چرتک ،
 در می سرخ رنگ ،
 حلقه های فال را بیستازید !
 ساغر ها به پیش ! این به آن خورده !
 زنده باد الهام ، زنده باد خرد !
 تو ، ای مهر پاک ، پرتو بیفکن !
 آسان کاین چراغ میبازد فروغ
 پیش طلوع شفق روشن ،
 دودکنان می میرد علم دروغ
 پیش آفتاب دانش سرمه -
 زنده باد خورشید ، نیست شود ظلمت
 الکساندر پو شکین

سال ۱۸۲۵

ترانه

گویم ترانه ودل خود میدهم ز کف
 سوزم به آتش و نگو یم که سوختم
 دیگر خدا یرا ز من احوال دل سپرس
 لب را ز بیم آتش سوزنده دوختم
 آن دل که زنده بود در او عشق و آرزو
 با یک نگاه می تند و جوانش فروختم

همبستگی ما به

پیروزیست

وسایر زحمتکشان جامعه می انجامد .
 در کشور عزیز ما افغانستان قرنهای
 متعددی از تشکل ملیتهای مختلف و اقشار
 گوناگون جامعه بشکلی از اشکال جلوگیری
 بعمل آمده است . حکام خود خواه و جاه طلب
 به نمایندگی از طبقات بهره کشی در بین اقوام
 مختلف ساکن این مرز و بوم تفرقه می -
 انداختند و تخم تفاق می کاشتند تا زمینه بهره
 کشی را برای مشت محدودی از جامعه فراهم
 سازند و بساط عیش و نوش خود را بگسترانند .
 خوشبختانه بایروزی رستا خیز نور و
 بخصوص مر حله نوین و تکاملی آن بساط
 تفرقه افکنان بر چیده شد و زمینه برای اتحاد
 و همبستگی بین اقشار و گروههای مختلف مردم
 سرزمین ما مهیا و آماده گردید . تشکیل
 اتحادیه های صنفی ، سازشهای اجتماعی ،
 کورپراتیف های زراعتی و غیره همه و همه
 در جهت تشکل افراد جامعه و ایجاد وحدت
 بین آنان بجهت آموخته و درین مورد خدمت
 می نمایند و نتیجتا مشاهده می نمایم
 که همه اقشار ، طبقات و ملیتهای مختلف
 ساکن افغانستان دست بدست هم داده مردم
 آمده و در یک سازمان اجتماعی و ملی تشکل
 شدند و با وحدت و یکپارچگی کامل
 جبهه ملی پدر وطن را تاسیس نمودند .
 اکنون بر کارگران دهقانان و همه
 زحمتکشان اقشار ، طبقات و ملیت های کشور
 ماست تا در پی توجیه نمودن های این جبهه
 با عظمت ملی راه ترقی و انکشاف جامعه را در
 پیش گیرند و در اعمار و شکوفایی یک
 افغانستان آباد و مرفه تلاش در روند .

کارگران و دهقانان و سایر زحمتکش
 انکشاف و تکامل جامعه نقش بس ارزنده
 بال حاضر که جهان معاصر سر یعنا
 ترقی و تکامل به پیش میرود بهترین
 بدن بهدف نهایی وحدت و یکپارچگی
 و اقشار مختلف یک جامعه است
 نت و پراکندگی ، نبودن هم آهنگی
 یکی بین افراد جامعه و بصورت فردی
 دن نه تنها در انکشاف و پیشرفت
 تاثیر سوء می نماید بلکه جامعه را
 عقب و پسمانی می کشاند .
 جوامع طبقاتی فیو دالی و سرمایه داری
 استثمارگر بغاظر حفظ منافع خویش
 از وحدت و همبستگی اقشار مختلف
 جلوگیری می نمایند و می کوشند
 فقات گوناگون جامعه تفرقه بیندازند
 ایجاد نمایند تا بهتر بتوانند به استثمار
 پیروانند .
 همین رو بصورت مشخص به ملاحظه
 که در جوامع طبقاتی فیو دالی و
 داری اتحاد و یکپارچگی بین افراد جامعه
 بین کارگران و دهقانان با موانع
 فقات حاکمه ایجاد می نمایند بطی صورت
 د و لی با آنها تلاش طبقات استثمار
 این زمینه همواره به ناکامی مواجه
 است و باید امیدوار بود که با آگاهی
 ان و دهقانان و پی بردن به نیات شوم
 استثمارگر شناختن حقوق حقه
 یکنوع اتحاد و همبستگی بین طبقات
 نشی چه از لحاظ اقتصادی ، اجتماعی
 بانی بر قرار است و این وحدت بتدریج
 نمود . به تشکل کارگران ، دهقانان

برخی از...

سیر و افتخار شرق می اندازیم .

افسران لاق مورد تقدیر همیشگی دولت
 قرار می گرفته اند .

تازه دستند و امیر الامیر «علم» و نقاره و توپان
 توغ «چرتوغ» با خود داشت که به منابهی
 علامت نجل و عظمت آنها به حساب می آمدند .
 دانی و لیانت شخص منکی به داشتن تعداد زیاد
 «توان توغ» ها و «چرتوغ» ها بوده است .
 منگ باشی همیشه (توغ) و (طرم) با خود
 می داشت و (اون باشی) طبل داشت به این
 وسیله سمبول های اردو و دران زمان عبارت
 بود از بیرق های مختلف النوع (طرم) (شاخ)
 (طبل) که به تناسب رتبه سران در میدان
 جنگ و یا در وقت های مهم همراهی می کرد .
 در آن وقت حرکات اردو در میدان های
 محاربه به اساس چند قاعده ثابت صورت
 می گرفت .

بزرگ تعداد لشکر طرف مقابل از ۱۲۰۰۰ کم
 می بود در آن صورت توانمند لشکر را امیر الامیر
 به دست می گرفت عده ای از یوزباشیان و منگ
 باشیان و اون باشیان با وی همراهی می نمودند
 در چنین حالت قوای مسلح را به (۹) فوج
 تقسیم می کردند از آن یک فوج در قبول قلب
 و سواره سه فوج در برانغار (میمنه سه فوج
 در چرانغار (میسره) یک فوج در (قراول)
 (پیشدار) و یک فوج در قراول (پیش قراول)
 موظف می ساختند . در آن وقت میدان محاربه
 نظریه چهار فکتور انتخاب می شد مناطقی که
 تحفظ را تامین نماید ، مناطق که بالای
 دشمن حاکمیت داشته باشد و آفتاب رو برو
 نشاید تا شعاع آن چشم سیاه را خیره نکند
 و چهارم ساحه وسیعی که برای حرکات
 جزو آنها مساعد باشد در دوره ی امیر علی
 شیر نوایی یکی از جمله تجهیزات بسیار عده
 سپاهیان به حساب می آمده است به طور عادی
 در یک خیمه (۱۸) نفر زندگی می کردند تسهت
 بیشترین تشکیلات اردوی این زمان راسواره
 نظام در برمی گرفته بتایر این اسب مقام
 و اهمیت خاصی برای سپاهیان داشته است
 و هر سپاهی چندین اسب می توانست داشته
 باشد و حتی مقدار معاش و علوفه چنانکه

درین وقت اندازه و میزان مقرری ها و
 معاشات افسران و سران بازان بستگی به تعداد
 اسب های آنها داشت هر فرد نظامی که می توانست از
 اسب زیاد داشته باشد و در جنگ های مختلف
 اشتراک می کرد به همان بجهت معاش و علوفه
 بیشتری به دست می آورد . علوفه در آن
 وقت شامل همه ی نیازمندی ها و احتیاج
 سپاهیان به حساب می آمد . ترتیب توزیع معاش به
 وسیله شخص بنام دیوان بیگی انجام می شد
 افسران شایسته ، بیکارمرو عالی رتبه بر علوا
 معاش مقرری صاحب زمین های می شدند که به
 وسیله ی دولت صادر می گردید وقتی افسران
 و سپاهیان به پیری می رسیدند معاش می گردیدند
 و اگر در صحنه های بیکارمرو می شدند معاش
 به نام «علوفه» در یافت می کردند همچنان و فرهنگ .

تأثیرات هنر و تمدن ...

الهد زمین با تری آتمه که تأثیرات هنری یونانی در انا تومی آن مربوط دوره کوشانی ها دیده میشود.

مسکوکات کوشانی بخصوص از سوترمیگاس، ویما کدیزس و کنشگاه، و رسو دیوا دوم به شمول بهترین تصاویر دیواری ملیس با لباس های معلی تغاری و البسه کوشانی، مجسمه های بزرگ آجسه از سنگ آهک و مرمر و گل پخته که در آن ها خصوصیات عنعنوی، تزئینات ز یوری، طرز لباس، نحوه حرکات شخصیت انسانی و همچنان بقایای ساختمانهای پر عظمت مهندسی، از مواد سنگی گل پخته، خشت پخته، پلاستر و همچنان موتیف ها و تزئینات معماری که بعضا عالی امروزی مان در آن صفحات از این پدیده ها در ساختمان های شان استفاده می کنند. به نظر می رسد.

در دوره تمدن یونانو کوشانی بهترین آبدات مقدس و مذهبی نظیر معبد دیو سکور های دلبرزین تیه که بازار تیه اتحاد شوروی فیاض تیه، آجینه تیه مقاله میشود، توام با معبد معروف آتش پرستی سرخ کوش که یکی با دیگر در یک مسیر منظم و واحدی قرار داشتند و مانند اینک های خانم خود مرکزیت ستراپی ها را دارا بود، در عین زمان می توانیم مرکزیت دوره کوشانی ها را در شمال، دلبرزین تیه راکه نیز حیثیت یک شهر قدیمی کمریکسو - کوشانو - یفتلی را داراست نامگذاری کنیم. چون درین دوره این مناطق محلات مهم و نقاط اساسی را کاروانی بریشم به شمار می رفت، در گذشته ها شهره افلاق شده بود و مرکز تقاطع کلیه پدیده ها و عناصر مذهبی، کلتوری و هنری بشمار می رفت. در همین دوره بود که بهترین آثار و برگزیده ترین هنر مندان و طراحان از آسیای میانه سواحل مدیترانه، هندوستان، آسیای مرکزی استخدام میشدند و در سر و سامان دادن این محلات از نگاه معماری و تزئینات مهندسی

از آن نقل قول نموده و گفته شده که با خنری ها مردگان شانرا دفن می کردند و یا اینکه در بلند ترین قسمتی از کوه ها در هوای آزاد می گذاشتند.

ولی یونانی ها با دفن می کردند و با اینکه مردگان شانرا می سوزانیدند و استخوان و خاکستر آنها در بین ظروف سفالی و یا فلزی می گذاشتند. چنانچه این چنین منالهای زیادی داریم که از شهر کند هار نیز بدست آمده ولی در نا حیت تغارزمین به اثر سروری سالهای اخیر در یکی از تپه های نا حسیه قره بانی تالقان در قطع افتادگی تپه که ساختمان چندین طبقه را نمایندگی میکند، خم های سفالی بلند از تقاع ملاحظه شد که در یکی آنها استخوانهای مردگان توام با خاکستر ملاحظه شد. از اطراف و اکناف این ساحه تیکر های مربوط به تمدن یونانی، کوشانی و کوشانی های او لیه و در طبقات فوقانی تیکر های مربوط بدوره اسلامی بدست آمد، نوع و ساخت خم های تیکری مربوط به یونانی های بعدی و کوشانی های او لیه است که نظیر آن از ساحات دیگر کشف شده، این تپه باستانی را در تقاع بیست و یک متر و عرض بیست و پنج متر بوده بصورت قدیمی از بالا به پایین و سعت تدریجی از نظر توپوگرافی دارد.

از مناطق دیگر که در آن ها بیشتر تمدن یونانو کوشانی مشهود است ساحه مربوط به مرز در یانی کسوس در ساحه امام صاحب است. ازین مناطق اکثرا ظروف سفالی و تیکر های مربوط به دوره پیرس کوشانی و اواخر دوره یونانی بدست آمده، و فرهنگ اهالی این ساحات مربوط به قلعه بزرگ ساحه قرغان تپه بوده و خاتون قلعه که در فرهنگ قدیم شاهدخت ز یبانی بوده و گویند هفت قلعه در بند شده برای او در کنار دریای جیحون ساخته بودند و بسرج بلندی بود که بعدترین فاصله را نظاره می کرد، در فرهنگ عا میانه آنجا قصص مربوط به خاتون و قلعه تاریخی آن زیاد شنیده می شود و نظیر افسانه ها و روایاتی فرغز تیه، قزل تپه، غورغری و غیره، به گوش میرسد. ولی از نظر مطالعات علمی، این ساحه از سه طبقه ساخته شده که قسمت وسطی مربوط به اگر و پول بوده و دیوار های آن به مرور زمان از تقاع او لی خود را از دست داده و صرف بقایای قسمت های تحتانی آن کم ارتفاع به نظر می رسد در نهایت تحقیقات این محل مرکز مهم از گدام زبیرزاده کوشانی و شاهدخت یونانی که راه استراتژیکی بین شهر وان، دشت قلعه معلی شهر معروف آئی خانم و قرغان تپه بوده. سروری متواتر یکه در بین ساحات تغارستان صورت گرفت، بهترین

گردهم آیی های

در بخش تطبیق ریاست امور صحنی شادروالی مسوولیت دارد.

در مورد کار شعب صحنی شادروالی یاد آوری یک نکته در این بخش صحبت ضرور مینماید و آن اینکه شادروالی برای تطبیق مقررده های صحنی، برای کنترل و مراقبت عرضه مواد غذایی، برای پاک نگه داری شهر و از میان برداشتن و یا جلو گیری از تمام آن عوامل که میتواند از راه گنافات انباشته شده در شهر و یا عرضه ناسالم مواد غذایی بیماری

رول عمده و بارزی را ایفاء نموده اند آناریکه درین دوره تهیه گردیده یکی هم آبدات قدیم صفحات شمال کشور به شمول تپه د سنگاه فرایی ضرب سکه های یونانی و کوشانی بود که شاید ز مانی به اثر تحقیقات و کاوش های باستانی کشف گردد.

بدین ملحوظ تألیراتی این تمدن تا قرن چهارم بصورت واضح در صفحات جنوب کشور ملاحظه می شود که کنون بهترین نمونه های از شهرکار های مدنی آسیای مرکزی بشمار میرود چنانچه در دوره کوشانیان عناصر رویدیده های یونانی در امور فرهنگی و هنری کوشانی بوسیله هنر مذهبی بودایی زیر عنوان هنر گریکو - بودیک در ایالت شرقی و در ولایات شمال و حتی در دور ترین نقاط کشور مانند ساحات هیرمند یا هیماند روس در ساحه جاغوری یا چگوندر در کابیسای کنسولی، با میان و همچنان در سیستان افغانی، قابل یاد آور است.

از تألیرات هنری دوره مکتب و تمدن هلنیزم درین ساحات یکی هم ز بان خط و آد بیات یونانی، طرح و تجسم معبودان یونانی است که بوسیله کوشانیان رشد و توسعه یافت، بطور مثال هر اکل هیبو ترا پیتروس، هیرمیز، دیو نیژوس بان، نیکی و تیکی، آتمه به مثابه انا هیتای با خنری، طرز و شیوه کار ملمع کاری طلا، اصول طرز بندی و اسکلیت بندی در مجسمه ها، ترکیب مواد معماری و هنری مجسمه سازی تکنیک، نقشه و پلان عمارات و آبدات، طرز تقسیمات شهرها و کار ته ها، طرز و احیای مجدد لباس های دیگوراتیف بوسیله هنر مندان یونانی و غیره مسائلی که کنون چه از نظر زبان شناسان و چه از نظر مکاتب هنری و معماری مورد تحقیق و تحقیق قرار گرفته، و البته به یک مرحله طولی در تاریخ کشور به شمار می رود که جهت احیای این پدیده ها و علاوتاً برای افتخارات تاریخ زرین کشور قابل صحبت و یاد آوری ها بگیرد و قابل مطالعات عمیق و گسترده باشد.

تا تمام

عایی را موجب گردد، نه بودجه کافی دارد و نه پرسونل در حد نیاز.

برای از میان برداشتن همه عوامل بیماری زا در ساحه خدمات شهری ما باید دارای وسایل مدرن تنظیف باشیم و پرسونل فراوان که امکان صفا سازی و پاک نگه داری شهر را مهیا گردانند برای عرضه سالم مواد غذایی باید مارکیت های مورد ضرورت اعمار گردد تا کنترل و مراقبت به آسانی تحقق یافته بتواند، در حالیکه ما فاقد تمام این وسایل و امکانات میباشند و حتی از حداقل شرایط نیز برخوردار نمیباشیم.

اما همه این مشکلات و دشواری ها زیر مطالعه جدی قرار دارد تا امکانات از میان برداشتن آن به کاوش آید و با طرح های علمی و به تطبیق آوردن آن بر ایدم ها جیل گردد. به عنوان مثال ما مطالعاتی را با اشتراک نمایندگان وزارت های مالی، تجارت، وزارت صحت عامه و شادروالی کابل در همین زمینه هابه آغاز گرفته ایم و تدابیری در زمینه گرفته شده است که با همکاری تمام این ارگان هابه تطبیق گذاشته میشود.

در مورد فروش مواد غذایی توریید شده از خارج که تاریخ مصرف آن سپری شده است سبب عمده این است که ما اغلب وقتی مواد غذایی توریید شده را به تجزیه به لایر - تواری میفرستیم نتیجه لایر اتواری چنین است که این مواد قابلیت مصرف را ندارند ولی برای یک مدت معین.

به این ترتیب این مواد به وسیله توریید کنندگان به پرچون فروشی ها توزیع میگردد و چون در وقت معین همه آن به فروش نمیرسد مقداری بعد از سپری شدن تاریخ استندرد مصرف نیز هم چنان برای مصرف کننده عرضه میگردد که برای رفع مشکل از یکسو همکاری شعب وزارت تجارت ضرور است تا مواد غذایی را اجازه توریید دهند که حداقل یک تا دو سال تاریخ مصرف داشته باشد و دیگر همکاری خود مردم است که ما را در مراقبت از این گونه خلاف رفتاری های غیر صحنی کمک میکند، ما از هر هم شهری خود این تقاضا را داریم که هر گاه با فروشنده بی روبرو میگردند که کار او با موازین صحنی برابر نیست مارا واقف گردانند، به این صورت است که باید همکاری همگانی از حجم مشکل بکاهیم.

از سوی دیگر عوامل بیماری زا بهر علتی که باشد زاده عوامل فراوانی است که باید از میان برداشته شود و این کاری نیست که در مدت یکسال و دو سال عملی شده بتواند در این مورد شما فقط مگس و غلله تکر آنرا در نظر بگیرید. برای از میان برداشتن این حشره ضرر صحت هابه پاکسازی کامل تمام شهر نیاز داریم که عملی شدن آن علاوه از فکتور زمان به بودجه کافی و پرسونل فراوان نیز نیاز دارد.

کدام موضوعات فامیلی منجر به طلاق می شود؟

در عقب هر حادثه طلاق يك تراژیدی انسانی نهفته است.

در ملل سوسیالیستی در تقویه اساسات مادی و معنوی خانواده‌ها
کوشش فراوان بعمل می آید

هر سه حادثه طلاق بشمار میرود. از لحاظ اقتصادی زن در جا معمه اتحاد شو روی اکنون مصوون است او کاملاً مستقل از شوهرش بوده و اکثر عاید او بیش از شوهرش می باشد. بگو جب قانون هر گاه طلاق در میان باشد، دارا یسبب اسباب خانه که طی در دوران ازدواج خریده شده طور مساوی یا نه بین زن و شوهر تقسیم می شود.

اطفال نزد ما دران شان مانده و پدران باید (۲۵) فیصد در آمدشان را برای نگهداشت فی طفل و (۳۰) فیصد در آمدش را برای نگهداشت دو طفل به مادر بپردازد. البته دولت های مردمی بجای خویش هر گونه کمک ممکنه را برای يك زن مطلقه بعمل می آورد تا زندگیش را پیش ببرد. کذا جامعه در مورد او همدرد و همنا است.

طبق يك سروی که در شهر کیف اتحاد شو روی بعمل آمده تقریباً نصف زنان مطلقه گفتند که اعتیاد شدید شوهران شان برای نوشیدن مشروبات الکولی علل اصلی طلاق گرفتن آن ها از شوهران شان بوده است. این واقعا يك دلیل خوب است ولی دلایل برای نصف دیگر طلاق ها چیست؟ در پاسخ باین سوال باید گفت که عدم توافق از لحاظ کرکتر بین زن و شوهر چیزی است که طی حالات طلاق ها در محاکم در می یابیم.

در اتحاد شوروی قاضیان محاکم میگویند که عدم سازگاری و سؤ تفاهم بین زن و شوهر رفع شده و

استقرار خوبی بر خوردار بوده و تا حد وسیع برای حفظ اتحاد خانوادگی و جلوگیری از هم گسستنی آن کوشش بعمل آمده و دولت های مردمی در بین کشورها به طرق مختلف کمک می کند، طور مثال در اتحاد شوروی يك ازدواج در صورتی فسخ می شود که از طرف محکمه فیصله شود که ادامه زندگی مشترک يك زن و شوهر و حفظ شیرازه خانوادگی ناممکن می باشد البته در این صورت که ادامه حیات خانوادگی بین زن و شوهر ناممکن گردد، غیر انسانی خواهد بود که کوشش شود تا شیرازه خانواده از طریق اعمال قوه و زور حفظ شود.

در روسیه قدیم طلاق توسط قانون منع بود و فقط در حالات استثنایی مجاز بود گرچه نیل به آزادی در امر حصول طلاق وجدایی بدون شك یکی از مهمترین پیروزی های آزادی زنان در این کشور است

معیناً طور عموم سعی می شود که خانواده ها از ثبات خویش مستفید باشند. باید گفت که افزایش در میزان طلاق نخست معلول پیچیدگی روز افزون رواج بطی است که بین مرد و زن ایجاد شده است. مطالباتی که در مورد ازدواج ها مخصوصاً توسط زنان بعمل می آید افزایش یافته است و این یکی از مشخصات خانواده مدرن امروزی است که در آن زن است که از هنگام تشکیل خانواده تا آخر بحیث نگهدارنده و قلب خانواده گفته شده و هم بحیث مبتکر طلاق در هر دو حادثه از جمله

و بطور عموم عمل احساساتی و ناگواری است که حیات بسا افراد را متأثر گردانیده و شیرازه زندگی خانوادگی را از هم فرو می باشد.

در کشور های سرما یداری که بی بند و باری های اجتماعی وسایر نابسامانی ها بشمول بیکاری، افزایش قیمت مواد استهلاکی عدم مصونیت و امنیت، اعتیاد با دویه مخدره و غیره عوامل اجتماعی، حیات

لوئیس دی فینس هنرمند فرانسوی دریکی از قلم ها پیش گفت به نظر او یگانگی چیز زیبا تر از عروسی عبارت از طلاق است. او ازدواج را امر هرزه خواند. صرف نظر از اینکه این هنرمند چه خاطرات تلسخ و ناگواری از ازدواج داشته است باید اعتراف کرد که طلاق در عصر کنونی بشکل يك هیولای نا فرجام اجتماعی

در ایجاد محیط آرام خانوادگی باید کوشید.

فامیل هاراپزودی دستخوش بحرانات می گرداند حوا دت روز افزون در مورد جدایی و طلاق موجود است که علت اساسی این امر را باید در بطن جامعه سرما یداری و بحران روانی آن جستجو کرد، ولی در کشور های سوسیالیستی خانواده ها از

عرض اندام نموده و در عقب هر طلاق يك تراژیدی بشری، در هم گسستنی شیرازه حیات خانوادگی و خواب های پریشان برای طرفین طلاق نهفته است. بدون شك طلاق در واقع اعترافی به شکست دوانسان در مهمترین حوادث زندگی شان بوده

هنکا میکه پسر و دختر جوان قبل از ازدواج یکدیگر را عاشقانه می پرسند

وقتیکه دختر در خواست طلاق خود را در محکمه میسپارد.

طلاق و جدایی زن و شوهر تا تیرات نا گوار روحی بر اطفال شان میگذارد .

در پیشبرد امور محوله و محیط آرام و صمیمی خانواده ها میباشد تا به خود از دواج . عده زیادی از مردم فکر می کنند که حیات خانوادگی آینده شان خوب خواهد بود که آن عا در هنگام نامزادی یعنی زمانیکه همدیگر را از عینک های رنگین و زیبا به حیت موجودات آید یالی می نگرستید پذیرفته اند، در حالیکه این تصور ات واهی آن ها بوده که کمتر به واقعیت های اجتماعی نظر داشته اند . چه بعد از از دواج یکی از زوجین بزودی درمی یابد شخصی را که در پهلو ی خود بحیث شریک زندگی بر گزیده و مشاهده می کند ، شخصی ایدیال او نیست که قبلا فکر نموده بود .

برای اینکه روابط خوب خانوادگی در یک فامیل حکمفرما باشد لازم است تا زن و شوهر عادت ، کرکتر و نظریات همدیگر را مدنظر داشت باهمدیگر احترام و صمیمیت تام داشته باشند .

طبق نظر روانشناسان یک محبت عاطفی قبل از ازدواج نمی تواند روابط هما هنگ خانوادگی را تامین کند ، زیرا مهمترین چیز در حیات خانوادگی محبت بین زن و شوهر نیست بلکه محبت و علاقه آن برای پیشبرد وظایف مشترک خانوادگی و حفظ صلح و آرامش در محیط خانواده می باشد . علاقمندی به ازدواج معنی ایفای وظایف افراد را در قبال خانواده دارد .

اصلا دعوی آن هارا برای طلاق نشوند ولی هر گاه زن و یا شوهر برای دو مین و سومین بار خواهان طلاق شوند درین صورت تقاضای شان عملی می شود و طلاق صورت می گیرد .

در اتحاد شو روی اکثریت قابل ملاحظه ازدواج ها بر اساس محبت صورت می گیرد نه ملحوظات یا نفوذ والدین و هم نه کدام عامل خارجی دیگر ، عامل قاطع در زمینه ازدواج محبت ذات البینی است که باعث ازدواج دختر و پسر می گردد .

اکنون این سوال طرح می شود که چه سبب است که جفت زن و شوهر که حتی دیروزیک لحظه جدایی از همدیگر را تصور کرده نمی توانستند امروز نمی توانند تحت عین سقفی برای یکروز بیشتر بسر برند ؟ آیا ممکن است تا در ظرف یک ویا چند سال محدود انسان طوری تغییر فاحش کند که سبب ایجاد

سعادت و خوشی خانوادگی مر بوط به مساعی مشترک زن و شوهر است.

تنفر نزد جانب مقابل گردد که به عقیده لئو لسوی مفکرو دانشمند بزرگ اتحاد شوروی بدبختی خانوادها معلول این است که مردم به طور عموم چنین تربیه و بزرگ شده اند که گویا از ازدواج حتما سعادت می آفرینند . در حالیکه سعادت یک خانواده اساسا بسته به تفا همو علاقه مشترک اعضای خانواده

جوابها

په نامه های شما

با سلام گرم و صمیمانه به خوانندگان و همکاران عزیز، پاسخ به نامه ها را شروع میکنیم:

دوستان عزیز رو شانه رزین و حمیدمبارز فارغ التحصیلان لیسه حوای پلخمری.

مقابلا سلام و دعا داریم. از لطف و شفقت تان سیاستگذاریم. در بخش از نامه تان نگاشته اید که... عید سعید فطر را از کوسینکت قلبم برای کارکنان ژوندون تبریک میگویم... باور کنید که پاسخگو از کم و کیف ساین و کوساین و کوتا نجت درست نمی داند و گرنه به عرض تان می رساند که کارکنان ژوندون هم، عید گذشته را از کوتا نجت قلب خویش به شما همکاران خوب شادمانه مبارک می گویند، بهر رنگ حال میگویم صحت و سلامتی تان آرزوی ماست. بخوائید مطلب انتخابی خود را:

اشک گو هری است که نباید آن سرا بی مقدار دانست، اشک، زنگ غم را از دل می برد و شادی می آورد.

اشک الماسی است که سخت ترین دلها را شکاف میکند و در آن نفوذ میکند. اشک، مرواریدی است که از دیده بیرون می آید. اشک بارانی است که می بارد و سپس آفتاب را ظا هر میکند. اشک، آسمان چشم را از هم پاک می سازد. اشک یاس و نا امیدگی که جاری می شود مانند روح است که از بدن برمی آید و با اجازه شاهکاران ارجمند اشکی بر این اشکها می ریزم و بر اشک می گریم. قصه کوتاه که آنچه بر شعر دید درست نیست و کلی گویی شده است همچون سخنان معروف دیگر «صبر خوب است» «بدی بد است»، «دزد خایس است» و...

اشک گو هری است... این گو هر کلام است که بیشترین قسمت آن نصیب فقر او غربا گردیده است. بگذریم از اشکهای شادی آور و بیاییم بر اشکهای الماسین که سخت ترین دلها را شکاف میکند، مگر می توانید متالی برایش پیدا کنید. اشکها جاویست... نظرم به فلسطین است که هر بار زبردندان بیکن ریک می آید قهرش را به فلسطینیان نمایان می سازد و اشکها را جاری می نماید. یاد تان هست که چندی پیش چه حال و روزی بر فلسطینیان آورد دلد و چندین قصبه و شهر را به بمباردمان بستند و اشکها را

جاری کردند. آن اشکها که سخت ترین دلها را میشکافت، کجاست؟ آن اشکها که بر قلب ما نفوذ میکند کجاست؟ باری از اشک نگویید، از تسلیم و رضا نگویید، از صبر بی جا هم نگویید... از بیداری و پایداری بگویید، از سرودن و بر خاستن بگویید، از آزادی و پیروزی بگویید، اما در نظر داشته باشید که کلی گویی نکنید، ریشه های درد را پیدا کنید و آنرا بخشید... به انتظار همکاری شما هستیم.

دوست عزیز محمد ظاهر ایوبی متعلم لیسه عمر شهید:

باسلام عرض شود که دو نامه بدنبال هم از شما دریافتیم. از مهربانی و لطف شما ممنونیم. قسمتی از کار تحقیقی خنده انگیز تانرا در همین صفحه جواب نامه ها بخوانید و بقیه را به متصدی صفحه دهنده، خنده... می سپارم که حتما خواهید خواند.

پیش از آنکه به سوانح شخصیت برجسته تاریخ فکا حیات آغاز کنم اجازه دهید که قبل از همه خنده را تعریف نمایم.

اولا باید بدانیم که خنده به چندین نوع تقسیم شده که مشهورترین آنها عبارت است از: خنده قهقهه، خنده متوسط، خنده نیم خند «تیسیم».

خنده قهقهه: عبارت از آن شکل خنده است که در آن باید سی و دو دندان بصورت واضح نمایان گردد و دهن تا آخرین اندازه اش باز شود چه سره و رخ باید چین و چروک پیدا کند. این نوع خنده دارای صدا و آواز بلندی است که از فاصله هادور شنیده میشود. درین نسوع خنده اکثرا خیز و جست هم وجود می داشته باشد.

مثال این شکل خنده را با استفاده از آثار ملا نصرالدین تجربه کرده می توانید.

خنده متوسط: به آن شکل خنده گفته می شود که نه قهقهه باشد و نه تیسیم. بلکه دهن باز می شود ولی نه تا آخر. صدای تقریبا آهسته بگوش می رسد. لب ها باز واز هم جدا می گردند و این نوع خنده با خیز و جست همراه نمی باشد.

خنده نیم خند «تیسیم»: این شکل خنده باز بنوبه خود بدو حصه

تقسیم گردیده که عبارت از تیسیم شدید و تیسیم خفیف می باشد که در هر دو صورت لب ها با هم پیوست می باشد واز هم جدا نمی گردد و فرق بین تیسیم شدید و خفیف اینست که تیسیم شدید با آواز همراه بوده اما تیسیم خفیف بدون آواز می باشد. درین نوع خنده دهر دو صورت نشانی از دندان ها به چشم نمی خورد.

نمونه این خنده عبارت از مشا هده کردن کارتون هاست و این نوع خنده بیشتر بین زنها و دخترها مروج است.

حال که با تعریف علمی خنده و اقسام آن آشنا شدید می پردازم به معرفی ملا نصرالدین ملا نصرالدین (پدر خنده) که نام مکمل وی ملا می باشد به عقیده گروهی از محققان فکاها در قرن صفر سال ۵۲ متولد گردیده است.

قرار اطلاعات تازه ای که بدست ما رسیده ملا نصرالدین در فامیل دهن باز تولد شده و بعد از آنکه به سن دوسالگی رسید شامل صنف اول مکتب ابتدائیه خنده شد و متعاقبا برای ادامه تحصیل به مکتب متوسطه (ریشخندها) شتافت و سالیان چند درادرمکتب متذکره درس خواند بعدا شامل لیسه عالی (سخره ها) شد که از آنجا با موفقیت چشمگیر و با بدست آوردن شهادت نامه عالی و اعلی به فاکولته (دهن بازکن ها) شامل گردید. تحصیلات خود را با موفقیت بی نظیر به پایان رسانیده و شامل وظیفه رسمی شد و دو خدمت انسانها قرار گرفت.

خدمات او را مردم به دیده قدر می نگرند و تاجهان است خدمات آن شخصیت بزرگ به دیده قدرنگریسته خواهد شد.

عده به این نظر اند که کاشف اطلاق «تیسیم» آبی ملا نصرالدین می باشد زیرا برای اولین بار به مردم فهماند که آب می تواند حریق را خاموش سازد برای اثبات سخن خود تو چه تانرا به یک سند تاریخی از استاد فکا هیات ملا جنب می کنیم. در آن سند تاریخی آمده است.

«روزی ملا نصرالدین در وقت ظهر که بسیار گرسنه شده بود، آتش داغی را سر کشیده از گلو قاشکش سوخت. از صدقه آن ملا بر خاست و شروع بدویدن کرد مردم پرسیدند: چرا این طور می دوی ملا؟ ملا جواب داد:

زود کتین آب بر شکم ریزید که در آن حریق رخ داده و مواظب باشید که شما را هم آتش نگیرد.»

از خصوصیات دیگر ملا این بود که از اشخاص نادان و دیر باور خوشش نمی آمد واز آنها سخت نفرت داشت.

چنانچه روایت می شود که: «روزی همسایه اش آمد الاغ او را خواست. ملا گفت: الاغ فعلا اینجا نیست درین میان صدای عرعرا الاغ بلند شد. همسایه پرسید: شما می گوئید که خر اینجا نیست پس این صدای عرعرا چیست؟»

ملائضبتناک شد و گفت: عجب آدم دیر باوری هستی گفتار مرا با این ریش سفید باور نمی کنی. اما عرعرا یک خر را تصدیق می کنی؟ ملا نصرالدین معلومات بی اندازه در مورد فضا و زمین داشت و همیشه می گفت که آسمان بالای زمین و زمین در زیر آسمان قرار دارد و شب همیشه تاریک و روز همیشه روشن می باشد.

وقتی که از او می پرسیدند: ز مانیکه ماه نو در آسمان پیدا می شود ماه های کهنه را چه می کنند؟ ملا جواب میداد: آن ماه های کهنه را ریز ریز ساخته و به ستاره مبدلش می نمایند.

و این نظریه کاملا علمی و تحقیقی ملا ثابت ساخت که ستاره ها بقایای مهتاب پیر و ماه های کهنه است.

اگر از شوخی فرح بخش شما بگذریم.

این چند نکته را در باب ملا نصرالدین برای شما یاد داشت کرده ام که خالی از لطف نیست. خواجه ملا نصرالدین آدم عجیب و غریبی بود واز هر زبان که نامش می شنید ی باخته مترادف بود. اگر از خرش می گفتی، ملارا بر سرش سوار می دیدی یا همان ریش انبوه و دستاز حلقه حلقه اش که سرچپه بر سر نشسته و رخ سوی تو دارد.

خواجه ملا نصرالدین، ابر قهر مان دنیای ادبیات شفاهی تنها در میان ما مشهور نیست بقولی از مراکش تا مرز های چین و از سایبریا تا شبه جزیره عربستان شهرتش پراکنده است. بنظر عده ای، او هرگز وجود نداشته است. او محصول مستقیم انسانه های عا میانه است. به نظر عده ای دیگر او وجود داشته است و بسیاری از کشورها افتخار می کنند که

زادگاه او هستند او را هر کشوری بزبان خاص خود یاد می کند همینگونه است که ما او را خواجه ملا نصرالدین میگوئیم و عربها جوجه یا جبه می گویندش . دسته یی جیوفا، جیوفا و جیوانی و غیره ... نیز می خوانندش .

و این هم لطیفه های آغشته به رندی و ساده لوحی ، از طنز کو بنده و پر رمز او :

• • •
و میگویند ملا نصرالدین در د هکده خود بدواری امور می نشست و قضایا را حل و فصل می کرد. يك روز رنده پوشی وارد محکمه شد و فریاد میزد فریوم دادند ، عالم را دزدیدند ، قاضی گنا هکار را پیدا کن . او لباس ، شمشیر و حتی کفشهایم را ازمن گرفت . ملا گفت : ببینم ، جامه ز برین تراکه از قرار معلوم همیشه در آن عرق می کنی نگرهت ؟ شاکی گفت : والله نه . ملا گفت : پس حتما دزد اهل اینجا نیست ، ا هالی اینجا از هیچ چیز نمی گذرد ، کار تو به من مربوط نمی شود .

• • •

روزی نصرالدین همراه تیمور لنک بود يك آئینه اذطلای سفید برای فاتح هدیه آوردند تیمور خود را در آن نگاه کرد و اشك بسه چشمش آمد ، خواجه با دیدن این منظره شروع به گریه کرد . بعد تیمور آرام گرفت درحالیکه خواجه همچنان گریه می کرد . تیمور گفت : ملا ، وقتی زشتی خود را در آینه دیدم قلبم گرفت و چون میدانم چقدر مرا دوست می - داری ، تعجب نکردم که در غم من شر يك هستی .

متشکرم . اما حالا چرا گریه می کنی ؟ ملا نصرالدین در حالی که اشکهایش را پاک می کرد جواب داد : ای امیر ، شما يك لحظه خود تان را در آینه دیدید و يك لحظه قلبتان گرفت ، ولسی بنده درگاه که تمام مدت روز شما را می بینم ، نباید بیشتر گریه کنم .

• • •

نامه دوم تانرا که همچون نامه اولی تان با دستکاری همراه بود ، سر گشودیم و همه مطلب آن اختصاص داشت به صفحه مسابقات و سرگرمیها . نامه را به متصدی آن بخش حواله کردیم که در نشر آن اقدام ورزد ، همکاری و انتفا دات شما را پذیرا هستیم . خدا حافظ .

دوست عزیزم محمد ظاهر غوثی از چاریکار :
بپذیرد سلام ، صمیمانه مارا . شعر « تمکین ساقی » را خواندیم و باز بار لذت بردیم . این انتخاب خوب و پر کیف را در شما ره آینده ، در صفحه برگزیده ها ... بخوانید . همکاری پر لمر تانرا از ما دریغ نفر مایید . خدا حافظ .

دوست عزیز محمد همایون عزیز مسامور صنایع انکشاف دستی و زارت تجارت :
باسلام و دعا خواستاریم که همه روز تان

عید یاد و هر عید تسان شادمانه سبز باد . از دستکارت قشنگ ودلاویز ارسالی تان چپانی ممتون . بخوانید شعر فرستاده بی خویش را :
زندگی پر هراس از ملک افغان در گذشت ظلم و استبداد و زندانیهای بی سرمان گذشت جار و جنجال ندادان یکسر از میدان گذشت غارت مردان و مسلخگاه بد نامان گذشت

• • •
دوره تاریک گذشت خو رشید تابان رسید مردمان با کرم با علم و فن از اهل خوبان رسید خشم توده نعره کرد پورده ظلمت درید زندگی پر از سعادت بسر مایان در رسید

• • •
بیری گلگون ما باشد نشان انقلاب بر فراز آسمان باشد همچون آفتاب دشمنان هر لحظه می بینند به آتش چون کباب دایما افزاشته و پیروز باد بیری این انقلاب

• • •
به امید ارسال نوشته ها و اشعار دیگر تان خدا حافظ .

دوست عزیز دینا جوانشیر معلم صنف هشتم مکتب نسوان جمال مینه :

باسلام گرم و صمیمانه ، خدمت همکار عزیز عرض شود که مجله ژوندون هر هفته یکبار نشر می شود و قیمت آن سیزده افغانیست هر فروشنده یی که اضافه ستانی میکند ، بی آنکه وقت رابه هدر دهد باتلفون ۲۶۸۵۹ شکایات مدیریت عمومی توزیع روز نامه ها و مجلات در تماس شوید و جریان را باز گو کنید و حتما از سوی ایشان مشکل شما گشوده میشود . اینکه نمی توانیم بخش و نشره شماره تازه را از برای رادیو تلویزیون به علاقمندان مجله بگوئیم ، د لیل جز مصروف گراف اعلان چیز دیگری نیست و اگر به رایگان می بود همین کار را می کردیم . هر مجله ژوندون که تازه از طبع خارج میشود ، اعلانی را یکی دو بار از رادیو و تلویزیون میدادیم که هم به اعلانات فر هنگی رادیو تلویزیون افزوده میشد و هم به علاقمندان مجله ژوندون . واما شعر تان . اندرین باب چه بگوئیم ؟ راستش به اطلاع تان بر ساتیم که استعداد قابل درخششی دارید و می توانید باخواندن کتابهای شعر استعداد تانرا بسط و توسعه دهید . به زبان بسیار توجه دارید . بخصوص از چند نگاه . یکی در نوشتن کلمات دقیق باشید و نشود که به جای « شعر » ، « شیره » را بنشاندید و مارا به ترس و لرز در ا فکنید که بگوئیم آن یکی شیراست اندر بادیه که آدم میخورد ... و دیگر در کار برد کلمات که هر کلمه باید در قالب درست خود بیفتد و معنای مطلوب و مورد نظر را انتقال دهد ...

و همینگونه ترکیب ساختمان جملات وضاعت لفظی و معنوی وجه چه دیگر ... گرچه د و آغاز شکست و ریخت بسیار در کار تان

به چشم می خورد ، اما غم نخورید مشکل آسان می گردد ، به شرط اینکه بسیار مطالعه کنید و بسیار شعر بگوئید و باز هم بگوئیم که کار نیکو کردن از پر کردن است .

بخوانید نمونه کلام تانرا :

من مینازم بنام ا فغانستان ز بسا من افتخار دارم بنام هوطن ا فغانم من نمی ترسم هرگز ز دشمن این خاک من میکنم دلیرانه مقابله بادشمن و وطن من میکنم بیکار بادشمن این سرزمین می خواهم عدالت را بر قرار در و ظنم

• • •
و می توانید با کوشش و تلاش شعر پر بار و پرنفاز بگوئید که هم در لفظ گیرا باشد و هم در مضمون ، چنانکه فعلا هم مضمون شعر تان انعکاسی از يك واقعیت است ، اما شکلش کمی باید صیقل خورد . خدا حافظ .

دوست عزیز غلام سرور از مکتب قلعه فتح الله خان :

به پاسخ سلام و دعا میفرستیم و موفقیت و کامیابی شما را خوا هانیم . همکار عزیز ما بعد از احوالرسی می نگارد ... شما روزی در جواب نامه دوست تان بنام حامد از لیسه عمر شهبه در صفحه جواب به نامه هادشماره ۱۶ و ۱۵ نوشته بودید که هر جا ا استعداد و توانایی را کشف کردید به ما اطلاع دهید که با او گفت و شنودی داشته باشیم و چیره های ناشناخته را شنا سا نماییم و استعدادها را بشناسانیم . تصادفا چشم بیشتر متوجه جلات فوق گردید و به یاد يك دوست دیرینه خود افتادم که او يك جنتری را مبتکرانه ساخته بود که من ادعا میکنم آن جنتری در نوع خود منحصر به فرد خواهد بود ، البته این يك ادعا نه بلکه حقیقت است .

چندبار به دوست خود گفتم که چرا ایسن جنتری را جهت چاپ به نشریه یی روان نمی کنی ؟ او میگفت : در مطبوعات ما مشکلات فراوان وجود دارد و برای طبع هر نوشته و یا اثر پول هنگفتی ضرورت است که من ندارم .

بهر حال دوستم آن جنتری را تا هنوز نزد خود دارد و نگاه اش کرده است و آن جنتری کارآمد هر منزل و هر شعبه شده می تواند . خوشبختانه آن کسی را که می خواهم از آن نام ببرم ، یعنی آن کسیکه آن جنتری را ساخته است ، همکار قلمی خود تان « محمد ظاهر ایوبی معلم صنف دهم و او ساینس لیسه عمر شهبه میباشد . امید که به وعده خود وفا کنید و با وی مصاحبه کنید و آن جنتری اش را که چاپش یگانه آرزوی اوست ، چاپ کنید تا دیگران هم از آن استفاده کنند و هم با يك استعداد جوان کشور آشنا شوند .

چون خود خواسته بودید که استعداد های ناپیدا را آشکار نمایید : من فقط و طیف خود را در مقابل شما و آن دوستم انجام دادم و شمارا

مطلع ساختم بقیه آرزای دست شما می سپارم .

پاسخگو :
مجله ژوندون کمال افتخار را خوا هداشت که همچون گذشته چیره های ناشناخته و چیز فهم رایکی بی دیگر به معرفی بنشانند از اینرو از همکار ار جمند ، محمد ظاهر ایوبی صمیمانه دعوت میکنیم که با آثار دست داشته خویش یکبار به ژوندون تشریف بیا و رند ناپیرامون جنتری منحصر بفرد شان تبادل افکار نماییم و در صورت لزوم آن جنتری را به چاپ سپاریم و با شخص ایوبی هم گفت و شنودی در باب کار و فعالیتش انجام دهیم . همینگونه از همکاری و یسار آوری دوست ار جمند ما غلام سرور سپا سگزاریم و باز هم مارا یاری رسانند . مو فقیهت ما با کار متمر شما بوجود می آید ، در غیر ، ما هم به هدف نشراتی خویش نخواهیم رسید .

دوست عزیز عبدالواحد تور محصل پوهنکی زبان و ادبیات :

بپذیرید دعا و سلام مارا نیز . نوشته اید قطعه شعری تحت عنوان « نور غالب » برایتان ارسال نموده ام و میدانم که شما دو ستان طرفدار نور حقیقت و بر ضد تاریکی های ناحق ، طرفدار نور عدالت بر ضد داج و تاریکی می باشید . صد البته که همینگونه است با این تفاوت که ما بر ضد تاریکی های برحق هم می جنگیم ، تاریکی به هر گونه یی که باشد ، قابل پذیرش نیست و نمی دا نیم که تاریکی های بر حق ، از نظر شما کدام است ؟ همچنانکه هر نوع آن مغرور و مر دود است ، اما این سخن جداست که ظلم برکی میشود و عدل برکی ؟

بخوانید چکید احساس خویش را ، با این توضیح که « تورانه » د لیوانه و داج ، تاریکی معنی میدهد . و مقصد از سرود بی خروش هم بخش نور است .

• • •
« بر فراز دخمه های شب نژاد بر فراز جاده های قیر لباس لشکر نور سپید با درفش جاودان با تفنگ بی امان بهر نابودی شب بهر نابودی آن پنهان کن ز شتی و بد با سرود بی خروش میزند تورانه چنگ تا سلسله داج و بیتاره روشن چو نور

• • •
همکاری های بی وقفه یی دوست ار جمند را خواهانیم .
والسلام

استراحت و خواب نیروی از دست رفته را باز میگرداند

یکی از نیازهای میرم در زندگی انسان ها استراحت و خواب است ، چه اگر انسان در طول يك روز بعد از فعالیت جسمانی استراحت نکند و خواب ننماید بدون شك قدرت و توانایی او روبه تحلیل میرود و بالاخره به ناپودی کشانیده میشود . دانشمندان طب و علماء به این عقیده اند که خواب ضروری ترین نسی برای بدن است و هر شخصی می تواند تعیین کند چه مقدار خواب برای او ضروری است تا بدنش بتواند بغبوبی بو ظایف خود عمل نماید . در اینجا بعضی از حقایق را که آزمایش های علمی آن را ثابت کرده از نظر خوانندگان می گذرانیم : اگر چه عقاید مختلف در مورد مقدار خواب در يك شبانه روز برای انسان وجود دارد اما بصورت عموم اشخاص عادی محتاج به هشت الی نه ساعت خواب ضرورت دارند . ولی اشخاص تند رست بیش از هفت ساعت خواب لازم ندارند ... اما خواب زیادتر از نه ساعت نتیجه بعکس خواهد داد . در اثر تجربیات و آزمایشها معلوم شده است که هر فرد باید هشت الی نه ساعت بخوابد ، زیرا همین مقدار خواب کاملاً قوای از دست رفته را مسترد می دارد ، ولی گاهی عواملی باعث میشود که بعضی از اشخاص هشت ساعت متوالی بخوابند و اطباء توصیه میکنند که در شبانه روز دو مرتبه مرتبه ای برای استراحت داد قوای از دست

رفته در مدت بیست و چهار ساعت کافی است زیرا بزرگترین فایدهای که از خواب بجسم انسانی میرسد در همان دو ساعت اولی خواب است . دانشمندان میگویند زیاد خوابیدن چندان فایده که دیگران تصور می کنند ندارد بلکه در خواب باید نکات زیر مراعات گردد تا حد اعلى استفاده از خواب بشود .

- ۱- هرگز پس از آنکه باکمال راحتی از خواب بیدار شدید و لو چند دقیقه باشد دو مرتبه نخوابید .
- ۲- در شبانه روز بیش از آن مقدار که عادت کرده اید ، نخوابید ، زیرا از این زیاد خواب نتیجه ای نخواهید گرفت .
- ۳- تا مدت کافی نخوابید ، باشید هیچگونه کار عقلی و جسمی نکنید ، زیرا اگر بدن بعد کافی استراحت دیده باشد با کوشش کم نتیجه زیادی خواهید گرفت .
- ۴- وقتی خواب بسوی شما پیش آمد آنرا از خود ترانید ، به این معنی که وقتی خواب بر شما چیره گردیده خوشتر را تسلیم آن نمایید و تمام اشخاص مخصوصاً اشخاص مردان می باید این امر را بخاطر سپرده و بدانند سعی و کوشش آنها در این موقع فایده نخواهد داشت .
- ۵- هر شخص خود میدانند که چه مقدار خواب برای استراحت داد قوایش لازم است از این بترود با دقت تمام ملاحظه و تحقیق نماید که چه مقدار خواب در شبانه روز لازم دارید .

- ۶- برای اینکه خواب پریشان نبینید هرگز پس از صرف غذا و شکم پر نخوابید .
- ۷- همیشه سعی و کوشش کنید که در اتاقی که هوا کاملاً در آن رفت و آمد میکند بخوابید ولی بیاد داشته باشید در جریان هوا نخوابید .
- ۸- بیش از آنکه از رختخواب خارج شوید نفس های عمیق بکشید .
- ۹- همینکه از خواب بیدار میشوید يك گیلان آب یا آب میوه بنوشید .
- ۱۰- امید داریم بانذکر این چند نکته شما را کمک نموده باشیم .

جوانان و روابط خانوادگی

میگویند روابط زن و شوهر از موی باریکتر از فولاد قویتر است و اگر از حقیقت نگذریم واقعاً همینطور است . شاید زیاد دیده باشید خانواده های را که در زندگی زن و شوهری خوب بخت بوده اند و کوچکترین ناراحتی نداشته اند و هستند زن و شوهرهاییکه هنوز یکی دو سال از زندگی مشترکشان نگذشته ولی زندگی و روابط خانوادگی شان تیره و تار بوده و کوچکترین خوشی که بتوان روی آن حساب کرد دیده نمیشود . چرا یکمده خوب بخت اند و یکمده دیگر چنین ناراحتی های دارند و خود را بدبخت در مسایل خانواده احساس میکنند ؟

اگر چه جواب این چراها بارها داده شده است ولی بد نیست که باز هم روشنی در این باره انداخته شود .

پرسیده شده که چرا یکمده زن و شوهر

در این مورد میتوان مثال های زیادی داشت از آن جمله زن خوش ندارد که غیر از خودش هیچکس باشوهرش شوخی و مزاج کند مخصوصاً که طرف از جنس خودش باشد .

وقتی شوهر بنابر عادت گذشته با دوستان با آشنایان شوخی و مزاج میکند این وضع برای زن گران آمده تحمل آن را نداشته یکتونوع حس حسادت بروی مستولی میشود که همین احساس بالاخره به درجه انفجار میرسد و شاید شما زیاد شاهد ناراحتی های بعضی از خانواده ها بوده باشید که هسته اصلی اختلاف آنها را همین حسادت ها تشکیل داده است . و همچنین زیبای زن باعث این شده که شوهر بیشتر از پیش حسود گردد . بعضی از مردان را دیده باشید که خود آرزو دارند با هر زنی دیگر شوخی و مزاج کنند ولی وقتی پای زن

با اینکه هنوز یکسال راهپوره نکرده اند زندگی خانوادگی شان دستخوش يك سلسله ناراحتی ها گشته . علت این ناراحتی در چند مطلب نهفته است .

- ۱- اول مساله که باعث ناراحتی در بین زن و شوهر ها میگردد ، علم هم فکری و توافق نظر بین زن و شوهر است . مثلاً شوهر بنابر عادت جوانی و گلشنه خود عادت دارد که با دوستان و رفقای دوران بچه گی زیاد تماس داشته باشد و در رفت و آمد باشند ، که بعضاً این رفتار شوهر برای زن خوش آیند نبوده و مخالف این طرز زندگی میباشد . همین علم توافق فکر باعث ایجاد ناراحتی و اختلاف بین زن و شوهر میگردد .
- ۲- حسادت : موضوع دیگر یکه زیاد قابل اهمیت است موضوع حسادت طرفین میباشد . خود اودر میان باشد به هیچکس اجازه نمیدهد که بازنش مزاج کنند و لواطی که طرف از نزدیکان همسرش باشد و این بدترین نوع حسادت به شمار میرود . مرد برای اینکه تا اندازه از این نوع ناراحتی نداشته باشد کوشش میکند که همسرش را به خانه بگذارد و کمتر به جای و یا مهمانی برود که این وضع باعث ناراحتی و دلنگی زن شده و سبب میگردد که بین زن و شوهر بگو مگو های ایجاد گردد که بالاخره پایان این بگو مگو به مشاجره و حتی گاهی به جدایی کشانیده میشود . و از این طور مثال ها زیاد و فراوانند و اگر خواسته باشیم که هر يك را شرح بدیم و روی آن بیچیم سخن به درازا میکشد .

و اما در مورد اینک چرا و چطور یکمده خوب بخت اند باید گفت که: اساس خوب بختی

نوشته دکتر محمد عارف

جوانان پول‌ها را آتش می‌زنند

دورنمون دارایی کشور نه تنها از نگاه اقتصاد ضرر آن متصور است، بلکه مهم تر از آن مسئله صحت است.

این عمل فرار تحقیقاتیکه بعمل آمد، نشان می‌دهد که سبب بروز انواع بیماریهای و عوارض مرگ بيموجب می‌گردد، این آتش سوزی (کشیدن سگرت) و دخانیات است که با وجود اضرار این عادت در سطح جهانی ابعاد گسترده دارد و در افغان نستان نیز دود کردن سگرت چلم و سایر دخانیات یکمده زیاد جوانان ما را معناد ساخته است.

دود سگرت با داشتن زهر بنام نیکوتین ضرر عمده خود را بالای شش ها اجرا می‌نمایند، و این عضو آرام پرکار و پرسرودهای عضویت را که سبب زندگی در نزد انسانها است، و تمام مواد سوخت عضویت ازین جا اکسیجن می‌گیرد و مواد اضافی و غیر ضروری را بشکل کاربن دای اکساید خارج می‌افکنند. اما نیکوتین فعالیت آن رشته های را برهم می‌زند که در جدار تل های هوایی فرار گرفته اند و ایسن رشته عاوظیفه دارند و مگروپها و ذرات مضره را که در اثر تنفس داخل ششها گردیده دو- باره برون براند.

ضمنا افزایات اضافی و مضره را این رشته ها از عضویت دور می‌زند و قتی این قوه دفاعی عضویت به اثر دود سگرت از کار می‌افتد و مضره داخل سیستم تنفسی گردیده و سبب بروز یکسلسله امراض خطرناک میشود. که از آنجمله یکی هم سرطان شش ها است.

احصائیه ها نشان می‌دهد که ۹۰ فیصد تمام وفیات ناشی از سرطان ششها ۲۵ فیصد ناشی از امراض قلبی و رگها و ۷۰ درصد از اثر التهاب نلهای هوایی ششها که باد خائبات ارتباط دارد است علاوه از سرطان شش ها، التهاب نل های هوایی شش ها، بزرگ شدن کیسه های هوایی، امراض قلب و رگها، سرطان لبها، زبان، دهن، حنجره، مری مثانه و زخم های معده و روده ها و غیره افزایش نیکوتین دود سگرت سبب افزایش سرطان قلب و بولند رحن فشار خون می‌گردد. تحقیقات نشان میدهد که تمام مرد ها اینکه به سگرت عادت دارند در هر سیزده تن یک نفر آنها به سرطان شش ها مبتلا شده می‌تواند. اما کسانی که در حدود دو قطی یا بیشتر آن دود می‌کنند در هر هفت نفر یک نفر آنها به سرطان مبتلا میشوند.

در خانواده مخصوصا بین زن و شوهر را اعتماد و توافق نظر می‌سازد.

وقتی دو جوان زندگی خانوادگی را آغاز میکنند و با اینکه از نگاه اقتصادی و زندگی امروز بسیار نواصی و کمبود های دارند ولی با آتم چون به یسک دیگر شان اعتماد دارند و در تمام مسایل زندگی با هم توافق نظر دارند خوشبخت اند.

از این رو هیچ‌ساله دیگر که بتواند باعث ناراحتی آنها گردد باقی نمی‌ماند، و آنها زندگی خوش و سعادت باری را ادامه میدهند و چه خوبست چنین زندگی که برخوردار از تفاهم و اعتماد متقابل باشد.

وقتی بین زن و شوهر توافق و هم نظری وجود داشته باشد دیگر تمام مسایل زندگی همه اش حل میشود. جوانانیکه متصف به این صفات نیک و پسندیده اند امروز زندگی ایدال و آرامی دارند که بسیاری از خانواده های

دیگر با وجود این که دارای ثروت و پیشماری هستند، ندارند. و این تنها از برکت تفاهم و اعتماد طرفین است و بیس.

پس شما جوانان عزیز اگر واقعا خواستار زندگی آرام و ایدالی هستید در اوایل زندگی و در آغاز زندگی مشترک خانوادگی بکوشید بین تان تفاهم و اعتماد ایجاد گردد و این وقتی میسر و امکان پذیر است که در همان آغاز تمام حرف ها گفته ها بین زن و شوهر زده شود. وقتی زن و شوهر از همان آغاز زندگی به خصوصیات عادات، طرز تفکر و خواسته های یک دیگر شان آگاه شدند در طول حیات کوچکترین ناراحتی نمی داشته باشند. زیرا تمام زوایای تاریک که گاه گاهی بین زن و شوهر ها در امور خانوادگی پیدا میشود نزد آنها روشن بوده مساله برای اختلاف بین شان باقی نمی ماند.

یک ده ساله جدی بین پدران و پسران

فکر نکنید که این بی گفنی نمود در برابر پدر و خانواده ام است، و یامن جوان سبکسرو بی تفاوت در برابر خانواده خود هستم.

این یک حقیقت مسلم و واضح است که شرایط زندگی امروز با دیروز تفاوت زیادی نموده و همین شرایط زندگی در وضع اجتماعی خانواده ها نیز تاثیر گذاشته و من که از نسل امروز هستم خود بخود تحت ایسن شرایط زندگی نوین قرار دارم و نمی‌توانم جدا از آن باشم.

برای اینکه به اصل مطلب پرداخته باشم گفت و شنودی که با پدرم در زمینه های مختلف حیات اجتماعی و خانوادگی داشته ام خدمت شما تقدیم میکنم و شما خواننده گان ارجمند بای طرفی کامل این گفت و شنود را ارزیابی و در باره آن تصاوت کنید.

پدرم مرا جوان بی تفاوت و کمی هم متهم می‌خواند. بلی این گفته پدرم راست است که بعضا در برابر پدر خود ایستادگی میکنم و آن هم با دلایل محکم که میتوانم به جریتم ادعا کنم که حق بطرف من است تا پدرم.

مثلا وقتی پدرم از زندگی گذشته اش حرف می‌زند و زیاد تعریف می‌کند که من چگونه بودم و چنان و مارا جوان بی تفاوت می‌خواند، در برابر این سخن های پدرم میگویم که پدر هر زمان و عصر از خود ایجابات و تعصبات بخصوص خود را دارد. در آن زمانیکه شما زندگی میکردید شرایط طوری بود که شما میتوانستید آن کار ها را پایه گفته خود تان آن بخش ها را بنمایند ولی امروز شرایط طوری دگر است. امروز زمان کار و تلاش

است، و بدون کار و زحمت نمی‌توان به سرمزول مقصود رسید. وقتی امروز شما از من توقع دارید که فلان کاری را که شما در بیست سال قبل می‌نمودید من انجام بدهم برایم غیر ممکن است.

از این ها گذشته پدرم بهمین که پسر بزرگ او هستم میگوید که در مقابل پدر دلیل و برهان گفتن گناه است، آیا شما به این حرف باور دارید؟

آیا اگر پسری بخواهد در زمینه های مختلف حیات با پدرش حرف بزند. دلیل بگوید و دلیل بشنود گناه است؟ منکه در این کارم گناهی نمی بینم.

وقتی به پدرم میگویم، که پدر ا دیگر بگذارید جوانان خود تصمیم بگیرند و آنها را وادار بکاری که دلشان نمی‌خواهد نسازید، عصبانی میشود و با خشم میگوید، تو پسر حرف نزن و بی گفنی و خیره سر هستی. اگر سکوت کنم پدرم بیشتر تشویق میشود و دامنه حرفها و ضدیت هایش بیشتر میگردد، و اگر بخواهم در برابر این حرفها ایستادگی نمایم جوانی بی گفنی، متهم و حتی بی تربیت هستم.

اختلاف عقیده من و پدرم از جای شروع شد که او می‌خواست خواهر جوان مرا به شوهری دهد در حالیکه خواهرم هنوز در مکتب است و تحصیلات خود را تمام نکرده و از همه مهمتر که او نمی‌خواهد با مردیکه عمرش تقریبا هم سن پدرم است ازدواج کند. تنها دلیل که پدرم دارد اینکه این مرد تجربه دارد، پول دارد و میتواند و دخترش را خوشبخت سازد بقیه در صفحه ۴۸

نزدیکهای غروب یکی از روزهای تابستان بود ، آفتاب آهسته آهسته روی مزارع را ترک میگفت که فواد خان با جمال پاور چین پاور چین زیر درخت های توت کنار جوی می گذشت و حساب زمین های پشاور خود را با او در میان می گذاشت و بر خود می بالید که خان اینجاست . چند قدم دور تر عبدال بافتگی بر دست به تعقیب شان روان بسود از آنجا جویی می گذشت ، در دو کنار جوی زمینهای وسیع زراعتی قرار داشت که پشپا و انتهایش معلوم نبود . اما بجزقطعه کوچک گوشه شمالغربی دیگر تاجش کار می کرد همه اش ملک و زمین فواد خان بود که محصول گندم و شالی از آن بر میداشت .

فوادخان همچنانکه در پیشاپش جمال روان بود به سخنان او گوش داده بود ، اینطرف و آنطرف خود را هم بانگاه های دقیق می دید تا از کیفیت کشت و طرز کار دهقانان نیز آگاهی داشته باشد .

تا همینجا که رسیده بودند همه چیز طرف د لغواه فواد خان بود ، حاصل خوب و مطلوب بیکه روی زمین ایستاده آب و آفریکه مستی کنان در میان جوی می غلطید ، دهقان هائیکه در هر گوشه مشغول فعالیت بودند تا از دور او را می دیدند خود را جمع و جور کرده ادای سلام و احترام می نمودند ، همه اینها مو جب رضای خاطر فواد خان بود ، اما ناگهان چشم او از دور بهمانقطعه کوچک شمالغربی افتاد که با دیوار های کج و معوجش چون مستطیل بد شکلی در گوشه زمین او چسبیده بود .

آن زمین کوچک بادوسه اتاق دودی رنگ داخل محوطه اش متعلق به بابیه برات بود که از پدر برایش وارث مانده بود . بابیه برات که درین زمین تولد یافته بود هم اکنون هران کار و زندگی میکرد .

اگر چه این زمین هم به فواد خان تعلق داشت یعنی در گرو او بود و بابیه براتطور اجاره روی آن کار میکرد ، باآنهم دیدن دیوار های فرسوده اش که زیر روشنائی خاکستری رنگ غروب سایه های عجیبی بر زمین فواد خان انداخته بود برای او خوش آیند

زمین بابیه برات

نیود لذا تا چشمش به آن افتاد ناراحت شد ، بیداش آمد که در گذشته هم از همین لحاظ چندبار قصد کرده بود که هر طوری باشد دست برات را از این زمین کوتاه و ساید دیوار های او را از زمین خود دور سازد ، اما چون برات را مردم دوست میداشت ، لذا او این کار را مصلحت ندیده و هر بار از قصد خود منصرف شده بود .

مگر اینبار مو قعش رسیده بود . ازدیروز که اطلاع یافت بابیه برات بمنظور تدای خانمش بدون اجازه و اطلاع او بشهر رفته و دوروز را در آنجا گذرانده . ازینرو رویش را بطرف جمال کرده گفت :

- دیروز بغودت گفته بودم بابیه برات اطلاع بستی که بوله تهیه کنه ، در غیر اوبار وبستر خود ، گرفته زمین تغلیه کنه .

- بلی ، گفته خودت کاملاً بجا شد ، همو دیروز برش اطلاع دادم ، منتها توسط شخص دیگری و در نتیجه او سراپاکنده آمد بغانه پیش مه .

- پیش خودت ؟

- بلی بغاظر ایکه شفا عتسه پیش شما گتم .

فواد خان قهقه خندید ، د ندانهای زرد گونه وزبان گرد پهنش کاملاً نمودار شد .

- خو آ خرش چطور ، پول تهیه میتانه یانه ؟

- معلومدار که نه میتانه ، اوگفت اگه ارباب مره بکشه وتوته توته هم کنه چیزی ندارم که بتم .

- پس چطور میکنه ؟

- گفت که ار باب چند وخت مره مهلت بته ، آ خر او خو شکر محتاج نیس هزار ها جریب زمین داره .

- چشم همه مردم دهیس که مه هزار

جریب زمین دارم ، او هم کاشکه ده یک جا باشه ، یک قسمتش ده یک شهر و ده قسمتش ده دگه شهر ...

خو ، خودت برش نگفتی که ار باب کجا رسیدگی میتانه ، همه شماردم میخورین ، از گاو غنود میتین و باز هم ای قسم حرفها ..

- گفتم همه چیزه گفتم ، ضمنا برش کاکا جان درست است که ار باب هزار ها جریب زمین داره اما صد ها نفر مزدور و تا نخورهم داره ، د گه اگه او بهر کس که کمک کنه وباز ده وخت خواستن مثل خودت بیایه و بگویم که ندارم ، د که ای خرج و بوج مزدور و دهقان ، ای مالیه و تکس حکومت وای صدها مصرف دگه زندگیش از کجا پوره میشه .

- خوب گفتیش جمال خان اما نگفتی راجع بفروش زمین چه گفت ؟

- دیروزخوهیمه برش گفتم وعقلشه بیدار ساختم ، اما امروزیکساعت پیش گلابه روان گتم که کش کده بیاریش پیش خودت ، با فی خودت میدانی و اختیارت .

- خوب کار گدی ، درست اس ...

د رهمین موقع از دور سراپای دو نفر دیده شد . که شتابان و دعوا کنان بداخل زمین پیش می آمدند .

جمال گفت : مثلیکه خود شان اس ... بلی هموا استند - گلاب و برات .

فواد خان بجمال گفت :

- بابیه برات آدم زیرک و زبان باز اس ، مگر فکرت باشه هر طوری که اس دندانش ازای زمین کنده شوه .

لعله ها گذشت ، سر و صدای برات و گلاب نزدیک و نز دیکتر شد تاآنکه بفاصله چند قدمی فواد خان و جمال رسیدند ، آ نگاه گلاب بابیه برات را که مشغول جمع و جور کردن دستار حلقه حلقه اش بود به پیش تپله داده گفت :

- اینه صاحب شاخ کبره آوردم . هیچ ده خوبی و انسانیت نمی فهمه ...

بابیه برات فر یاد زد : بلعاط خدا ار باب صاحب - غریب کشتن اگه آ سان اس جواب خداره دادن سخت اس ، ای چه حال و روز پسر هاس ...

فوادخان خو نسر دانه به برات نگاه کرد تاآنکه سخنان او تمام شد - بعد باو گفت :

- بابیه برات مگر چه بغاظر ای غا لغفاله وگستاخی ایجاب میکنه که چوپ بغواهم و تا سرحد مرگ بگو بمت . اما بغاظر بیکه چند سال اس با ما کار میکنی - ای دفعه گنا هته نا دیده می گیرم .

- خی چطور گتم ار باب ، مه خو همی سات مالک یک پول هم نیستم .

- بابیه - مه هم مجبور هستم ، اگه نی بتو و بهمه معلوم اس که مه آدم بی مروت نیستم ، اما وختی پای مجبوریت ده بین باشد آدم چه کرده میتانه ؟

- شما هر چیز میتانین ، هر کاریکه د لتان بغواهم - حتی اختیار مرگ وزندگی ما هم بدست شما اس .

- درسته که هر چه دلم بغواهم میتانم ...

امارت گفتم که مجبور هستیم . ازیکطرف ای بافی و محصول حکومت از طرف د گه ای وضع و پیش آمد شما دهقانها ...

ببی مه از روی مروت و بشر دوستی ده عوض پنج جریب زمین بتو بیست هزار افغانی دادم ، آ خرش ده ای پنج سال از زمین توجه بهم دادی ، پدر چهار پنجد سیر غله و چند خروار ترکاری گنده ره لغنت که تو در سال بهم دادی .

- او ار باب صاحب ، اگه مه او لاد هایم نان خشک شکمیر خورده باشیم ز هر جان ما شوه .

- پس پس بابیه ز بانبازی تگو ، اگه خوردی یا نخوردی اویش بهم مر بوط نیس و مه هم تا حال بغاظر ریش سفیدت چیزی ده رویت نگفتم ، بلکه گفتمیم باشه که همو چاره و پرده خودت و او لاد هایت شوه . مگر امروز که به پول ضرورت دارم فقط و فقط پول می خواهم و پس .

- اما مه خو بریتان قسم خوردم که ندارم ،

برگزیده‌هایی از میان فرستاده‌های شما

حتی این نسخه داکتر، سه روز اس که ده جیب مانده و قدرت خرید دوا یشه ندارم، شاید هم ز نم از بی دوا بی بهره.

درین موقع جمال صدا زد، مه هم یسک عرض بیطرفانه دارم اگر اجازه باشه.

بعد رویش را طرف برات کرده گفت:

- پدر چرا ده کب نمی فهمی - ار باب زیر فشار حکومت اس بیول ضرورت داره ولی تونسخه داکتره پیش میکنی.

- پس چطور کنم او برادر - خی خودت مره یک راه و چاره نشان بستی.

- راه و چاریش عیس که گفته اند مال نیک روز بد تو میگی که نان شکمیر نخور دی بول دوا بیعاریته نداری، خی ازی زمینداری و چاکتندت چه فایده، از تو کده خو ز ندگی دهفتنهای ار باب که طور ا چاره کار می کنند بعرا تب بهتر اس.

- راس میگی ا ما -

- اما اما نداره - همی زمین اس که تیره ده فید اسارت و فلاکت نگاه کنه، بسرو بفروشی و خوده از ز نجیر اسار ر تش نجات بستی.

- درست ا ما آینده خودو چار تا صغیر خوده چطور کنم برادر؟

- چطور کنی - خواونه هم از فرض خلاص میشی وهم از پیسه با فیما ندیش میتا نی یک دو کان مو کان یایک غریبی د که سر براه کنی - روزی تره خو ز مین نمیته، یسا فکر میکنی که روزی تره همی ز مین میته؟! بابه لحظه بفکر فرو رفت بعد گفت: ا ما بقیمت روز کو خریدار و گذشته ازیده فریه ما دکه آدم مستعد و پیسه دار کیس که زمین بخره.

- اکه ده فریه ما پیدا نشد ده ده جسی دکه پیدا میشد بشر طیکه تو بفروشی ... خو اکه تو خریدار پیدا نمی تانی مه برت پیدا میکنم.

- کاشکی بیاد.

- ده ابصورت مه همی کار خیره ده مگر دن می گیرم، هم بخاطر ایکه کمکی بخودت شوه وهم بخاطر ار باب که همیشه به مردم کمک کرده و حالی باید کنش کمک کنیم.

خو حالی بگو از قرار چند میفروشی.

- هر چند که نرخ روز و بلوان شریک باشد.

- نرخ روز؟ قبقه خندید.

- بابه برات، ایره خو خودت بهتر میدانی که اگر کسی مجبور نباشه یک جریب خو ده بیکنک افغانی هم نمیفروشه ا ما و قتی پای مجبوریته ده بین باشه آدم پس نرخ نمیگرده و مال یک لک خوده بیکبزار هم میفروشه ... بعد رویش را طرف فواد خان کرده گفت:

چطور ارباب همینطور نیس؟

فوادخان که آنطرفتر خودش را با خوشه های گندم مصروف ساخته بود و هر بنه را بادست ناو بالا میکرد و می دید خونسردانه جواب داد:

شما میدانین مردهای گپها عرض نیس مره فقط پول کار اس و بس.

جمال دو باره رشته صحبت را گرفته گفت:

- خو بابه برات، اکه مه یک خریدار پیدا کنم و همی ز میتیه از قرار چریبده نادوازه هزار سرش بفروشم موافق استی؟

- ده تا دوازه هزار؟ چه میگی او برادر.

چطور میتام ز مینی ره که جریب یک لک افغانی قیمت داره به ده دوازه هزار بفروشم.

آخر یک زده انصاف خو خو بس.

ار باب از شنیدن این حرفها در جا پیش تکان خورد، جمال هم مثل اینکه با تازیانه بصورتش بخورد ناراحت شد ا ما با آنهم کوشید خو نسرده باشد تا سر صحبت ر هسا نشود.

- مثلیکه خودت عقلته از دست دادی بابه، گفتم مو ضوع مجبو ریت علیحده اس، ا ما توباز هم از یک لک کب میزنی.

- درست، ا ما ده دوازه هزار، ا یخو نصف قیمت هم نیس.

- خوب پانزده هزار صحیح اس.

- نه.

- بیست هزار بندو سال قسط درست اس.

- نه هر گز ...

- خوب ازی اضا فتر اگر فرو خنه میتا نی چار طرفت قبله بابه جان، ا ما معلوم میشه تو فکر فروش ز مینه نداری و مجبور نیست اربابه نمی فهمی.

فوادخان هم دیگر بی خو صله شده بود.

در حالیکه دستها یش را می تکاند نزدیک آمده گفت:

- بابه، ایکه زمینته میفروشی یا نمیفروشی بهم مربوط نیس - اما پول مره میتی یا میتی - میت صاحب چرا نمیتم.

- پس کی، چه وخت.

- الا یکماه خو مره مهلت بیتن.

فواد خان لحظه بقیافه برات خیره شد، بسا خود فکر کرد که برای خرید زمین غیر از

خود او کسی حاضر نمیشه، از طرفی هم برات برای تادیه پول غیر از فروش ز مین چاره ندارد، خواه مغواه باز هم برات به او مراجعه میکند. خو بست چند روزی باو مهلت بد عد، ا ما چند روز محدود با کمی فشار تانیجه زودتر میسر شود، گفت:

- نه یکماه زیاد اس، در حالیکه فشار حکومت بالا میسه بسیار اس و مه باید تا هفته دیگر باقیات خوده حل و فصل کنم. ا ما با آنهم چون آدم سنگدل و بی مروت نیستم ععی فشاره تا پانزده روز د که هم بخود قبول میکنم و تره تا او وخت یعنی پانزده روز مهلت میتم، درست؟

- پانزده روز.

- یلی زیاد ازی ممکن نیس.

- درسته ار باب، کوشش میکنم.

ضمنا کوش کو - چند وخت اس که گاو های ما شیرش کم شده، او لاد ها هر روز سر تقسیم شیر با هم دعوا میکنن د گسه تاوختیکه پول بهم میرسه گاوته با گوسا لیش بری گلاب تسلیم کو.

شنیدن این جملات مثل ضربه سنگینی بود که بر سر بابه برات فرود آورد، سیا هی پیش چشمهایش سایه انداخت و گفت:

- چه میگین ارباب، آخر قوت و لایموت او لاد های بیثوا و زن بیمارم از هموس، چطور میتام ...

- فقط بری چندروز تا پولم برسه، اضا فتر کارشان ندارم.

بعد رویش را کرد طرف معا فطش که اکنون در میان آنها ایستاد بود.

- او بچه عبدال تو هم برو کتی گلاب گاو و گوساله ره گرفته بیار و تا وختیکه مه پس بخانه میرسم آنها باید در طویله باشن.

بابه برات دویده رفت طرف فواد خان، پیش پایش نشست:

ار باب، اینه سر خوده بیشت لچ میکنم، اکه گاو و گوساله ره ببرن ما از گمشگرمی - میریم ماره بکش ا ما و سیله روزی ماره از ما بگیر.

- اوه بابه برات - تو تا حال باید فهمیده باشی چیزی ره که مه میگم حتما عمل میشه.

ای ره هم باید بفهمی که اگر تا ختم پانزده روز پول بهم ترسه میگم که پند و پندو کنه بیکطرف کوت کنه ز مینه بهر قیمت که باشد بفروشن و پول مه ره برسانن ...

بعد بجمال خطاب کرده گفت: ما دکه وخت نداریم برو که ببینیم د هقا نپا چه می کنن.

آنروز شام گاو و گوساله بابه برات را از خانه اش بر دند.

موقع بردن بابه برات با دختر ۱۳ ساله و پسر پنج ساله اش بد هن دروازه خو یلی ایستاده بودند، دخترش اشک می ریخت، اما با گوشه چادر د هن خود را محکم میفشرد تا صدا بگوش مادرش نرسد.

بابه برات هم در حالیکه اشک بچشمانش حلقه زده بود و مشت های گره کرده اش را می فشرد غمگم کتان می گفت:

- ظالمها، خدا ناترسها، از خدا میخواهم یکروز کبیر اعمالتانه بچشم سر ببینم.

پسر کوچک او که تاکنون خاموش ایستاده و باتکاه های معصومانه اش علت واقعه را جستجو میکرد، مثل اینکه ذهن کودگانه اش دیگر همه چیز را درک کرده بود فریاد زده دویده سوی مادرش، مادرش هنوز تب داشت.

طفلک در حالیکه عقده گلویش را می فشرد قضیه را به مادرش گفت. مادر یاری حرکت را نداشت، ا ما از ز بان کودگانه پرسش همه چیز را فهمید.

ساعتی بعد و قتیکه بابه برات با تاقی آمد دید چشمهای خانمش پر از اشک است، مات و مبهوت ماند. خانم با صدای لرزانش پرسید: گوساله ره هم بردند.

- آری، اما غصه نخور فر دا میروم بشیر، بنهاندگی بانک ز راعتی، ا نشالله رسول ای ظالمهاره میتم، ز مینه خلاص میکنم و گاو گوساله ره پس میاریم.

خانمش چیزی نگفت، ا ما از گونه های چشمش اشکهای داغ سرازیر شد و تا روی بالشت دویدند ... روز ها گذشت، ماه ها سپری شد و سالها حال شان همینگونه بسود تا اینکه کاخ زور مندان ازهم پاشید و روزگار شان عوض شد و زندگی خو بی را به راه انداختند.

تنها ترا آواز خواهم کرد

تابستان د یگر بابه برات بازن و اولادهایش زیر چبری نشسته بودند. نان چسبنت را می خوردند. بابه برات بیشتر از هر وقت دیگر خوش بود، و قتی ز نش علت را پرسید، برات در حالیکه از دور چشم بهاصل وا فر دوخته بود جواب داد:

- خوش هستم ازینکه دیگر برای خود کار میکنم - دیگر ظالمی وجود نداره که حاصل کاروان ما را از ما بگیره.

بیال ابرها در آسمان پرواز خواهم کرد من امشب نغمه دلدادگان راساز خواهم کرد قسم تا زندهام تنها ترا آواز خواهم کرد بیاور می که ساقی شکوه ها آغاز خواهم کرد به پای خم نشسته راز دل ابراز خواهم کرد بیاد صه هایش یاد از آن طناز خواهم کرد

اگر بیدل شدم باور کنید اعجاز خواهم کرد تمام بیکر مهتاب در آغوش خورشید است بقلب لاله پر خون به سنگ تربت مجنون مبدا نامهان درگام خود میرد اجل ما را نمساند هیچ آثاری اگر از آرزو هایم جدا میشد دل از دلخانه (گمنام) اما گفت: «سکندر حیات گمنام»

نازیهایی

از هفت اقلیم

تنظیم و ترجمه: میر حسام الدین برومند

امپریالیزم، فقر ترور و آدمکشی رادربولیوی و السلوادور پیوسته دامن میزند

فعالیت های صنعتی را در کشور خویش انجام
مدهند چنانچه نقش آنان در فابریکه های
تولید پشم نود فیصد و کار فلزات و ساختمان
مانسین در فابریکه های امریکا (۸۰) فیصد
است. باوصف اینهمه کار های سازنده
بار فروش بر امریکای لاتین سنگینی نموده
و اینک به یکصد میلیارد ریخته است که
عامل عمده آن بهره کشی و پلان های سود
اجتماعی است.

دخالت امپریالیزم باعث فقر و ترور و اختناق در بولیوی و السلوادور گردیده است

پیروزی دیگری نصیب

دانشمندان گردید

عالم معروف تاریخ و جغرافیه قرن دهم یاد
آورده است :
حفریات نشان می دهد که احتمال زیاد
موجود است که این شهر یک مرکز بزرگ
مناطق زرخیز زراعتی بوده و با فضاوت از
نشانه های حریق بزرگ در آن که در یک
عمارت بزرگ باقی مانده ، این شهر از طرف
مهاجمین قرن دوازدهم به آتش کشا شده
شده است .
در شهر « کیدر » یک عبا دنگاه بزرگ
کشف شده که در آن بقایای حکاکی سفالی
دیده می شود که کار هنری آن دارای خصوصیت

صحرای قزلقم که بین بحیره او رال و کوه
های تیان شان موقعیت دارد بتدریج راز
های خود را بیان میدارد باستانشناسان
«الماتان» در زیر انبار های چغل و ریگشهر
باستانی و کهن « تر کیس کیدر » خرابه
را پیدا کرده اند . یک باستان شناس و بشر
شناس استیتوت تاریخ ا کادمی علوم
قزاقستان حین ارضایی بر نتایج تحقیقات
باستانشناسی ابتدایی گفت : شهر « کیدر »
از قرن ششم تا قرن دوازدهم در وادی
سیر دریا موقعیت داشت در مورد این شهر در
نسخ مختلف عربی بشمول آثار «مقدیسی»

اضلاع متحده امریکا بازور گویی و سلطه
جویی خویش بر شدت دخالت خود ، در کشور
های امریکای لاتین افزوده است و با پسلان
های مفرجه خویش بطور خیلی ها مخاصمانه
اختناق و گرسنگی ، فقر و ترور را در مناطیکه
نفوذ پیدا می نماید ، دامن میزند . امریکای
توسل به اهداف شوم حتی ا لو سع گو سیده
در امریکای لاتین بمنظور بهره بسر داری
سیاسی خویش به اقداماتی دست ببرد . از
اثر همچو د هشت افکنی های امریکاست که
ترور بطور مستدام در بولیوی را عش راجاز
کرده و عواقب ناشی از آن زیاد کسب و خامت
پیدا کرده است بهوجب گزارش های تازه
از « السلوادور » دخالت امریکا در آنجا باعث
شد تا دوصد و چهل و سه نفر ا خیرا بقتل
برسد ، در السلوادور اطفال شیرخوار در برابر
دیدگان والدین شان هدف مرمی قرار گرفته
وباقیر های متواتر و حشیرگان ا ضلاع متحده
امریکایر حمانه و چه درد ناک جان های شیرین
شانرا از کف میزند . ا خبار د لغراش
در مورد تحمیل رنج و شکنجه بر مردم
« یو دو گوای » به ذوابع متعدد یکی دیگر از
مثال های بازی باسر نوشت ملل بو سیله
گمانسنگان امریکای جهانخوار ، بحساب می
آید . قتل را حبه های امریکایی بو سیله
عساکر امریکایی جنایت دیگری است از هزاران
جنایت زور گویان و ستم پیشگان امریکایی .
تکرار همچو صحنه های د لغراش در میان
حلقه های زمامدار امریکامد گردید و شمار
فرمانیان خشم دد منشانه او بابان قدرت در

شاهزاده‌ها گران کشور های مختلف در فستیوال تاشکند دیده میشوند

این شهر در سال ۱۲۱۹ در اثر حمله مهاجمین مغلی تاتاری با خاک یکسان گشت. پس ازین حمله صرف یک تپه ریگ در فرازان - یک ساختمان پنج منزله در ساحه بیست هکتار تا کنون باقی مانده است. محاسبات دانشمندان تو ضیح می دارد که لازم است در پهلوی سایر تالاش ها ، هابید برای رهایی بقایای این شهر از ریگ روان کم از کم یک میلیون متر مکعب حفريات صورت بگیرد. اکادمی علوم قزاقستان با این گسار بوسیله تنظیم تفحصات باستانشناسی سر - تاسری جنوبی قزاقستان موا فقه کرده است. بیست و دو ناحیه شهر قبلا در اثر کندنکاری و بیش از هسز ار عمارت مختلف در یسن منطقه کشف گردیده که کانالیزاسیون شهر که هشت یاده قرن قبل بالوله های گل بخته ساخته شده ، شامل است .

بموجب تازه ترین گزارش ها حفريات جدید در تابستان آینده در «گندرو اترار» نتایج جدید و جالب خواهد داد . در جریان حفريات بقایای بیشتر باستانی این مراکز بدست خواهد آمد .

صیت یادگار های فر هنگی اسلامی آ ن زمان می باشد . این عبادتگاه باید یک مسجد جامع سابق باشد . همچنان درین شهر یک کوجه کشف شده که منازل دو اتاقه یا سه اتاقه داشته و سطح آن بصورت مستطیل ساخته شده بود . در عین زمان یکنه تعداد ز بساد ظروف گلی و اشیای شیشه ای و همچنین سکه هایی که قدمت شان برقرن هفتم و هشتم می رسد و تاکنون سکه شناسان از آن اطلاعی نداشته بدست آمده است . درین حفريات در یک مهر عقیق حکاکی شده بطور نعلسل یک اسب بدست آمده ، یک کلکسیون مجسمه های سفالین و تکه قوچ ، پرندگان و موجودات خیالی از شهر باستانی «کیدر» به الما آنا آورده شده است که این کلکسیون مورد علاقه کسانی قرار گرفته که در مورد هنر عسای زیبای باستانی تحقیق می کنند . شهر «کیدر» در حفظ ابدات اترار که درین اواخر در پهلوی صحرای گرم کشف شده شامل ساخته شده است . مطابق به نسخ سابق اترار در اواخر قرن هزاردم از نگاه تجارت صنایع دستی پیشرفته شهرت زیادی داشت گرچه

ششمین فستیوال فیلم های هنری در تاشکند

بیهودن راه ترفی و کام بر داری بشکل متین بسوی سوسیالیزم و اعمار جامعه نوین که بطور مشهور در کشور های مترقی جهان بوضاحت بملاحظه می رسد . فستیوال فیلم تاشکند از بابت نمایش چنین فیلم های انسانی ز یاد غنی بود که فیلم « پسر» از ویتنام که سرایا حکایتگر ساختمان مجدد ویتنام فیرمان بوده جانفشانی مردم فیرمان ویتنام برای طرد میراث عقبانی را بر علامی - سازد بیشتر در فیلم پسر که در فستیوال تاشکند حتی دوبار نمایش داده شد دیده می شود « ریغایل بالیدون - هنر بیسته مکسیکو یی از جمله سینما گران د یگریست که در مورد چنین ابراز عقیده می نماید : ما در اینجا نوار هایی را که نشاننده نحوه زندگی انسانان نقاط مختلف کره ای ارضی بود به تماشا نشستیم ، مثلا فیلمی مو سوم به «کو نیتو» تیان ز ندگی و موجودیت یک دیکتا تور مستبد را برای تماشاگران می نمایاند که بایستی مردم دیکتاتور مزبور را از یسن ببرند و در پایان فیلم دیده میشود که بیقین مردم چگونه استبداد را ریشه کن می نمایند.

در ششمین فستیوال بین المللی فیلم که از موقعیت خاص بین المللی بر خور دار بود ، فیلم هایی از کشور های آسیایی ، افریقایی و امریکای لاتین به نمایش گذاشته شد . درین فستیوال مجموعا نود کشور و چهل ارگان بین المللی فیلم های شانرا فرستاده بودند که همه به نمایش گذارده شد و بدون شک سینماگران یادگارهای شیرین این فستیوال را تابرگزاری هفتمین فستیوال بین المللی فیلم با خود گرامی خواهند داشت .

ساخته هنری او در یکی از فستیوال های قبلی در تاشکند نمایش داده شده بود . این بار به نوار د یگری از زس ز بادی قابل گردیدند . نام فیلم متذکره « میدواندو» و ریوسور مذکور از مو ریتانیا می باشد. نقطه بر جسته و در خور توجه در نخستین فیلم ساخته کشور مو ز مبیق درینست که اوصاف آنکه نقطه فیلم آنجا تازه در حال آ بستن است اما بختگی فیلم بدینست که کلونیالیزم چنانیکه بایستی گویند شود ، نشان داده شده . فیلم های نمایش یافته در ششمین فستیوال هنری تاشکند هم دارای محتوی انسانی اند که بسیاری آن روی محور غلبه بر نا درستی ها چرخیده ، جدل با نابرابری ها را می رساند و کاهلا توده بی و مردمی دارد . در نوار ترکیه از آلمان فدرال منحیت یک سر زمین درد ناک و تلخ یاد کرده و از سر نوشت بد تبعید - زندگان گزارش مید هد . بایمردی فیر مانان برنجابت د عکده را می بینیم که نمی خواهند د عکده شانرا که زاد گاه آنهاست تسرک بگویند . در نوار کشور مکسیکو نیز آثار نوعیستی را بو ضاحت مشا هده میکنیم سراسر فیلم معلو از یک قصه تراژید است . فیلم از یک انسان حکایه دارد ، انسانی که شرایط ز بست محیطی او را طوری بار می آورد که بایست حیلها گر و مزور باشد و سر انجام پشت میله های زندان می رود... و در زندانست که به مزیت های یک زندگی شرافتمندانه پی می برد . صرفنظر از فیلم های ماقبل اندر که همه نمایش دهنده گوشه های متعدد زندگی کشور های متذکره بوده و فقر ، نارسایی ، نابرابری و بیعدالتی را تعقیب داشتند . تا مین ز ندگی نوین در شهر ها ،

بر هزاران انسان فیر صورت گرفت بجهت آنکه از امرگورنر سر بیچیده بودند. گورنری که متعلق به کلونیالیست ها بود و آ زمان در سراسر مو ز مبیق کلو نیالیزم مسلط بود . از آنجائیکه در فستیوال تاشکند رو حسیه دیدگی ز یاد دیده میشود و بیشتر به فیلم هاییکه مبارزه ، مبارزه بر حق که بشریت مترقی از آن پشتیبانی و حمایت نمایند ، راه انداخته اند ، بدین قدر تگریسته میشود . فیلم کشور مو ز مبیق بیش از حد تصور طرف توجه حلقه های هنری شامله فستیوال قرار گرفت . از ارزیابی داستان فیلم چینیسن استنتاج می توان کرد که :

مسکونین «موزدا» در صدد شه اند «ارکستر تراژیدی» را بسازند ، همان تراژیدی را که کلونیالیست ها دامنگیر شان ساخته بود . پرداخت فیلم یک اثر تباط عجیب میان جعل و حقیقت ، واقعیت و فانتیزی ، استیزاودرامه و امثالهم بر قرار دانسته ...

فیلم یک صحه فیر رائیز با خود همراه دارد که بر «لاکتند» ز ندگی تراژید مسکو نیسن «موزدا» است اما در فرجام سرودی ز مزه می گردد که سرود گر آن بیقین با آن سرود ناب و نچیدندگان را بسوی ظفر ر هبری میکند . فیلم در واقع تجلی دهنده واقعیت های تاریخی مو ز مبیق است . هر چند که این نخستین فیلم مو ز مبیق می باشد و لی شاید فردا نام ز ریوسور - روبر گویرا - جهانی گردد و بسان ز ریوسور افریقایی که اولین

فستیوال فیلم ها نیکه در آن از کشورهای آبیایی ، افریقایی و امریکای لاتین گزیده ترین فیلم ها به نمایش گذارده شد از نگاه ناظرین هنری بخاطر کاملا انسانی بودن محتوی آن کمتر با فستیوال های سایر کشورها قابل مقایسه خوانده شده است . درین فستیوال توسعه صنعت فیلم بطور شایده باید ارزیابی گردیده و از کشور های پیشرفته صنعتی چون هندو جاپان نیز فیلم های خوبی در فستیوال به نمایش گذاشته شد . در فستیوال فیلم در تاشکند شخصیت های ممتاز سینمایی و ایجاد گران و سازندگان فیلم کشور های متعدد چون ازجلی «میکوبل ایتن» از پیرو «هاماندوریلز کودوی» ، از سنیگال ، ز یمنیر - قدر دانی بعدل ۲ مد و از کشور های امریکای جنوبی و افریقا فیلم های گزیده فرصت نمایش و ارزیابی داده شد . ارجگذاری فستیوال تاشکند به انده کشور ها نیکه تازه راه فیلم سازی گام زده اند از گام های نافع و سودمند و قابل یاد آوری فستیوال اخیر تاشکند است .

بر سیبل مثال در ششمین فستیوال فیلم در تاشکند از جمهوریت مو ز مبیق اولین فیلم هنری آن نمایش داده شد . در انتخاب فیلم برای نمایش در فستیوال تاشکند سعی شده بود تلفظ و فقط به فیلم ها بیکه دارای محتوی عالی و زیاد انسانی باشد مجال نمایش داده شود . «موزدا» یکی از د عکده های موزمبیق است ، محلیکه در ۱۹۶۰ آنجا

سرسید و استقامت

تپه نوشته از عبدالعظیم یوبل

طی مسابقات انتخاباتی تیم های والیبال پسران و باستکبمال دختران برگزیده شد

در مسابقات اتمتیک محصلین جهان منعقده بخارست تیم اتحاد شوروی جامی اول را گرفت

گوشه از مسابقه فاصله ده هزار متر درجاده های شهر بخارست به مقصد رسیدن اسیدبوم می باشد.

مسابقات جام خبیر دیده میشوند و در حدود اسیاه از ده تیم سر شناس دیگر که در جام خبیر نتایج قابل توجه بخاطر حصه دادن شان به این مسابقات نداشتند بعیت ناظر در جمع تماشاگران قرار گرفتند.

تیم های اشتراک کننده که بوختون کابل اکادمی خارندوی کلوب ورزشی قوای مسلح آمو - کابورا و هندو کش میباشند اداره برگزاری مسابقات ریاست عالی ورزش برای اینکه مسابقات را بهتر و برای تماشاگران دلچسب تر پیشکش نموده باشد پروگرام خوبش را به دست یک کمیته معرب کس مرکب از بازیکنان پرنام و آوازه آتبال و اشخاص مسلکی اند قرار داد تا از کوچکترین بی نظمی ها در جریان مسابقات جلوگیری بعمل آید.

تا جائیکه دیده شد درین رویداد خوب آتبال تیم هندو کش بایک ترکیب جوانتر و با انرژی در برابر حریفان ظاهر گردیده و چند مسابقه شانرا با مهارت و نظارت بیش برده و پیشین میگردد که این تیم با کسب نتایج بهتر نسبت مسابقات قبلی شان در مراحل بعدی این مسابقات به حیث مدعی خوب دست یابی جای قرار بگیرد.

ورزش دوستان بسیار ارجمند - شما بیاد دارید که ریاست عالی ورزش و کمیته ملی المپیک در او اخر ماه سرطان که یقنا روز های گرمای گرم ماه مبارک رمضان برای مردم مسلمان و متدین ما بود بزرگترین مسابقات دلچسب آتبال را بنام جام دوستی بین با قدرت ترین تیم های آتبال کابل که در تین زمان صدر نشینان سه گروپ مسابقات جام خبیر بودند در ستدیوم ملی کابل برآه انداختند.

این مسابقات با طرح نسبتا متفاوت نسبت به مسابقات قبلی بخاطر شرکت تیم های خوب و علاقمندی بیشتر ورزش دوستان شکل گرفت بود - مراسم گشایش آن چنان گرم و دیدنی بود که هر تماشاگر با احساس بخاطر برآه انداختن چنین مسابقات بی سرو صدا لب به تحسین و ستایش کشیده از اینگونه اقدامات ارزشمند ورزشی حسن استقبال بعمل آوردند - ما از روز متدیم دیگر مقامات مسوول ورزشی کشور با توجه به این عمل نیکو و پستندیده ریاست عالی ورزش و کمیته ملی المپیک که برگزاری مسابقات را وقتا فوقتا روی دست گرفته آنها نیز با چنین اقدامات شان بخاطر توسعه و گسترش ورزش در کشور عزیز ما انجام دهند.

درچار خوب این مسابقات شش تیم صدر نشین

ترین باز یکن در تیم های منتخب که همه دیدار
 هابرای تماشای گران دلچسپ و دیدنی بود.
 در هر دو رویداد یعنی مسابقات والیبالی
 پسران و باسکتبال دختران تیم های شرکت
 کننده به دو گروه دسته بندی شده بودند و
 آنها بیکار های شانرا در چند دور تحت نظر
 کمیته های جداگانه به انجام رساندند و در
 پایان اسمای یکمده بازیکنان که استعدادشانرا
 به گونه شایسته تر تبارز دادند در تیم های
 منتخب والیبالی و باسکتبال بر گزیده شدند
 و آنها به حیث اعضای تیم های موفق
 نظر مربیون داخلی و خارجی جهت انجام
 ومنتخب تهرینات اساسی شانرا تحت
 مسابقات در داخل وخارج کشور از سر گرفتند
 در مسابقات اتکتک محصلین جهان تم
 اتحاد شوروی بیشترین مدالها را تصاحب
 کردند .

در مجموع تمام شرکت کنندگان چهره های
 جهانی ۱۹۸۰ مسکو دیده شد از جمله میتوان
 از دختر قهرمان نمایشات چمناستیکی نادیه
 کوماجی از رومانیه نام برد وی درین رقابت
 ها باز هم با هنرنمایی عالی و چشمگیر اش
 مدال طلایی این مسابقات را مال خود ساخت
 ودر پایان مسابقات اظهار داشت که این
 آخرین با شرکت اش به حیث یک مسابقه
 دهنده خواهد بودو در آینده تصمیم دارد به
 حیث مربی این ورزش درکشورش ایفای وظیفه
 بکند .

در پایان مسابقات از تمام مدالهای طلا-
 نقره و برنز نودو هشت مدال طلا، چهل و
 هشت مدال نقره و هشتادو چهار مدال برنزیه
 ورزشکاران شرکت کننده تعلق گرفت . از
 جمله بیست و هشت مدال طلا، بیست و هشت
 مدال نقره و بیست و هفت مدال برنز به
 ورزشکاران اتحاد شوروی ، بیست و سه مدال
 طلا، سیزده مدال نقره و چهارده مدال برنز

بقیه در صفحه ۴۸

گوشه از مسابقه دویدن تیم های دختران رادر فاصله چهارصد متر در نقطه پایان نشان میدهد .

همچنان درین رقابت ها تیم آمو باز هم
 با درخشش خوب و قابل توجه شان چون تیم
 فوتبال کلوپ ورزشی قوای مسلح تو جبه
 تماشاگر ان و صاحب نظران فوتبال را بخود
 جلب نموده و تیم اکادمی خارتدوی که در
 مسابقات جام خیبر در خشندهگی خاص داشت
 درین رویداد کمتر در خشش داشته چنانکه
 دریک دیدار در برابر تیم فوتبال کلوپ قوای
 مسلح به شکست مواجه شدند تیم اکادمی
 خارتدوی رانشانس دادند تا با پیروزی شان دو
 مسابقات بعدی مرحله اول این رویداد بعیت
 مدعی دست یابی جام درستی بدرخشند . چون
 مسابقات به سرانجام خود نرسیده هابا ختم
 آن شمارا در جریان نتیجه گیری آن تشرار
 میدهم .

همچنان ریاست عالی ورزش و کمیته
 المپیک مسابقات انتخابانی والیبالی جوانان
 و باسکتبال دختران را بین عده یی از تیم های
 والیبالی و باسکتبال کلهپا و موسسات ورزشی
 در چمناز یوم پوهنتون کابل دایر نمودند .
 مسابقات والیبالی که به تاریخ بیست و یک
 تور دایر گردید و تا پنج سرطان ادامه یافت
 تیم های اشتراک کننده باتوجه به دو هدف
 مشخص و عمده تبرد شانرا با تبارز دادن

صحنه جالب خیز یکی از ورزشکاران که برای گرفتن نمره بهتر تلاش نموده است .

هنر و مردم

سیاهان به موسیقی جازغنا و وسعت بیشتری بخشیدند .

بنام رهبر ارکستر یاد میشود نام ارکستر همه نوازندگان وهم به آلات موسیقی اطلاق واستعمال میگردد ارکستر سمفونی امروزه که از ۶۰ الی ۱۰۰ موسیقی نوازان متشکل است از دسته کوچک و ساده آلات موسیقی شروع شده و به دسته بزرگ انکشاف یافته آلات موسیقی ختم میگردد با گذشت ایام آلات تازه و جدید موسیقی جای آلات کهنه را اشغال مینماید که این پروسه امروز نیز مسیر تکاملی و انکشاف یافته خود را می پیماید باید یاد آور شویم که آرکستر امروز از چهار دسته متشکل است .

۱ - آلات بادی چوبی : مشتمل بر توله های چوبی (که برخی از آنها دارای زبانچه است) بوده و نوازنده همراه نفس خود دمیده و سوراخهای را که بروی توله واقع اند توسط انگشتان خود مسرور و باز مینمایند مانند فلوت (توله) کلارنت - اوبو و غیره .

۲ - آلات برنجی : که مرکب از کرنا (شاخ) ترمبونی نیوبا (طرم گران)

۳ - آلات تار که مشتمل بر ویلون های اول و دوم و ویولا ها ، ویلن سلو ها و بیس های دوگانه میباشد

۴ - آلات خوب : مانند دهل های کلان و خورد تاوه ها ، مثلث این آلات بعضا زبطار به خواننده میشود آلات دیگر از قبیل جل ترنک ، طنبور ، زنک ها ، سنتور مجارستانی و غیره برای تولید تاثیرات مخصوصی یا رونق محلی نیز استعمال میشود

گرچه هارپ (ریاب) از اعضای دائمی ارکستر نیست اما کمپوزیتور های جوان و پر استعداد و پرکار در شرایط فعلی از نی ، توله ، پیانو و همچنان ریاب در بهتر شدن اهنگ با ارکستر امروزه استفاده میکنند .

ارکستر مثل قدمت درامای موسیقی دارای اهمیت قدامتی میباشد . که نخستین نویسندگان آنها اسکیلوس و سو فر گلیز و اولین ارکستر دسته فلوت ها (توله ها) و لیرها بودند

نگارش از : احمد عارف غفاریار

ارکستر چیست؟

تغییری روی داده و امروز ارکستر به یک گروهی از نوازندگان اطلاق میشود که آلات مختلف موسیقی را می نوازند و در ضمن این گروه توسط یک شخص رهبرانی میشود که

ارکستر کلمه یی است یونانی و در ایام گذشته به معنی گفته که فضای آزاد و گشاده داشت و در آن همراه با آواز موسیقی رقص اجرا میگردد اما با گذشت زمان در آن

اولین ریکارد و شرح آلات موسیقی که مجموعا نواخته شده در ۱۵۸۱ در فرانسه در نمایش (بیله کومیک دلارین) بمناسبت ازدواج دوک دژووس و مرگیت اف لورین صورت گرفت .
و آلات موسیقی توسط رقاصان که ملبس به لباس مخصوص بودند نواخته میشد و مشتمل بود از (اوبو، فلوت، ترمبون ، دف ، بربط و ویلو ها) اما این آلات بطور درست تنظیم نیافته بود بلکه بر ده دسته یا گروه تقسیم میگردد ویلن ها برای یک صحنه (سن) نگاه داشته شده بود و به تنها یی نواخته میشد .

و آغاز مجدد ارکستر با احیای دوباره لیریک در پایان قرن شانزدهم از طرف یک دسته کوچک ادبا و موسیقی دانان صورت گرفت و اشخاص مذکور در فلورانس اجتماع نمودند تا درامای لیریک را احیای نمایند و اولین نمایش در ۱۵۹۷ صورت گرفت. اثری از او برای مذکور باقی نمانده (یورید یچی بمناسبت ازدواج (ماری دومنچی و (هانری چهارم فرانسه) نمایش داده شد نیز به محضر عالم در سال (۱۶۰۰) مورد نمایش قرار گرفت .

ده ماه قبل از نمایش (یوریدیچی) یک ارکستر مهم تری در روسیه (۱۶۰۰) برای نمایش نخستین درامای موسیقی مقدس (لاوپریزن تازیون) دل اینمادل گواپو) استعمال گردیده بود. و گفته میتوانیم که این اثر یک اوپرا بود زیرا همراه صحنه ها تزئینات، آهنگ رقص و خواندن اجرا میگردد، ارکستر کاملاً از نظر تماشاگران پوشیده بود اما حرکت های مختلف با خود آلات مختلف داشتند و چنین وانمود میساختند که آواز ایشان با آواز خودشان همراه است. بالاخره این دسته آلات موسیقی به ارکستر سمفونی امروزه تبدیل گردید. و در آغاز قرن هفدهم تغییری در ارکستر واقع شده. آلات بادی کهنه از بین رفته و جای ایشان را آلات جدید گرفت. اوپرای مشهور لوفیو یک علامه تاریخی در موسیقی شناخته شده و موسیقی جدید از آن آغاز گردید. ارکستر رنسانس تحریر یافته است و در آن ارکستر رنسانس تحریر یافته است و در آن

موسیقی نظر انداخته نمود واضح میگردد که این آلات مخصوص این سر زمین بوده و در ممالک همجوار نظیر آن وجود ندارد. مثلاً رباب سازنده، طنپور که باین شکل وساختمان بدیگر جاها وجود ندارد و همچنین، هارپ و چنگ مخصوصیکه در رسم بامیان کوه حصه زیرین آله مخصوص آنوقت را سبب اهتزاز سربا به اصطلاح غربی (ریزو نانس کنویسی) تشکیل داده کمتر بنظر رسیده اگر چه اسم رباب در آله بربط غربی هم استعمال شده مگر آله موسوم به رباب غربی بارباب وطنی ما هم از روی شکل وجه از نقطه نظر نواختن و آواز فرق بارزی دارد، و همچنین سازنده که با سارنگ هندی شباعتی ندارد مثلاً سارنگ هندی بطوری نواخته میشود که زه یاسیم آن در وقت نواختن در زیر انگشتان قرار نگرفته بلکه به پشت ناخن ها تماس و مالش می باید و زه سارنگه در وقت نواختن در تحت نوک انگشتان قرار میگردد. افغانها از رباب و سارنگه، باتوله و دهل دسته بس موزونی را

چند وسیله کلاسیک موسیقی

(۴۰) قطعه از آلات مختلفه موسیقی در ارکستر شامل میباید و این ارکستر را مونت وردی ترتیب داد. و اکثر طریقه های او را سه صدسال بعد در موسیقی خود تقلید نمود که مردمان وسط قرن نهم آن را (موسیقی آینده) میخوانند. ارکستر در افغانستان ارکستر عبارت از اجتماع آلات متفرق موسیقی یاب اصطلاح خود ما دسته ساز می باشد. از روی آثاری که در بامیان بملاحظه رسیده و با از روی آلات موسیقی که در بین اقوام این سرزمین رایج و مورد استعمال است ظاهر میگردد که موسیقی و دسته بندی آن در افغانستان از چندین هزار سال قبل معمول بوده و آلات طرب چه بصورت انفرادی و چه در مجموع به صورت دسته جمعی نواخته میشد. هرگاه در اطراف بعضی از آلات طرب و ادوات

تشکیل میدهند. مثال آن رادر لوگر بخوبی دیده میتوانیم. تال و سر و طرز ادای ارکستر لوگری مخصوص خود آنها بوده و حتی در دسته های سمت مشرقی و افغانهای ملوهای سرحد هم دیده نمیشود. تانیا طنپور نیز باین شکل و کم و کیف در دیگر جاها وجود ندارد. و بسرب و تال مخصوص توسط ناخن که به سیم در تماس است، نواخته میشود. از طنپور وزیر بغلی و زنگ در صفحات شمال دسته مرغوبی تشکیل میکنند. نجیچک هم بشکل های متفاوتی دیده شده است. از آلات موسیقی مخصوص بومی بوده و دسته فشنگی را تشکیل مینمایند البته موسیقی ما به صورت سمفونی مانند عموم ممالک شرقی نبوده و توافق نغمات و سرها وجود ندارد. مگر درین او آخر سازهای مارکبات بیشتر را بخود

گرفته و دسته بندی آن از آلات شرقی و غربی مانند پیانو ویلون بانجو، تر و میست و ساکسوفون بر علاوه آلات بومی ترکیب یافته و این دسته مرکب از آلات: ۱- مالش دار: از قبیل سارنگ، سارنگه ویلون، دلربا، نجیچک که ذریعه گمانچه نواخته میشوند. ۲- آلات ضرب داریعی (سلاکن سترومنت) مانند رباب، بانجو، پیانو، طنپور که توسط

شهباز (انگشت) یا چوب زده میشوند. ۳- آلات کندن که توسط انگشت، ناخن یا ناخنک زده میشود مانند چنگ، یا هارپ سیتز طنپور، مسم. ۴- آلاتیکه توسط دم نواخته میشود از قبیل ترومپت، توله، زاکسوفون اسام شیبورها و غیره که ازین چهار نوع سامان فوق الذکر یک ارکستر تشکیل میگردد دو رفته رفته در مملکت ما بیشتر گشته است.

شیوه های جدید کارگردانی

در تیاتر

از: ع، غفاری

پس از استا نیلاوسکی و مایر - سولد، که دو کارگردان بزرگ روسی بودند و در نخستین سالهای قرن بیستم با دو شیوه اجرای متفاوت صحنه تئاتر معا سر و دگرگون ساختند، اکنون اروپا پیسکا تور را معرفی میداریم که آلمانی بود و در فاصله میان دو جنگ جهانی بیش از هر کارگردان دیگر صحنه تئاتر را از نظر امکانات غنی ساخت. اروپا پیسکا تور (۱۹۶۶-۱۸۹۳) مبتکر سبک خاصی در بازیگری تئاتر نبود و ازین نظر همان بازیگری واقع گرایانه را می پسندید و نظریات استانیلاوسکی را قبول داشت، ولی او اجرای واقع گرایانه نمایش را، به صورتی که در کار استا نیلاوسکی دیدیم، رد می کرد و اعتقاد نداشت. مثلاً وقتی که ما یک باغ آلو بالو را به نمایش می گذاریم باید با کنار رفتن پرده تمام درخت ها و شگوفه ها را نشان دهیم، بار هاپیش می آمد که او بر روی صحنه از کار گرفتن دکور خود داری می کرد و اگر چه نمایشنامه در باغ، خانه یا میدانی اتفاق می افتاد، فقط و فقط به یک صحنه خالی اکتفا می کرد. در چنین حالی ممکن بود پیسکاتور یک ورق کاغذ در انتهای صحنه بچسباند که روی آن نوشته بود: باغ، یا خانه، یا پیش می آمد که حین کلمات را به وسیله اسلاید و پروژکتور روی دیوار رو به روی صحنه بیندازد و با بالاخره اتفاق می افتاد که از همین طریق، یعنی اسلاید، منظره آن مکان نمایش را نشان دهد. گفتنی است که پیسکاتور اولین کارگردانی هم بود که استفاده از اسلاید را به جای دکور ساخته بود یا نقاشی شده در تئاتر مرسوم کرد و نه فقط اسلاید، بلکه اولین کسی بود که به فکر افتاد از فیلم هم در تئاتر

استفاده کند و آن هم تا چانی که ممکن بود حتی صحنه های از نمایش را با فیلم نشان دهد و هیچ ترسی نداشت که صحنه های فیلم را در کنار صحنه های بازیگری زنده و عینی به کار برد. با وجود اینکه پیسکار تور در یک زمان از هر دو وسیله استفاده می کرد، یعنی در همان حال که با زیگرا نش مشغول بازی صحنه بودند از نمایش، او پروژکتور روی صحنه تکه فلیمی هم که به گونه ای مر بوط به و قایع آن صحنه می شد، نشان میداد البته نامفته نماند که پیسکا تور با استفاده از اسلاید و به خصوص فیلم سر و صدا و اعتراض بسیاری را برانگیخت. بسیاری معتقد بودند که نباید از عوامل غیر تئاتری در تئاتر استفاده کرد. اما پیسکاتور که هنر مندی جسور و پیشرو بود. این اعتراضها را نادیده گرفت و بکار خود ادامه داد، تا آنجا که سر انجام توانست باشیوه خود بر بسیاری از نمایشنامه نویسان و کارگردانان بزرگ تئاتر موفق بدر آید و راههای جدیدی برای بیان تئاتر باز کند. از جمله درام نو یسانی که تاثیر مستقیم شیوه پیسکاتور بر آنان دیده می شود، بر تولد برشت، آرتو میلر و تنسی و یلیا مز هستند. بر تولد برشت مدتی در برلین دستیار پیسکاتور بود. از سوی دیگر در آلمان که پیسکا تور با روی کار آمدن هیتلر از آلمان گریخت و به امریکا پناه برد و در آنجا مدرسه تاسیس کرد، آرتو سلیم و تنی و ویلیامز نیز به شاگردانش پیوستند و توانستند از نظریات او در باره تیاتر استفاده کنند. بقیه در صفحه ۴۹

نمایش فوق العاده

يك مرد كوچك اندام نزد مدير سر كس آمدو گفت :
 من ميخواهم يك نمايش خارق العاده به تماشاچيان نشانان بدم من مي توانم از پيله خيمه سر كس شما بپر و به سر خود را در روي زمين سر كس بيشازم بدون چال !
 مدير سر كس سخنان او را باور نكرد و بان هم داخل خيمه بزرگ رفتند .
 مرد به آهستي به قلعه خيمه سر كس بالا شد . اطراف خود را نگاه كردو آنوقت دفعتا باسر خود را پائين انداخت و به سر به زمين خورد . يك ثانيه در جاي خود ماند . آنوقت بر خواست و باچشمان از حلقه بيرون به مدير سر كس نگاه كرد .
 مدير سر كس باخوشحالي زياد فرياد زد . درد دارد .
 فوق العاده راستي فوق العاده است !
 من براي نمايش شما ۳۰۰ فرانك ميدهم
 مرد جواب داد : نه خير ۵۰۰ فرانك :
 نه خير !
 خوب ۱۰۰۰ فرانك :
 مرد آهسته گفت : نه خير !
 من فكر خود را کرده ام .
 من ديگر از اين ارتفاع نمي پر م .
 مدير سر كس با تعجب پرسيد ؟
 من به هيچ هنر مندي تاكزون براي بسك شب اينقدر پول را نداده ام .
 واينك شما نمي خواهيد ديگر نمايش بدهيد ؟
 من از كار شما بسيار خوش هستم :
 انمرد تبسمي نموده گفت :
 ميدانيد ، من نمي فهميدم كه افتادن اينقدر

مرد چشم چران

بدون شرح

هر یضی میکر وب

دو میکروب در ناحیه شش با هم تصادف کردند .

میکروب اولی گفت :

منلیکه مریض هستی . ر تگ رویت

چندان خوب نیست ؟

میکروب دومی جوابداد :

بلی ، مرا مرض پنسیلین گرفته است .

منطق کود کانه

دخترک بهانه می گرفت و مادرش را ناراحت میکرد .

مادر عصبانی شدو گفت :

دخترم اگر بزرگ شوی و همینطور باشی هرگز شوهر نمی یابی !

چرا مادر ؟

خوب واضح است ، کدام مرد حاضر است ، بازن بهانه گیر لچباز ، ازدواج کنه؟ دختر گفت:

ولی من یکنفر را میشناسم که با چنین زنی ازدواج کرده مادرش فوراً پرسید :

این نفر کیست !

دختر گفت :

پدرم .

فرستنده : باطن شاه خواجه زاده

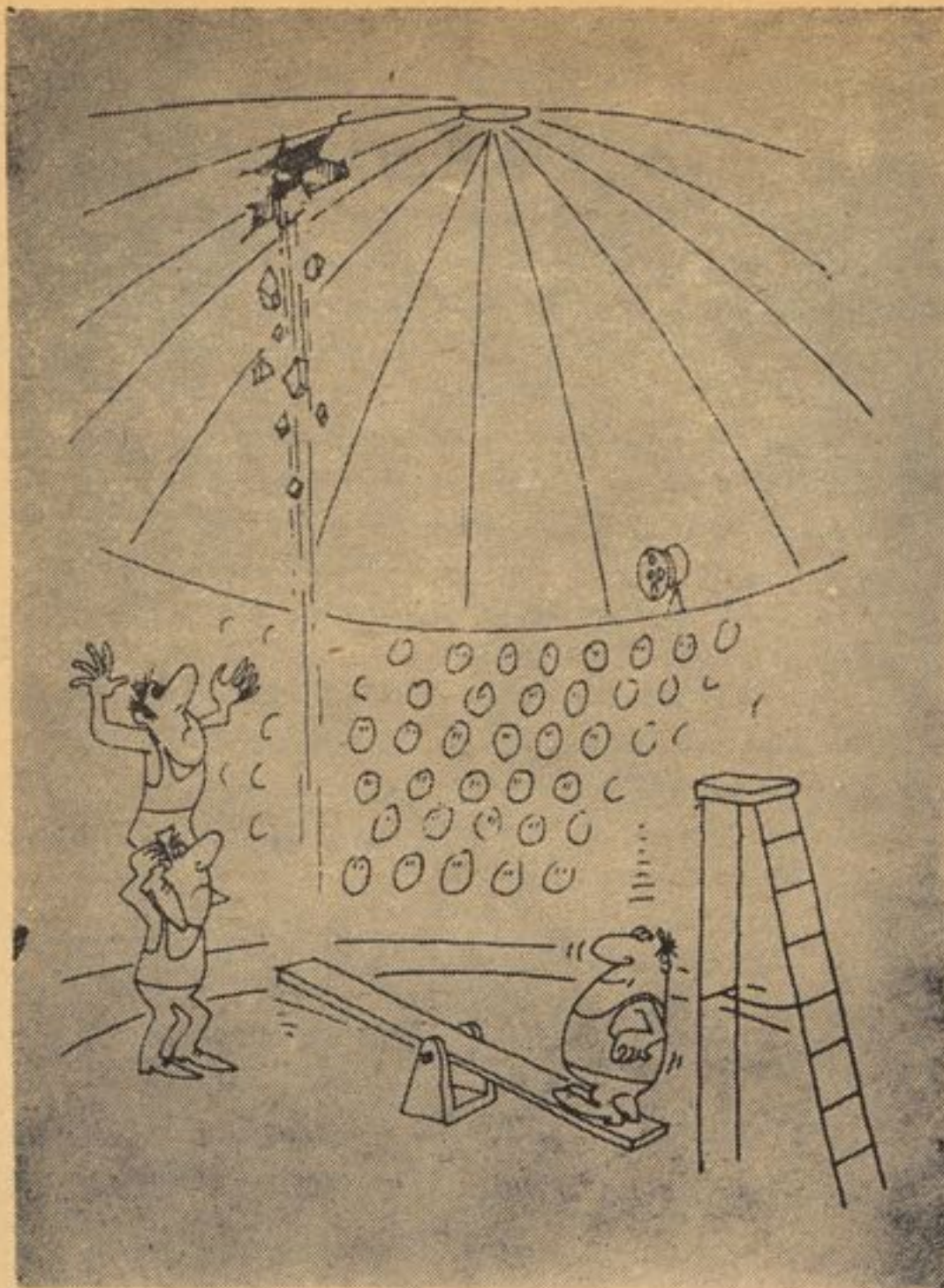
ویلن نواز خیالی

بدون شرح

انتخاب از محمد طاهر ایوبی معلم لیسه عمرشید

برگزیده های از میان فکاهات ملا نصرالدین

بدون شرح

شبی زن ملا را شدیداً ناجوری عارض شد.
ملا خواست برای آوردن داکتر برود. چون بکوچه رسید. زنتش از پنجره صدا زد: داکتر دیگر لازم نیست در آرام گرفت. ولی ملا بحرف زن گوش نداد به منزل داکتر رفته او را از خانه بیرون کشید و گفت: داکتر صاحب برای آوردن شما میامم ناگاه خانم از پنجره صدا زد که درد او آرام شده و احتیاج به آوردن داکتر نیست. لذا امم بشما بگویم کسه احتیاج به آمدن شما نیست.

• • •

روزی ملا نصرالدین با یکی از رفقایش به شکار رفته بود. گرمی را دیدند همان کردند که شکار است آنرا باتیر زدند و بدنبال آن رفتند. تیر به جان گرگ نخورده بود و گرگ از ترس جان زیر یک سنگ پنهان شده بود. رفیق ملا رفت که گرگ را از زیر سنگ بیرون کند که گرگ بالایش حمله و سرش را از بیخ کند. ملا متوجه شد رفیقش سر برد نکرده آمد از گوشه مشاهده کرد دید که رفیقش بی سر افتاده است به فکر فرو رفت که آیا او از اول سر نداشته یا داشته و حالا بدون انداخته. پس ساعتی فکر کرد بعد بطرف خانه آن شخص روان شد وقتی بخانه رسید از همسر آن شخص پرسید که: هنگامیکه شوهر شما از خانه بیرون شد. آیا سر داشت یا نه؟

• • •

«روزی ملا نصرالدین گوشه زیر زمین حویلی خود را خراب می نمود اتفاقاً سوراخی بگشود و طویله همسایه نمودار گردید و در آن چندراس الاغ و گاو بود. ملا باشعف تمام دوباره به زنتش گفت: مژده که یک طویله گاو و خرراکه از عهد دوره سنگت باقی مانده پیدا کردم.»

• • •

روزی مردم نزد ملا آمدند تا در مورد آسمان

معلومات برای آنها تقدیم کند.
ملا گفت: بهتر است که من یکبار بسه آسمان بروم و عملاً از آن تحقیق کنم.
مردم گفتند: چگونه به آنجا بالامیروی؟
ملا خندید و گفت: کاری بسیار ساده است.
لطفاً ۲۰۰ زینه پایه طویل را آماده ساخته و یکی را بر سر دیگر بسته کنید و آنها را به یکجای مناسب محکم نصب نمایند. مردم همه چیز را طبق هدایت او به هر طوره بود آماده ساختند. ملا بر زینه ها بالا شد و گفت:

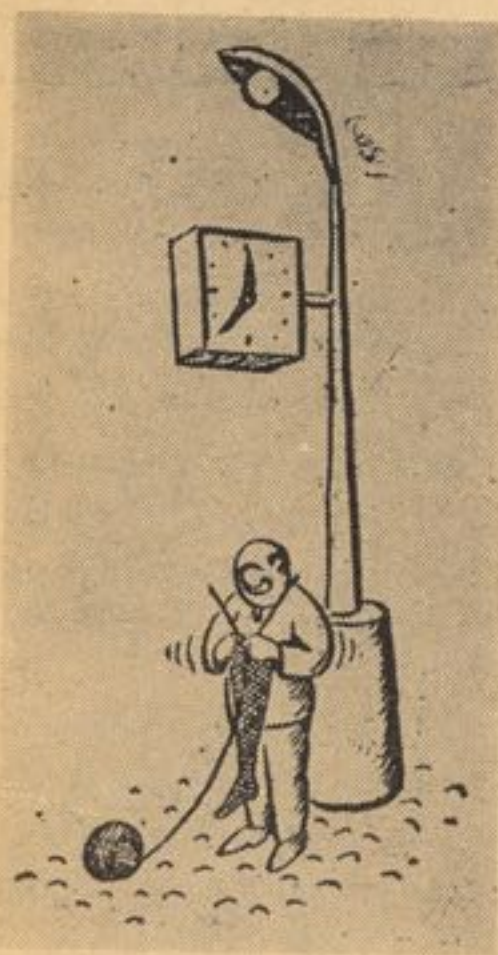
هنگامیکه من به آخرین پله زینه دو صدم رسیدم بدانید که به آسمان رسیدم.
لذا شما زینه را پائین کنید و من از آسمان محکم می گریم و بالا میروم.
مردم همین طور کردند و درست موقعیکه او از آخرین پله پایش را بلند کرد مردم زینه را پائین کردند و ملا خیز زد که از آسمان محکم بگیرد که ده سفاهه چیزی بدستش نرسید و.....

و بسندت به زمین خورد و پارچه پارچه گردید و مردم حتی بچاق هایش را نیا فتند. بدین ترتیب پدر خنده از ماجرا شد و برای ابد وداع نمود. اما یاد او تا ابد زنده خواهد بود. و بدین صورت او فدای تسخیر آسمان شد.

ما به ارواح ملا نصرالدین می خندیم و شادی می کنیم زیرا او چنین می خواست و کسانی که امروز به زیارت مقبره آن بزرگ مرد فکاهی بروند مشاهده خواهند کرد که مقبره او توسط دیوار بلندی احاطه گردیده که بدیوار آن دروازه پولادین نصب است و قفلی که بیشتر از نیم سیروزن دارد به سردروازه آویخته شده و دروازه را مسدود نموده اما سه طرف دیگر مقبره بدون دیوار است. یعنی قبر او را هم چون خودش خنده دار ساخته اند.

تاثیر باهورد

«تونی» از دوست سکا تلندی خود سوال کرد:
- امروز بسیار گرفته و نمیکنم به نظر بررسی دوستش جواب داد:
- کلب فوتبال، که از ۳۵ سال به اینطرف وجود داشت و فعال بود از دیروز به اینطرف منحل گردید.
- برای چه؟
- توپ فوتبال ما کم شده است.

بدون شرح

بدون شرح

بیا خواهر جان چند دقیقه ما هم آمریت کنیم.

برای شما برگزیده ایم

وجب بیشتر نبود، این پل از چند ساقه بلندنی تشکیل شده بود که روی رود خانه انداخته بودند و بدو طرف بسته بودند، این نی ها به نی های دیگری متکی بود که دو بدو صلیب وار برهم نهاده شده همچون پایه های پل در آب فرو رفته بود و دیواره حا یلی که از نی های بهم بسته تشکیل میشد در تمام طول پل قرار داشت، فراریان در آن حالت تشویش خود شروع به سوال کردن و مشاوره با یکدیگر کردند.

- حالا دیگر فقط باید از پل گذشت.
- بلی این کار برای جوانان آسان است، ولی تکلیف پیران و کودکان چیست؟ از این گذشته بارها را چطور باید از روی آن انتقال داد؟

ریش سفید های قریه «تکون» از ریش سفید های دهکده «تکون» پرسیدند:
- جاده بی در امتداد رو خانه است؟ نباید همه اینجا منتظر بمانیم تا همه یک به یک از روی این پل کوچک لوزان عبور کنند!

انفجاری و حشتناک در صد متری عقب جمعیت این بحث را متوقف کرد. ترشح گل سرپای گریزندگان را آلوده کرد، چند انفجار دیگر در پی آن بود، تویهای آنسوی آب شاید بدون هدف فیر می کردند اما روستائیان چنین می پنداشتند که دشمن آنها را هدف قرار داده است، ترس دو باره بر آنها مستولی شد و ناله و شیون شان بلند گردید، چند نفر خود را به آب انداختند و گو شیدند که از رود خانه عبور کنند، عده بی دیگری شتابزده به یکدیگر تهنه می زدند و به سمت پل روی می آوردند و پل ز بر و زن آنها به لرزش و نوسان در آمد، مسعودی از روستائیان که خو نسردی خود را حفظ کرده بودند گو شیدند که نظمی ظاهری بر قرار سازند و صدای خود را در هوا هوی از دحام به گوش برسانند.

- یک یک از پل عبور کنید! پل را بیش از اندازه بار نکنید و گرنه همه غرق خواهید شد.

اگر او لین را بجا فیر می می ها، رگبار های دیگری در پی می داشت، این تهدید بی اثر می ماند، از طرف دیگر خطر گذشتن از روی پل به یقین کمتر از خطر مر می های که از مسلسل ها فیر میشد، نبود، پل به شدت در نوسان بود و لرزش داشت و بیم آن میرفت که هر لحظه حتی ز بر قدم های محتاطانه هر یک از کسانی که دل بدویا می-

زند و تک تک از آن عبور می کنند، از هم گسیخته شود، و اگر پل در جریان سریعی که از زیر آن می گذشت فرو می رفت، هیچکس تعجبی نمی کرد. عده بی از روی آن گذشته بودند که زنی را دیدند پیش می آید و نی در دازی بر شانه دارد که بهر انتهای آن سبده بزرگ آ و بزان است، اکنون هوا به کلی تاریک شده بود، مردی که در پی او می آمد چون مجنوبی سید هارا نمی دید، طناب هایی را که سید ها به آن آ و بزان بود گرفت و به زن گفت:

- اینجا را در رود خانه بیندازید، اگر خودتان تنها هم بتوانید عبور کنید خوشحال باشید، چرا بالین سید ها بار پل را سنگین می سازید و جان دیگران را به خطر می اندازید؟

زن بی آنکه به مرد اعتنایی کند با نیروی بیشتری به نی خود چنگ انداخت، اما از سید هایی که در اثر خشمونت دست مسرد به نوسان آمده بود ناله کودکانی بلند شد.

- در این سید چیست؟
کسانی که نزدیک آنها بودند خم شدند و دیدند که طفلی سه یا چهار ساله در یکی از سید ها قرار دارد و کودکی شیر خوار نیز به آرا می در سید دیگری به خواب رفته است.

- ای خدا چگونه می خواهد با این بچه ها در سید از پل عبور کنید؟
زن معجزه بانه جواب داد:

یک ساله جدی

در حالیکه همه ما میدانیم که پول هرگز نمی تواند خوشبختی بیار آورد، و گذشته از این تفاوت سن خودش نیز در ذات خود پروبلمی بزرگ است که این شکل در آینده خوبتر محوس میگردد و دیگر اینکه اصلا خواهرم هیچ علاقمندی ندارد که با این پیر مرد ازدواج کند. و حتی در مقابل این تصمیم پدر به مخالفت برخاستم و از خواهرخویش دفاع کردم، مرا جوان بی تجربه متهم و کستاخ خواند که باعث شده ام دیگر برادران و خواهران در مقابل تصمیم واراده پدر ایستادگی نمایند.

وقتی از پدرم خواستم که دوستانه بدون اینکه مساله پدر و پسر در میان باشد موضوع را بررسی نمایم برایم گفت که حیف است، باتو طرف شوم و دلیل که می آورد میگوید هنوز تو بچه هستی.

خوب شما را بخدا بگویند که کی مقصر است؟ آیا بگذارم پدرم اراده خود را بردختر جوان که آرزو دارد تحصیل خود را ادامه دهد و هم می خواهد با جوان هم سن و سالش ازدواج کند یا بر اراده و تصمیم پدر لیبیک گفته و تسلیم آن شود؟

من از پدر خود و از دیگر پدر ان که چنین خاصیت دارند می پرسم، که در عصر امروزی که تمدن بشری از کجا سر بر آورده و کجا رسیده است و شرایط زندگی امروزی هم به کجا رسیده لازم است که چنین استبداد رای داشته باشند؟ آیا گفتن واقعیت های زندگی گناه است و سر بیچی شمرده میشود؟ چرا بعضی از پدران اینطور اند؟

اگر پدرم مرا جوان بی تربیت میدانند، و متهم می خوانند من بخاطر حقوق پدری اش چیزی نمیگویم و برایش احترام میگذارم ولی این احترام نباید دلیل آن باشد که اراده پدر که می خواهد بر فرزندانش تحمیل نماید قبول دارم. باز هم در مقابل آن بدون اینکه خدای ناخواسته بی احترامی نسبت به آن شود ایستادگی میکنم.

به حیث یک جوان امروزی به آن عده از پدران خطاب میکنم که بگذارید جوانان و فرزندانمان که مردان آینده اند و رسالتمند زندگی امروز و فردا اند از خود اراده داشته باشند، به شخصیت آنان احترام بگذارید، عقایدش را اگر نمی بپذیرد لاقول در مقام مخالفت هم نبرائید، چرا نمی خواهید بپذیرند آن پدران، که امروز شرایط زندگی طوری دیگر است، امروز زمان دانش است، زمان بردگی نیست، زمان کار و بیکار است. بگذارید که جوانان راه زندگی خویش را خود تعیین کنند.

من خواهم گذشت، از پل های سخت تر با بار های سنگین تر عبور کرده ام. جمعیت که سخت به عیجان آمده بود خاموش ماند و به زن که روی نی های ناپایدار، زیر پرده باران ریزی که بر تو کمرنگ ماه را از خود عبور میداد، بسیار به آهستگی پیش می رفت چشم دوخته بود، این اقدام زن نوعی تعار بود و عده بی از حاضران در عین تعجب زدن شانس موفقیت او با خود می گفتند که اگر زن موفق شود به سلامت از پل عبور کند، نشان از فالی نیکو است و همه بدون تلفات به «ین دا» خواهیم رسید.

ولی بهاران هو لئاک که قطع شده بود، دو باره شروع شد و قبل از آنکه کسی فرصت داشته باشد که خود را به زمین اندازد، مر می بزرگی در میان جمعیت که جلو پل جمع شده بود، انفجار کرد، اغتشاش و حشیانه بی که بدنبال این انفجار رخداد، بسیاری که رودخانه را بنا می در برابر آتش تو پخانه می دانستند خود را به آب انداختند و گروهی نیز به سوی پل هجوم آوردند.

مادر که در وسط پل از وحشت فلج شده بود، سر گرداند تا ببیند پشت سر او چه خبر است و در حالیکه پل ز بر فشار ناگهانی او لین آ یندگان به شدت نوسان می کرد با نا امید بی به جان پناه پل چنگ انداخت، سید جلوی بروی آب فرود آمد و تعادل از دست رفت، نی و سید ها با هم به آب افتادند و شجه های مادر در صدای پر طنین انفجار ها و فریاد مردم که به آب می جستند تا به شتا گرانی که اکنون جز سرشان معلوم نمی شد ملحق شوند، خاموش شد.

طی مسابقات انتخابی

به ورزشکاران رومانیه، بیست مدال طلا، سیزده مدال نقره و چهار مدال برنز به ورزشکاران امریکایی تعلق گرفت به این رقم گفته میتوانیم تیم اتحاد شوروی از رهگذر تصاحب کرده بیشترین تعداد مدالها جای اول را گرفت و تیم های رومانیه و امریکا بالتربیب دوم و سوم گردیدند.

به صورت کل درین مسابقات ورزشکاران کشور های اتحاد شوروی، رومانیه، امریکا، ایتالیه، آلمان دمو کراتیک، آلمان غربی، برتانیه، هنگری، یوگوسلاویا، پولند، تایم شد.

جایان، المغرب، سویدن، برازیل، چکو - سلواکیا، بلغاریه، فرانسه، یونان فنلند و کمبودیا اشراک ورزیده بودند و طوریکه دیده شده شرکت کنندگان شامل تیم های دختران و پسران بودند.

در مسابقات ریکاردهای جدید بادر نظر داشت ریکارد های قبلی مسابقات المپیک مسکو قائم گردید مثلا در برش بلند ورزشکار رومانیه بی ریکارد جدید در ارتفاع شش متر و چند سانتی قائم کرد و در انداخت نیز ریکارد جدید تایم شد.

شیوه‌های جدید...

استفاده از فلم در تئاتر:

البته ذکر يك نکته نیز در اینجا لازم است و آن اینکه شیوه پيسکاتور را در کار گر دانی هر نوع نمایشی نمی توان به کار گرفت . استفاده از صحنه خالی و بدون دکور و استفاده از اسلاید و فلم متناسب با نمایش های يك یا چند پرده ای نیست و بیشتر به کار آثاری می آید که در آنها صحنه مختلف داشته باشند ، همان طور که خود پيسکاتور نیز ازین شیوه مخصوصا برای نمایش در آوردن ارماتهای بزرگ جهان ، که امکان شان دائما در تغییر است و پیوستگی و فشردگی يك نمایشنامه را ندارند ، (مانند زمان جنگ و صلح تو لستوی) استفاده می کرد .

و اما همزمان با فعالیت پيسکاتور ، چند کارگر دان بزرگ دیگر در اروپا وجود داشتند که بزرگترین آنان ژاک کوبو بود و سمت استادی د یگران را داشت . مهمترین نکته ای که در کار ژاک کوبو و شاگردانش به چشم می خورد این بود که آنان در تئاتر بیش از هر چیز به بازیگر اهمیت می دادند و مخصوصا کوبو برای اینکه هیچ عاملی در صحنه (مانند دکور ، لباس و جزاینها) نتواند از توجه تماشاگر به بازیگر بکاهد ، از کار گرفتن این عوامل به کلی چشم می پوشید و کار گر دانیهايش را در صحنه کاملاً خالی و برهنه عرضه می کرد .

ژاک کوبو برای انجام دادن مقاصد خویش در سال ۱۹۱۳ میلادی در پاریس تئاتر تری تاسیس کرد که صحنه آن يك تختگاه با سطوح مختلف بود و در آن هیچ دکوری بکار نمی رفت و کوبو تمام اجراهایش را روی همین صحنه تختگاهی نشان میداد .

تئاتر در هوای آزاد:

در زمانی که ژاک کوبو در فرانسه مشغول فعالیت بود ، در اتریش کار گر دانی بزرگی به نام ماکس ریو هاردیت به نام ماکس ریو هاردیت بکار تئاتر سرگرم بود که شیوه متفاوتی با شیوه کوبو داشت . بدین معنی که اگر کوبومی کوشید تا آثار همه نمایشنامه نویسان را (از شکسپیر گرفته تا مولیر) که سبک آثار این دو نفر کاملاً متفاوت است) به يك شکل ، یعنی روی همان تختگاه اجرا سازد . ماکس ریو هاردیت در بر آن بود که برای اجرای هر نمایشنامه مکانی متناسب با آن پیدا کند . هر چند که این مکان

تئاتر نباشد و در خارج از آن باشد مثلا وقتی که به فکر اجرای نمایشنامه (رومانیسی نیمه شب تابستان) اثر شکسپیر افتاد که بیشترین صحنه های این نمایش در جنگل می گذرد ، محل اجرای این نمایش را همان يك پارک پر درخت منتقل ساخت .

همچنین کمپنی (تاجر و نیزی) اثر همین نویسنده را که محل وقوع داستان آن ونیز است ، در یکی از میدانهای همین شهر به اجرا در آورد . یا برای عرضه نمایشنامه (انسان) که يك اثر مذهبی است فضای بازی را دو به روی کلیسای بزرگ شهر سالز بورگ در اتریش انتخاب کرد و برای اجرای ترازیدی شهر یارادبی اثر سوفوکل که از آثار یونان باستان است و در اصل در آن معنی تیاتر اجرا می شد ، فضای سیرک را برگزیده . زیرا به سبب مدور بودن محل تماشاگرانش شباهت زیادی به تئاتر دارد .

به هر حال ، مقایسه کار ریو هاردیت با کوبو می تواند نمونه باشد ازین واقعیت که شیوه های کار گر دانی در تئاتر معاصر تا حد متفاوت است .

یکی شدن تماشاگر و بازیگر :

از میان کار گر دانیان امروز جهان چندتن به سبب عرضه آثاری با ارزش و چشمگیر شهرتی کسب کرده اند ، از اینان چودچووا - سترارایتا لوی ، آن لوی با او فرانسوی ، پیترو بروک انگلیسی ، ویرژی گر - تفسکی لهستانی نامی پرآوازه تر دارند . و از میان اینان می خواهم برگرو تفسکی انگلستان بگذارم ، البته نه بدین سبب که شیوه کار او معتبرتر از بروک یا دیگر کار گر دانیان است که تا نشان را یاد کردیم ، بلکه بیشتر بدین سبب که شیوه کار گر دانی برگرو تفسکی بیش از دیگر کارگر دانان امروز بر تئاتر معاصر بخصوص تئاتر پیشتاز و تجربی معاصر ، تاثیر گذاشته است و آن هم نه فقط در غرب بلکه در شرق نیز به چشم می خورد .

شیوه کار گر و تفسکی چیست؟

یابه زبانی دیگر ، حرف تازه ای که برگرو تفسکی در تئاتر می زند ، بطور ساده و خلاصه کدام است ؟ برگرو تفسکی کار بازیگر را نخست در حدود ۱۶ سال پیش به سبک استانیلا و سکی شروع کرد . بدین معنی که به پیروی از عقاید استانیلا و سکی معتقد بود که در بازی باید از حرکت های دروغین

و ادا و اطوار های ساختگی و عاری از احساس دوری جست و در عوض باید در نقش فرو رفت ، وجود را از احساس نقش پر کرد و همچون زندگی واقعی ، روی صحنه واقعی و طبیعی بود . اما این مرحله ای اول کار برگرو تفسکی بود . او پیش رفت ، اندیشید و تجربه کرد . تازوی که به عقیده تازه دست یافت و بدین نتیجه رسید که برای رسیدن به حقیقت و به مرحله واقعی بودن در روی صحنه نباید به زندگی چشم دوخت و آنرا سر مشق کار بازیگری قرار داد . زیرا که مادر زندگی واقعی ، هم در ستار و واقعی نیستیم ، طبیعی نیستیم و از روی حقیقت عمل نمی کنیم و احتمالاً به خود و دیگران دروغ می گوئیم و به هزار چهره و نقش در می آیم .

برگرو تفسکی پس به این نتیجه می رسید که تئاتر جای تقلید زندگی در آوردن و نمایش دادن نیست . بلکه جای ایستادن است که در طلب رسیدن به حقیقت و زیستن در حقیقت هستند . آنان که پی فرصت و پناه گاهی می گردند تا دور از چریان دروغین زندگی ، در خود فرو روند ، در وجود خود غرق شوند و با روح خود خلوت کنند ، به این مکان پناه آورند . به این ترتیب تئاتر برای برگرو تفسکی دیگر نمایش و نمایشگاه نیست ، بلکه آرایشگاه روح آدمی است ، يك معبد است ، يك دیر یا يك عبادتگاه . با این تفاوت که در آن آدمی در جستجوی خداوند نمی رود . بلکه بسوی جستجوی روح خود و حقیقت وجود خود می بردارد .

کار بازیگر یا تماشاگر در این عبادتگاه بدین معنی است ، به نمایش در آوردن و نمایش دادن معبد ، همان طور است . همان طور که تماشاگر هم نه تماشاگر ، بازیگر است . این برداشتن دیوار میان صحنه و سالن و نزدیک شدن بازیگر و تماشاگر به یکدیگر بسوی گسترش دگرگونی است که برگرو تفسکی در تئاتر پدید آورد و نظیرش در چند صد سال گذشته دیده نمی شود .

دیدن نیست ، بلکه به روح پر داختن است ، روح را صیقل زدن ، خود را سو زانن ، پاک شدن است .

بینیم آیا حرف برگرو تفسکی واقعا تازه است ؟

پاسخ این سوال دو جنبه دارد زیرا در جواب هم نه و بلی گفت . نه ، میگوئیم زیرا که نخستین بار که در دو هزار و پنجاه سال پیش ، ترازیدی در یونان باستان پدید آمد ، قصد بازیگران آن تماشا کردن ، پر داختن به مسائل زندگی ، انتقاد کردن ، سرگرم کردن و سرگرم شدن ، نبود بلکه عبادت بود . انجام دادن نوعی از مراسم مذهبی بود . صیقل دادن روح بود . و بلی میگوئیم که تئاتر برگرو تفسکی مذهبی نیست و عبادت در آن به مفهوم متداولش نیست .

برای برگرو تفسکی تئاتر جای نمایش دادن و نمایش دیدن نیست . بنابراین تئاتر تری هم که در آن برگرو تفسکی کار می کند نباید و نمی تواند به شکل تئاتر های معمول با صحنه های برای بازیگران و جایگاهی برای تماشاگران باشد .

در تئاتر برگرو تفسکی نه صحنه و سالن از هم جدا هستند و نه بازیگر و تماشاگر .

صحنه و سالن یکی است . همان طور که تماشاگر هم نه تماشاگر ، بازیگر است . این برداشتن دیوار میان صحنه و سالن و نزدیک شدن بازیگر و تماشاگر به یکدیگر بسوی گسترش دگرگونی است که برگرو تفسکی در تئاتر پدید آورد و نظیرش در چند صد سال گذشته دیده نمی شود .

یوزی برگرو تفسکی بزرگترین کار گر دان تئاتر معاصر نیست ، با این همه پیترو بروک کارگر دان بر جسته و نامدار انگلیسی در باره او گفته است . از زمان استانیلا - و سکی تاکنون هیچ کار گر دانی به اندازه برگرو تفسکی بر تحولات اجرای تئاتر معاصر تاثیر نگذاشته است .

چگونه ملیاردرهای...

و ترس می داشت که تحول طلبان به صورت پنهانی هولیوود را اشغال نکنند. وی پیوسته لست های سیاه را تر تیب می کرد و در برابر تحول طلبان که بر آنان مارك فعالیت آنتی امریکا پی زده شده بود، شهادت می داد. همینکه نقشی که بر شهرت وی بنیفرایید در هولیوود پیدا نشد، بنا بر آن، آنجا را رها کرد در دستگاه های تلویزیون و سینما سر زود امرار معاش کرد در همان زمان بود که کمپلکس جنرال الکتریک از وی دعوت کرد تا در پروگرام اعلانات تجار تی این کمپنی که بنام «جنرال-الکتریک تیاتر» یاد می شود، کار نماید و امر تیا تر به ریگان توصیه کرد که برای جلب مردم باید وی فلسفه ای را تقییب کند تا از آن دفاع هم شده بتواند و مردم را هم خوش آید. وی هشت سال در پروگرام تبلیغاتی کمپنی متذکره کار کرد و فلسفه و شهر تی که بدست آورد، بدسترس حزب جمهور یخواهان گذاشت. ریگان در پیا نیه های حزبی خود پیوسته بسر ضد ترقی و پیشرفت داد سخن زده و در انتخابات کنگره امریکا با پشتیبانی از (جمعیت جون برچ) پر داخت و مالیات بر عایدات را که شکل مترقی داشته باشد، و کمک با بیکاران را رخصتی با حقوق برای تنبل ها خواند در همین جا بود که محافل استثمار گر و سران کمپنی های چند میلیتی متوجه فعالیت های وی شدند و از همه او لتر توجه سرمایه داران کالیفرنیا را بخود جلب کرد.

ریگان به کمک میلیونر های کالیفرنیا در انتخابات آیا لست کالیفرنیا موفق شد و توجه بیشتر برسر مایه گذاری های خصوصی در آن ایالت نمود و با میلیونر ها، پیمان دوستی و همکاری بست و در انتقال قدرت دو لتی از کار تر به ریگان این میلیونر ها، ریگان را کمک نمودند و بعد از رسیدن به کرسی کاخ سفید، چو کی ها را بر راست گرایان و محافل استثمار گر امریکا، تقسیم کرد و بر حق صدراعظم بریتانیا از همکاری این را ستگریان خوشنود شده و آنرا نوید خوبی برای آینده امپریا لیزم می نامد.

جوازان پول...

خانمها نیز متاسفانه معتاد به این عمل شده اند که نه تنها به صحت خودشان ضرر جدی و خطرناک دارد بلکه آنهده خانمها که حامله اند در اثر دود سگرت رحم شان تنبیه میگردد و در نتیجه باعث ولادت قبل از وقت طفل می گردد، اطفال زنهای که سگرت می کشند جسام کوچکتر بوده و به آهستگی رشد و انکشاف می کند، اطفال که والدین شان به سگرت عادت دارند بیشتر به امراض تنفسی سل سینتوبفل ریزش و غیره امراض مبتلا میشوند. خانمهای که سگرت عادت دارند روزانه تا حدود ۳۶ عدد سگرت دود می کشند بسیار تر مورد حملات خطرناک قلبی قرار می گیرند. زیرا دخانیات بالای قلب و رگهای بدن تاثیرات ناگوار داشته و بسبب علقه خون در رگهای قلب و بی نظمی حرکات قلب می گردد.

علاوتا بالای اعصاب معتاد تاثیر نموده شخص عصبی کم حوصله و بد خلق بوده و بزودی پیر میشود همیشه ضعیف و ناتوان می باشد و دیگر اینکه رفیق و دوستهای خود را که همراهی شان در اتاق است از دود سگرت متضرر میسازد.

زیرا در خانه که دو نفر با هم هشت ساعت یکجا باشند یکی از آنها سگرت دود کند رفیق دیگرش نیز معادل ۲ تا ۳ سگرت را از هوای اتاق استنشاق میکند و صحت اونیز مورد تهدید قرار میگیرد.

نکته مهم ایشها هم موضوع اقتصادی است. معاسبه نشان می دهد که با پولیکه در یکروز صرف خرید سگرت می گردد، هر گاه در کارهای معقول مصرف شود میتواند پروژه های

کشور را به دوران جنگ سرد بر گرداند، در جواب گفت: «مگر جنگ سرد همچو قت پیاپان رسیده بود؟» در شرایط کنونی جهان که تضاد های درونی امپریا لیزم روز بروز شدید تر می شود، بحران و تورم و بیکاری بیش از پیش بر فرسودگی این نظام پوسیده می افزاید در چنین شرایطی است که طبقه حاکمه بورژوازی ایالات متحده امریکا تلاش می کند تا از هم پاشی جامعه استثمارگری «جامعه ای که به حکم تاریخ محکوم به زوال است» را به تاخیر اندازد و در عین حال قدرت اقتصادی شرکت های انحصاری را بیشتر سازند، انحصارات از طریق مسابقه تسلیحاتی افسار گسیخته، پیوسته

خوب به نفع بشریت ساخته شود.

قراریک احصایه کمرب کابل در سال ۱۳۴۹ در حدود ۴ میلیون قطی سگرت به صورت رسمی وارد افغانستان گردیده بود که اگر بصورت وسطی عرفی سگرت را بیست افغانی قیمت نماییم در حدود هشتاد میلیون افغانی را بخاطر وارد ساختن سگرت از دست داده ایم علاوه بر اینکه در آن زمان سیل فاجای سگرت های پاکستانی بصورت غیر رسمی به میلیون ها قطی می رسید متاسفانه مصرف سگرت رو به ازدیاد بوده است، و به صد ها میلیون افغانی می رسد.

مصارف سگرت تنها خرید سگرت و دود کردن آن نبوده بلکه چندین مرتبه بالاتر از مصرف سگرت تداری آمده مریشان معتاد به سگرت می گردد که به یکی از امراض تنفسی قلبی و یا رگهای خون یا زخم معده که ناشی از دود سگرت باشد، پس از تمام خواننده گان گرامی احترامانه خواهشمندیم که:

- ۱- به این عقیده نباشید که سگرت را رها کرده نمی توانید، فقط تصمیم بگیرید و سگرت نکشید.
- ۲- به هیچ یک از دوستان سگرت ندهید و مانع کشیدن سگرتش شوید.
- ۳- در نزد اطفال و فامیل تان سگرت نکشید و هیچگاه آرزو نداشته باشید که طفل تان از کشیدن سگرت شما لذت ببرد.
- ۴- متعیت یک انسان با درد در هر جا که باشید و یک طفل را مصرف کشیدن سگرت و دخانیات ببینید، او را نصیحت نموده و اگر سخن شما را قبول هم نکند، وی را از کشیدن سگرت منع نمایید.
- ۵- خانمهای که به صحت خود و طفل خود علاقه دارند باید هرگز سگرت نکشند و خیانت ایمانی و وجدانی را مرتکب نشود.

بر ثروت خود می افزایند و بر تولید وسایل کشتار جمعی با فشاری دارند. اگر روسای جمهور امریکا از این نهار تا کار تر کار تولید بمب نیو ترو نی را پنهان از افکار عامه انجام میدادند، ریگان پیشر مانه امر نوید را بو ضاحت اعلام نموده است.

ریگان، زیر فشار سنگین لاشخوران جنگ طلب انحصارات غول پیکر این ابر میلیا ردر ها سازنده گان افزار مرگ قرار دارد و ما فندسلف خود جز یک پیچ ساده ماشین عظیم قدرت جهنمی «پول» چیز دیگری نیستند وی به آستان انحصارات بزرگ تعهد سپرده است که سرمایه داری در حال مرگ را نجات (!) می دهد و قهرمان وار بر کرده اسپ مسابقه تسلیحاتی مهمیز میزند ولی این توسن وی را و سرمایه داری رابه گودال نابودی خواهد رسانید.

این هنر پیشه در چه دوم فلم های کاو بای ها لیو در ریگان، متعصب ترین و راستگرا ترین اشخاصی را در پست های حساس مقرر نموده است. ریگان که دو بار یکی در سال ۱۹۶۸ و بار دیگر در سال ۱۹۷۶ بر سر ای نا مزدی از حزب جمهور یخواه در انتخابات ریاست جمهوری امریکا کوشش کرده و شکست خورد این بار پنج سال پیش فعالیت های انتخاباتی را آغاز کرد و در درون حزب ساز مان بخصوص برای خود، تهیه کرد و در خارج از دستگاه حزبی او به نیرو های محافظه کاری که خود را « راست های نو» می نامند، تکیه کرد.

مردم امریکا از فعالیت رو نالد ریگان رئیس جمهور آن کشور مایوس میباشند، این مطلب از نتایج رای گیری افکار عامه که از طرف شرکت تلسو-یزونی سی. بی. اس با اشتراک روز نامه نیویارک تایمز بدست آمده است، معلوم می گردد. طبق نتایج رای گیری افکار عامه تعداد زیاد امریکا بی ها، فعالیت حکومت امر-یکای تحت ریاست ریگان را تقبیح نموده و اکثریت رای دهندگان با اتفاق آراء گفته اند که رئیس جمهور امریکا به فکر آسایش ثروتمندان بوده و هیچ نوع تدابیر برای رفاه زحمتکشان اتخاذ نکرده است.

بیهوشی و شش روز از زندگی داستایوسکی

فیودور داستایوسکی

یافته است معاصرین داستایوسکی معتقد بودند که سوسلوااداری جاذبه سحرآمیزی بود. ولی عشق او نو میدی ها و حوادث مشمیزکننده ای را برای داستایوسکی عرضه کرد.

هنگامیکه داستایوسکی رابطه اش را با سوسلوا توفیح میدهد در حله نخست علاقه و احترام انا ستکینا را در برابر خود برمی انگیزد و سر انجام قسم یش می نهد او را به سرحد عشق و محبت میرساند.

بدین ترتیب انا ستکینا در زندگی متلون داستایوسکی گم میگذارد. یاس تنها یی وسکوت زندگی اش را می شکند. در غم و اندوهش سپیم شده برای تسکین و آرامش روح و دایمی نویسنده بزرگی می پردازد.

الکساندر زار کی کارگردان فلم در مورد تهیه این فلم میگوید: مشکل عمده مادر یافتن کسی که نقش داستایوسکی را استادانه بازی کند بسیار مشکل بود، زیرا برای ما کافی نبود صرفا شخصی که با قیافه و صورت داستایوسکی مشابهت میداشت دریافت شود نکته اساسی انجام نقشی دشوار و سپهگینی بود که سیمای نویسنده بزرگ را در لحظات بحرانی و سواسی ترسیم نماید. بلاخره ناتولی سولو نیتس این خلا را پر کرد. سولو نیتس بازیگر پر استعداد سینماچیره دست و حساس است. در چشم های او نیروی خاصی نهفته است او را قادر ساخت نقش فیودور داستایوسکی را موفقانه بازی نماید. کار و تهرین با سولو نیتس نشاط آور و اطمینان بخش بود. نقش او در ذهن تماشا گرانش احساس و شور می آفریند الکساندر راز کی افزود: « برای انجام نقش سوسلوا از ستاره سینمایی پولندی دیواژ یکو سکا ستاره سینمایی پولندی دعوت نمودیم، دیواژ یکو سکا دارای زیبایی، لطافت و افسون زنانه خاصی است که بعاند سوسلوا روان داستایوسکی را به احساس عشق و گاهی هم با احساس نفرت می آید.

نیز مسحور نویسنده میشود. ولی بخاطر داخل شدن دردنیای پرما جرا و دانستن احساسات و تناقضات درونی داستایوسکی با بازیگری های جنبدی مقابل میشود. داستایوسکی با انا ستکینا داستان (قمار باز) و ارتباط گسسته اش را با پولینا ریا سوسلوا شرح میدهد داستایوسکی خود را از عشق آویخته بالاندره ویاس سوسلوا راه می کند. چنانچه این تصمیم او در داستان قمار باز، نیز بازتاب

نقش انا ستکینا را هنر پیشه جیبوان سینمایی اتحاد شو روی ایوگینا سیما نوا بمعبده داشت رول او نیز قابل وصف و ستایش بود.

مدیر مسوول: راحله راسخ خرمی
معاون: محمد زمان نیکرای
مهمتم علی محمد عثمان زاده
آدرس: انصاری و اتچوار ریاست
مطابع دولتی - کابل
تلفون مدیر مسوول: ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات ۲۶۸۵۹
سوچپورد مطابع دولتی ۲۶۸۵۱
تلفون ارتباطی ژوندون ۲۱

صحنه ی از رمان «قمار باز»

او را بی حد دوست داشت و تنگنایی تکان دهنده مالی گسترده های زندگی داستایوسکی را تنگنای ترو غم انگیز میسازد.

درین هنگام داستایوسکی به نوشتن رمان (قمار باز) می پردازد. که یکی از شکارهای چاودان اوست. داستایوسکی بعد از مدت کوتاهی با دختری زده سانه بنام اناستکینا آشنایی پیدا میکند، که بعدها به عشقش درمی آید. در صحنه ای فلم اناستکینا از پله های زینت که بانور کمرنگ روشن شده است بالای میروود و در مقابل دروازه نور (۱۳) دهلیز می ایستد. در پایان دهلیز قیافه افسرده ای را می بیند که یک شمع بدست دارد.

داستایوسکی بانگاه عمیق و خیره به دختر زیبا نگاه میکند انا ستکینا بد هلیز داخل میشود و با آواز بریده و سیمای اضطراب آورد در عالم ناشناسی می گوید:

من میخواهم آقای داستایوسکی را ملاقات کنم.

داستایوسکی با دختری که در سر راهش پدیدار شده است اظهار عشق میکند. اناستکینا

اوانگینا سیمانرادر نقش اناستکینا

فلم «بیهوشی و شش روز از زندگی فیودور داستایوسکی» نوشته دراما تیک و کوتام زندگی داستایوسکی را بیان میکند. فلم نویسنده معروف را در حالت آشفتگی فکری و اندوه نشان میدهد. مرگ ناپهنگام همسر، سوگت برادر، جدائی از پولیناریا سوسلوا که داستایوسکی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**